

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ
INSTITUTE OF FINANCES

DAŇOVÉ DOPADY PŘEMĚN
OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTÍ
TAX IMPLICATIONS OF COMPANY TRANSFORMATIONS

DIPLOMOVÁ PRÁCE
MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

Mgr. Bc. Michael Bělehrádek

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.

BRNO 2021

Zadání diplomové práce

Ústav:	Ústav financí
Student:	Bc. Michael Bělehrádek
Studijní program:	Účetnictví a finanční řízení podniku
Studijní obor:	bez specializace
Vedoucí práce:	JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D.
Akademický rok:	2020/21

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává diplomovou práci s názvem:

Daňové dopady přeměn obchodních společností

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod
Cíle práce, metody a postupy zpracování
Teoretická východiska práce
Analýza současného stavu
Vlastní návrhy řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Hlavním cílem diplomové práce je vypracování variantního návrhu řešení převodu či přechodu části obchodního závodu vybrané společnosti na její sesterskou společnost. Dále pak určení, které přednosti a nedostatky by byly spojeny v případě vybrané společnosti s realizací přechodu části obchodního závodu odštěpením sloučením v porovnání s převodem obchodního závodu dle občanského zákoníku. Dílčím cílem této práce je analýza a porovnání realizovaných fúzí sloučením a rozdělení odštěpením.

Základní literární prameny:

CHALUPA, Ivan, David REITERMAN a Václav HOLÝ. Obchodní korporace. Přeměny a obchodní rejstřík. Základy soukromého práva VI. Praha: C. H. Beck, 2016. 170 s. ISBN 978-80-7400-605-0.

JAROŠ, Tomáš. Daň z příjmů právnických osob v kontextu aktuální judikatury. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020. 165 s. ISBN 978-80-7598-821-8.

NOVOTNÝ, Petr, Monika NOVOTNÁ, Petra BUDÍKOVÁ, Jitka IVIČIČOVÁ, Kristina KEDROŇOVÁ, Ilona ŠTROSOVÁ a Monika ŠTÝSOVÁ. Smluvní právo. 2. vydání. Praha: Grada, 2017. 232 s. ISBN 978-80-271-0609-7.

SKÁLOVÁ, Jana. Účetní a daňové souvislosti přeměn obchodních společností. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. 228 s. ISBN 978-80-7598-570-5.

ŠAFRÁNEK, Jan, Lola LAŠTOVIČKOVÁ, Tomáš PODŠKUBKA, Lukáš PĚSNA a Jiří HLAVÁČ. Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev. Praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. 624 s. ISBN 978-80-7552-914-5.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2020/21

V Brně dne 28.2.2021

L. S.

doc. Ing. Mgr. Karel Brychta, Ph.D.
ředitel

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Diplomová práce je zaměřena na účetní, daňové a právní aspekty přeměn obchodních společností. Práce obsahuje vymezení základních teoretických východisek a podrobnou analýzu čtyř již realizovaných přeměn fúzí sloučením a rozdělením odštěpením. Dále jsou porovnávány způsoby převedení jmění reálné společnosti formou přeměny odštěpením sloučením a také převodem obchodního závodu. V závěru jsou navrhovány variantní konkrétní postupy realizace převodu či přechodu předmětného jmění.

Klíčová slova

přeměna obchodních společností, fúze sloučením, rozdělení odštěpením, převod obchodního závodu, daň z příjmů právnických osob

Abstract

The diploma thesis is focused on accounting, tax and legal aspects of company transformations. The paper contains the definition of the theoretical bases and a detailed analysis of the four already implemented transformations of mergers by acquisition and division by splitting. Furthermore, the methods of transferring the assets of a real company in the form of a division by splitting through merger and also the transfer of a commercial establishment are compared. In the end, variant specific procedures for the transfer of the property in question are proposed.

Key words

transformation of companies, merger by acquisition, division by splitting, transfer of commercial establishment, corporate income tax

Bibliografická citace

BĚLEHRÁDEK, Michael. *Daňové dopady přeměn obchodních společností*. Brno, 2021. Dostupné také z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-prace/detail/135111>. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav financí. Vedoucí práce Jan Kopřiva.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracoval jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušil autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 10. května 2021

.....

Michael Bělehrádek

Poděkování

Rád bych tímto vyjádřil můj vděk panu JUDr. Ing. Jan Kopřiva, Ph.D., vedoucímu mé diplomové práce za jeho cenné připomínky, velkou ochotu a odbornou pomoc při zpracovávání této práce.

OBSAH

ÚVOD	12
CÍLE A METODIKA PRÁCE	14
1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	15
1.1 Obchodněprávní úprava přeměn obchodních společností.....	15
1.1.1 Obecná právní úprava	16
1.1.2 Vymezení pojmu přeměna a způsoby přeměn obchodních korporací.....	17
1.1.3 Základní principy přeměn obchodních korporací	18
1.1.4 Změna právní formy	19
1.1.5 Fúze obchodní korporace.....	19
1.1.6 Rozdělení obchodní korporace	21
1.1.7 Převod jmění na společníka	26
1.1.8 Přeshraniční přemístění sídla	27
1.1.9 Proces přeměny, základní pojmy související s realizací přeměny.....	28
1.2 Účetní aspekty přeměn obchodních společností	34
1.2.1 Rozhodný den, účetní období	34
1.2.2 Konečná účetní závěrka	36
1.2.3 Ocenění jmění obchodní korporace	37
1.2.4 Přecenění jmění v účetnictví.....	38
1.2.5 Zahajovací rozvaha	40
1.2.6 Odložená daň	41
1.3 Daňové aspekty přeměn obchodních společností	42
1.3.1 Daň z příjmu a přeměny obchodních společností.....	43

1.3.2	Daň z přidané hodnoty a přeměny obchodních společností	48
1.3.3	Daň silniční a přeměny obchodních společností.....	49
1.3.4	Daň z nemovitých věcí a přeměny obchodních společností	49
1.3.5	Informační a jiné daňová povinnost a přeměny obchodních společností	50
1.3.6	Daňové aspekty mezinárodních přeměn v EU.....	51
1.3.7	Judikatura v oblasti zneužití práva při přeměnách.....	52
1.4	Převod obchodního závodu	54
1.4.1	Převod obchodního závodu z pohledu práva	54
1.4.2	Daňové a účetní aspekty převodu obchodního závodu.....	55
2	ANALÝZA REALIZOVANÝCH A ZAMÝŠLENÝCH PŘEMĚN.....	58
2.1	Analýza a srovnání fúze sloučením a rozdělení odštěpením se vznikem nových obchodních společností.....	59
2.1.1	Charakteristika hlavní společnosti a společností vedlejších	59
2.1.2	Souhrnné srovnání projektů přeměny	61
2.1.3	Důvody přeměn.....	65
2.1.4	Změny základního kapitálu, vlastnická struktura	66
2.1.5	Fáze realizace přeměn, zahájení účtování.....	67
2.1.6	Změny zakladatelského právního jednání.....	68
2.1.7	Náklady přeměny.....	68
2.1.8	Forma projektu přeměn, povinnost notářského zápisu	69
2.1.9	Zpráva o přeměně, znalec pro přeměnu.....	69
2.1.10	Vlastní kapitál nástupnických společností, převzetí aktiv a závazků	70
2.1.11	Ocenění a přecenění jmění.....	72
2.1.12	Odložená daň, účetní odpisy majetku	76

2.1.13	Ostatní právní a účetní kategorie	77
2.1.14	Daň z příjmů	78
2.1.15	Daň z přidané hodnoty	79
2.1.16	Ostatní daně a jiné daňové povinnosti	80
2.2	Analýza a srovnání realizace fúze odštěpením sloučením a převodu obchodního závodu	82
2.2.1	Historie skupiny a základní charakteristika analyzovaného záměru	82
2.2.2	Konečné rozvahy, vymezení předmětného jmění	85
2.2.3	Ocenění převáděného jmění	91
2.2.4	Odhad ocenění převáděného či přecházejícího jmění	92
2.2.5	Výpočet oceňovacího rozdílu a goodwillu, daňové konsekvence na straně společnosti Styl	94
2.2.6	Zahajovací rozvahy, daňové konsekvence na straně společnosti Trendy	96
2.2.7	Odložená daň	101
2.2.8	Ostatní aspekty daně z příjmu právnických osob	101
2.2.9	DPH, daň silniční a daň z nemovitých věcí	105
2.2.10	Ostatní daňové povinnosti	105
2.2.11	Nutná dokumentace a další povinnosti	106
2.2.12	Pracovněprávní závazky, práva a povinnosti vyplývající z nájemních smluv	107
3	VLASTNÍ NÁVRHY ZLEPŠENÍ	109
3.1	Výstupy analýz přeměn obchodních společností formou odštěpení se vznikem nových společností a fúze sloučením	109
3.1.1	Zjištěná pochybení, jejich následky, návrhy	109

3.1.2	Souhrnné srovnání fúze sloučením a rozdělení odštěpením se vznikem nových obchodních společností	115
3.2	Návrh realizace přeměny či přechodu obchodního závodu	119
3.2.1	Přeměna rozdělení odštěpením sloučením.....	119
3.2.2	Převod obchodního závodu.....	129
3.2.3	Souhrnné srovnání převodu obchodního závodu a přeměny rozdělení	137
	ZÁVĚR	142
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	145
	SEZNAM ZKRATEK	153
	SEZNAM TABULEK	155
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	156

ÚVOD

Současná právní úprava v České republice poskytuje podnikatelským subjektům celou řadu možností, jak upravit své podnikání a lépe tak reagovat na životní cyklus podniku, globální ekonomickou situaci, daňové zatížení a další nepřeberné množství faktorů. Jednou z více invazivních možností je přeměna obchodní společnosti, přičemž přeměnou, jak ostatně vyplývá z litery zákona, se nerozumí pouze jen fúze či rozdělení společnosti, nýbrž i změna právní formy, převod jmění na společníka a přeshraničním přemístění sídla (1).

Rozhodnutí o přeměně obchodní společnosti je zejména rozhodnutí ekonomického charakteru, které by mělo nejen zvažovat budoucí přínosy, ale i případné časové a finanční náklady na samotnou realizaci. Podnikatelský subjekt by si tak v první řadě měl položit otázku, zda by nebylo hospodárnější namísto nákladné přeměny řešit daný záměr např. převodem obchodního závodu či běžnou kupní smlouvou. Samotná vysoká nákladnost pak vyplývá ze specifika disciplíny přeměn obchodních společností, a to především z její komplexnosti. Jen malá část ekonomických rozhodnutí podnikatelských subjektů má takto významný přesah do tří nezávislých odvětví, a to problematiky obchodního práva, daní a účetnictví, přičemž pro úspěšnou realizaci přeměny je znalost všech tří aspektů naprosto stěžejní.

Přes výše uvedené specifika komplexnosti a náročnosti jsou přeměny obchodních společností v České republice stále běžnějším jevem. Jen fúzí v roce 2019 bylo realizováno 282, což sice představovalo 13 % pokles oproti roku 2018, je však nutné si uvědomit, že roky 2017 a zejména 2018 dosahovaly historických maxim v počtu realizovaných fúzí (2). Lze se pouze domnívat, jaký bude další vývoj nejen v počtu realizovaných fúzí, ale i přeměn obchodních společností obecně, zejména pak v návaznosti na současnou ekonomickou situaci značně ovlivněnou pandemií COVID-19. Je však více než možné, že vlivem snížení ekonomické výkonnosti a zavedených restrikcí bude značná část podnikatelských subjektů nucena přistoupit k restrukturalizacím, které v roce 2021 povedou k dalšímu navýšení počtu přeměn obchodních společností.

Diplomová práce na téma Daňové dopady přeměn obchodních společností bude rozdělena do tří částí. Cílem první části bude poskytnout komplexní teoretické pojednání o podstatných aspektech přeměn obchodních společností a převodech obchodních závodů vycházejících z aktuální dostupné literatury, zejména pak s ohledem na tři zmíněné oblasti přeměn, tedy právo, účetnictví a daně. Pro každou část budou vymezeny relevantní právní předpisy, přičemž v otázce přeměn obchodních společností se nelze spoléhat pouze na českou právní úpravu, nýbrž je nutné taktéž zohlednit legislativu Evropské unie, která do značné míry taktéž dané otázky reguluje, resp. národní právní úprava z ní vychází. Velký důraz v první části diplomové práce bude taktéž kladen na definování základních pojmů, principů a vysvětlení vzájemných souvislostí mezi jednotlivými oblastmi.

V druhé části diplomové práce budou analyzovány čtyři skutečné již realizované přeměny obchodních společností. Ve dvou případech se bude jednat o fúzi sloučením, další dvě přeměny budou zastupovat rozdělení odštěpením se vznikem nových obchodních společností. Na individuálních analýzách budou jednotlivé způsoby přeměn porovnávány. Důraz bude kladen na zjištění, zda přeměny v minulosti realizované vybranou společností byly v souladu s právními předpisy. V rámci analytické části bude také srovnáván a analyzován dvojitý způsob řešení realizace převodu či přechodu části obchodního závodu vybrané společnosti na její sesterskou společnost, tedy převod obchodního závodu a rozdělení odštěpením sloučením.

Třetí část diplomové práce bude vycházet z poznatků zjištěných v části první a druhé. Na základě provedených analýz budou definovány významné rozdíly mezi porovnávanými způsoby přeměn a taktéž budou zmíněny případné nedostatky, které se vyskytly při realizaci přeměn vybrané společnosti v minulosti. Taktéž budou nastíněny hlavní výhody a nevýhody jednotlivých variantních řešení realizace převodu či přechodu části obchodního závodu vybrané společnost.

CÍLE A METODIKA PRÁCE

Hlavním cílem této diplomové práce je zhodnocení minulých i budoucích přeměn vybrané obchodní společnosti, tedy již realizovaného rozdělení odštěpením se vznikem nové obchodní korporace, fúze sloučením a zamýšleného rozdělení odštěpením sloučením, popř. převodu obchodního závodu. Na základě analýz již provedených přeměn budou formulovány případné nedostatky. Analýza současného stavu povede k navržení takového řešení realizace převodu či přechodu části obchodního závodu na sesterskou společnost, které bude nejlépe odpovídat zájmům zúčastněných společností.

Mezi dílčí cíle diplomové práce patří:

- vymezení a popis způsobů přeměn obchodních společností a souvisejících základních pojmů s ohledem na daňové, účetní i právní aspekty přeměn,
- analýza a porovnání několika realizovaných fúzí sloučením a rozdělení odštěpením se vznikem nových obchodních společností,
- zjištění základních významných odlišností mezi způsoby přeměn fúzí sloučením a rozdělení odštěpením se vznikem nových obchodních společností,
- srovnání rozdělení odštěpením sloučením a převodu obchodního závodu dle občanského zákoníku v podmínkách reálné společnosti.

Hlavními nástroji pro dosažení stanovených cílů bude rešerše dostupných relevantních literárních zdrojů z oblasti daňové, účetní a právní problematiky přeměn obchodních společností. Získaná vnitropodniková či veřejně dostupná data budou zpracovány analytickými metodami do podoby, ve které bude možné na základě metod komparace je porovnávat a vyvozovat případné významné rozdíly a dále posuzovat jednotlivá variantní řešení s ohledem na jejich výhodnost či nevýhodnost. Na základě matematických výpočtů budou případné daňové rozdíly kvantifikovány.

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

První kapitola diplomové práce Teoretická východiska práce bude rozdělena do tří větších bloků korespondujících s třemi základními oblastmi, které je nutné při realizaci přeměny obchodní společnosti zohlednit. První část zaměřující se na právní aspekty přeměn představí základní právní úpravu, vymezí pojem a principy přeměny obchodních společností, definuje typy přeměn a taktéž základní instituty související s průběhem přeměny, jako např. projekt přeměny, informační povinnosti, zprávu o přeměně, právní účinky aj.

Druhá podkapitola bude zaměřena na účetní aspekt přeměn obchodních společností. Zejména pak bude pojednáno o účetním období a rozhodném dni, nutnosti a způsobu oceňování majetku, zahajovací rozvaze a taktéž vzniku odložené daně.

Třetí část bude pojednávat o aspektu daňovém. Největší důraz bude kladen na daň z příjmů a její klíčové aspekty ve vztahu k přeměnám, jako příklad lze uvést daňové odpisy či možnost uplatnění předchozí daňové ztráty. Oblast daní bude taktéž zaměřena na otázky přeměn a daně z přidané hodnoty, daně z nemovitých věcí a daně silniční. V rámci této podkapitoly bude taktéž nastíněna problematika přeshraničních přeměn a jejich specifík z pohledu daní.

V závěru první kapitoly bude taktéž zmíněna základní právní a daňová úprava převodu obchodního závodu.

1.1 Obchodněprávní úprava přeměn obchodních společností

První část teoretických východisek bude zaměřena na právní aspekt přeměn obchodních společností, zejména pak s důrazem na obecné představení přeměn, způsoby přeměn a pojmy vztahující se k samotné realizaci přeměny.

1.1.1 Obecná právní úprava

Základní právní úprava přeměn obchodních společností je soustředěna především v zákoně č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů (dále též "zákon o přeměnách"). Tento právní předpis obsahuje vymezení typů přeměn a jejich základní právní úpravu, do které jsou integrovány i směrnice regulující danou otázku na úrovni Evropské unie (3, s. 57).

Přesto, že zákon o přeměnách poskytuje relativně komplexní úpravu, je v případě některých neupravených otázek nutné postupovat subsidiárně dle jiných právních předpisů. Těmito právními předpisy jsou především zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů (dále též "ZoK") a zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále též "OZ" nebo "občanský zákoník"), přičemž v případě OZ lze zmínit zejména ust. §§ 171 - 184 upravující přeměny právnických osob a ust. §§ 138 - 143 poskytující základní rámec k problematice obecného přemístění sídla. V této souvislosti je nutné dále vymežit vztah mezi OZ a zákonem o přeměnách. Jak již bylo zmíněno výše, použití OZ je subsidiární, resp. zákon o přeměnách je v otázce přeměn obchodních korporací *lex specialis*, proto obchodní korporace nepodléhají přímo obecné právní úpravě uvedené v OZ vztahující se na jiné právnické osoby. Přesto v mnoha případech je nutné ustanovení dle zákona o přeměnách vykládat ve vzájemné souvislosti s obecnou právní úpravou (4, s. 3-4).

V otázce zápisů přeměn obchodních společností do obchodního rejstříku je významným předpisem zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů, a taktéž prováděcí vyhláška č. 323/2013 Sb., o náležitostech formulářů na podávání návrhů na zápis, změnu nebo výmaz údajů do veřejného rejstříku a o zrušení některých vyhlášek. Zmínit lze taktéž zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to zejména v souvislosti s fúzem, resp. spojováním soutěžitelů (3, s. 57).

Na úrovni Evropské unie byly vydány tři směrnice, které byly implementovány v českém právu především zákonem o přeměnách, jedná se o tyto směrnice:

- směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2011/35/EU o fúzích akciových společností,
- směrnice Rady č. 82/891/EHS o rozdělení akciových společností,
- směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2005/56/ES o příhraničních fúzích kapitálových společností, která byla následně změněna směrnicí 2009/109/ES (3, s. 57-58).

Mimo výše uvedené lze zmínit taktéž nařízení Rady (ES) č. 139/2004 o kontrole spojování podniků (3, s. 58).

Příslušné daňové a účetní právní předpisy budou představeny v následujících podkapitolách.

1.1.2 Vymezení pojmu přeměna a způsoby přeměn obchodních korporací

Přesná definice pojmu přeměna je z pohledu české právní úpravy do jisté míry problematická, jelikož tento pojem není českým právem přímo definován (4, s. 1). Odborná literatura z textace právních předpisů však vyvozuje, že pojem přeměna lze nejlépe definovat jako označení procesů, které vedou k dělení či spojování společností, popř. změně právní formy (5, s. 18). Ve vztahu k obchodním korporacím lze dále tuto definici rozšířit o možnost změny právní identity obchodní korporace nejen skrze právní nástupnictví či změnu vnitřních poměrů, ale také změnu státní příslušnosti (4, s. 1).

Přímé definování pojmu přeměna nelze nalézt ani ve směrnicích EU. Směrnice se toliko omezují na vymezení jednotlivých forem přeměn.

Jistou nesystematičnost k přístupu k pojmu přeměna lze demonstrovat i na odlišném vymezení forem přeměn v OZ a zákonu o přeměnách. Dle OZ (ust. § 174 odst. 1) je za přeměnu právnické osoby považována fúze, rozdělení a změna právní formy. Zákon o přeměnách však tento výčet doplňuje (ust. § 1 odst. 2) o převod jmění společníka a přeshraniční přemístění sídla, přičemž pojem převod jmění na společníka OZ nezná a přemístění sídla není dle OZ považováno za přeměnu. Je tedy nutné kategoričticky odlišit

pojmy přeměna právnické osoby dle OZ a přeměny obchodní korporace dle zákona o přeměnách (4, s. 3).

Obecně lze typy přeměn definovat dvojím způsobem, a to přeměnou se zánikem obchodní korporace, či bez zániku obchodní korporace, přičemž v tomto případě dochází k významné změně statutu společnosti zúčastněné na přeměně. Přeměna spojená se zánikem obchodní korporace může být realizována fúzí, rozdělením či převodem jmění na společníka. Způsoby uskutečnění přeměny bez zániku obchodní korporace jsou přeshraniční přemístění sídla a změna právní formy (6, s. 10-11).

1.1.3 Základní principy přeměn obchodních korporací

Bez ohledu na skutečnost, který způsob přeměny obchodní společnosti je aplikován či zda je postupováno dle zákona o přeměnách či občanského zákoníku, je nutné vycházet z několika základních principů, na základě kterých je zákonná úprava vybudována, a které je nutné vždy dodržovat. Jedná se o následující principy:

- **Princip univerzální sukcese.** Nástupnická obchodní společnost, popř. přejímající společník, vstupují do všech práv a povinností zanikajících obchodních společností, a to bez ohledu na skutečnost, zda se jedná fúzi, rozdělení či převod jmění. Tento princip je dále doplňován principem plné kontinuity právní osobnosti, kdy při změně právní formy či přeshraniční změně sídla jsou práva a povinnosti dotčeného subjektu zachována v plném rozsahu (6, s. 9).
- **Princip ochrany práv společníků či členů všech subjektů zúčastněných při přeměně.** Tento princip chrání práva společníků zúčastněných subjektů, resp. tito společníci nemohou být znevýhodněni či jinak poškozeni na svých právech realizovanou přeměnou (6, s. 10).
- **Princip ochrany práv všech subjektů zúčastněných při přeměně.** Obecně lze říct, že práva věřitelů, zejména pak dobytnost jejich pohledávek nemůže být ztížena či jejich postavení vůči dlužníkovi zhoršeno z důvodu realizace přeměny (6, s. 10).

- **Princip ochrany práv dlužníků všech subjektů zúčastněných při přeměně.** Obdobně jako v případě věřitelů zúčastněných subjektů, nelze uskutečněním přeměny ovlivnit postavení dlužníků zúčastněných subjektů. Jejich postavení, resp. práva a povinnosti, musí být zachováno v původním rozsahu. Jako příklad lze uvést zachování běhu promlčecí lhůty, institut ručení či možnost započtení regresní pohledávky (6, s. 10).

1.1.4 Změna právní formy

Změna právní formy je přeměnou obchodní společnosti bez jejího zániku či přechodu jejího jmění. Změna je realizována pouze jako upravení vnitřních právních poměrů, přičemž se zpravidla mění i postavení společníků (1).

Velmi důležitým principem ovlivňující změny právní formy je **princip postupnosti právních forem**. Tento princip v obecné rovině umožňuje obchodní společnosti změnu její právní formy na jakoukoliv jinou obchodní společnost, popř. i družstvo, obdobně družstvo je oprávněno se stát kteroukoliv obchodní společností. Toto právo je však limitováno veřejnoprávní úpravou, která může pro určité osoby nadané určitým veřejnoprávním oprávněním stanovit obligatorně předepsanou právní formu. Jako příklad lze uvést banku, která může být pouze akciovou společností (4, s. 33).

V praxi je změna právní formy nejčastěji využívána při změně právní formy z akciové společnosti na společnost s ručením omezeným a dále v případě změny z veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti na společnost s ručením omezeným (7, s. 475).

1.1.5 Fúze obchodní korporace

Fúzi lze definovat jako proces, při němž zaniká jedna či více společností a jmění těchto společností je přebíráno právním nástupcem, což může být existující subjekt či subjekt nově vznikající. Fúze se dělí na dvě základní formy, a to sloučení a splynutí (5, s. 19).

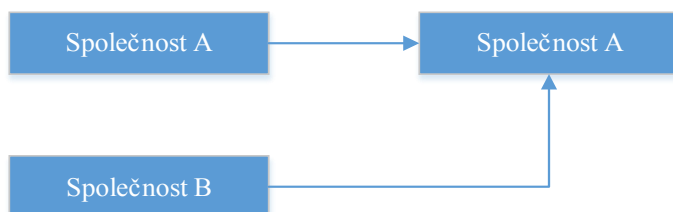
Fúze je jednou z nejčastěji realizovaných typů přeměn obchodních společností. Spojované společnosti mohou realizací dosáhnout na např. úspory z rozvahu, zvýšení technologické

úrovně a úrovně učení. Spojením subjektů taktěž roste jejich vyjednávací síla a zvyšuje se efektivnost řízení (3, s. 74).

Fúze společností se řídí dvěma základními principy - stejnosti právní formy a kontinuity členství. Princip stejnosti právní formy ukládá obecně pravidlo, které obligatorně stanovuje povinnost totožné právní formy zanikající i nástupnické obchodní společnosti, pokud se nejedná o výjimku uvedenou v zákoně. Princip kontinuity členství až na zákonem stanovené výjimky garantuje společníkům, kteří jsou před realizací fúze společníky zanikající společnosti, členství ve společnosti nástupnické. Stejně tak společník, který je před realizací fúze členem obchodní společnosti nástupnické, zůstává jejím společníkem i po její realizaci (4, s. 10-11).

Fúzi sloučením vede k zániku obchodní společnosti či více obchodních společností. Jejich jmění včetně veškerých práv a povinností, např. z pracovněprávních vztahů, přechází na jinou již existující nástupnickou obchodní společnost. Nástupnická obchodní společnost vstupuje, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak, do právního postavení zanikající obchodní společnosti či společností (8). Dle ust. § 62 zákona o přeměnách se za fúzi sloučením taktěž považuje sloučení zanikající společnosti s ručením omezeným či akciové společnost s jinou nástupnickou kapitálovou společností, jež je jediným společníkem zanikající společnosti (1).

Níže je znázorněno schéma fúze sloučením.

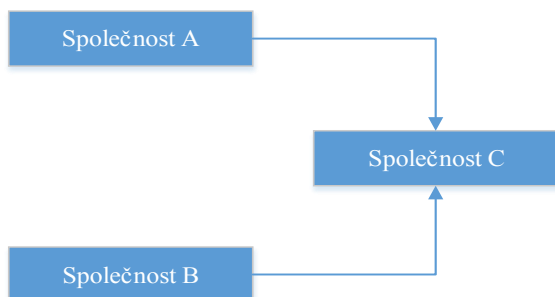
Obrázek č. 1: Schéma fúze sloučením

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 3, s. 75)

Fúzi splynutím vede k zániku dvou a více obchodních společností. Jejich jmění včetně veškerých práv a povinností, např. z pracovněprávních vztahů, přechází na jinou nově

vznikající nástupnickou obchodní společností. Nástupnická obchodní společnost vstupuje, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak, do právního postavení zanikajících obchodních společností (8).

Fúze splynutím je graficky znázorněna níže.

Obrázek č. 2: Schéma fúze sloučením

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 3, s. 76)

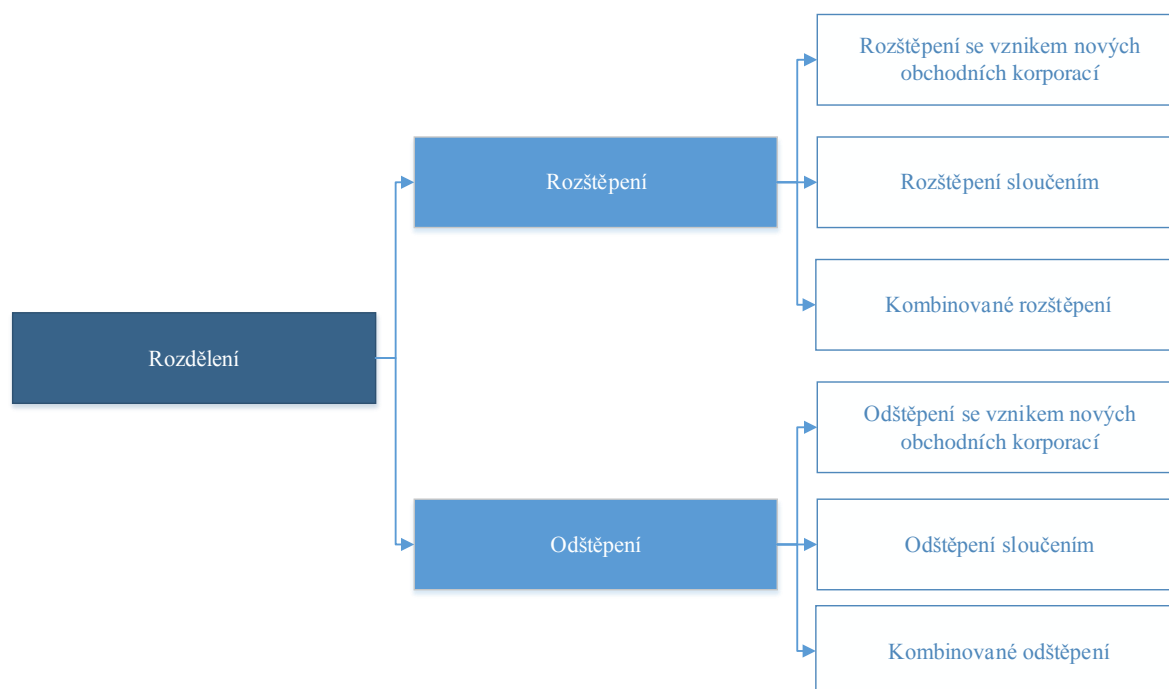
Zvláštním typem fúzí je fúze přeshraniční, která je upravena v zákoně o přeměnách od § 180. Česká právní úprava definuje přeshraniční fúzi jako spojení jedné či více českých obchodních korporací s jednou či více zahraničními právnickými osobami. Další možností přeshraniční fúze je spojení zahraničních právnických osob, pokud realizací dané fúze má vzniknout nová nástupnická obchodní společnost založená dle českého práva se sídlem na území ČR. Přeshraniční fúze je možné realizovat pouze mezi obchodními společnostmi, jejichž právní formy jim to umožňují dle právní úpravy států, dle kterých jsou řízeny jejich vnitřní poměry (3, s. 84).

1.1.6 Rozdělení obchodní korporace

Rozdělení lze definovat jako přeměnu, při níž celé jmění společnosti přechází na více obchodních společností, popř. část jmění rozdělované společnosti přechází na jednu či více obchodních společností. Rozdílem oproti fúzím tak je důraz na jinou společnost. Zatímco při fúzi byla rozhodující společností společnost nástupnická, v případě rozdělení je důraz kladen především na společnost rozdělovanou (4, s. 18).

Rozdělení obchodní společnosti se dělí na rozdělení odštěpením a rozštěpením. Zatímco v důsledku odštěpení rozdělovaná obchodní společnost nezaniká, nýbrž jen část jejího jmění přechází na jednu či více existujících či nově založených obchodních společností, v případě rozštěpení obchodní společnost zaniká a celé jmění přechází na dvě a více nástupnické obchodní společnosti (7 ,s. 312).

Zákon definuje několik způsobů, jak lze rozdělení obchodní společnosti realizovat. Nejnázorněji lze tyto způsoby popsat následujícím schématem (1):

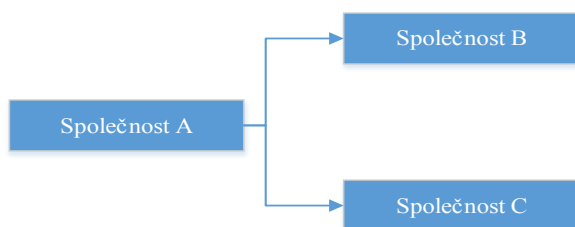
Obrázek č. 3: Schéma způsobů rozdělení

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 1)

Základními principy rozdělení jsou shodné s principy fúzí. V případě principu kontinuity členství je vhodné upřesnit, že společníkům rozdělované společnosti vzniká členství ve všech nástupnických společnostech, pokud zákon nestanoví jinak (4, s. 27). Tyto výjimky jsou upraveny např. v ust. §§ 248 a 249 zákona o přeměnách, které umožňují v projektu rozdělení stanovit, že některým společníkům vzniká členství pouze v některých

nástupnických společnostech, popř. lze dohodou všech společníků stanovit ukončení účasti jednoho nebo více společníků na rozdělované společnosti s odštěpením (1).

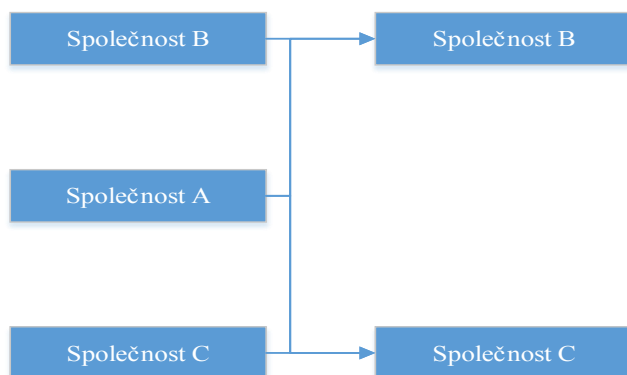
Při **rozdělení rozštěpením se vznikem nových obchodních společností** rozdělovaná obchodní společnost zaniká a její jmění přechází na nově vznikající nástupnické obchodní společnosti (4, s. 20). Toto rozdělení lze znázornit následujícím způsobem.

Obrázek č. 4: Schéma rozdělení rozštěpením se vznikem nových společností

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 4, s. 20)

Při realizaci **rozdělení rozštěpením sloučením** rozdělovaná obchodní společnost zaniká a její jmění přechází na dvě a více již existující nástupnické obchodní společnosti (4, s. 21). Rozdělení rozštěpením sloučením lze znázornit níže uvedeným schématem.

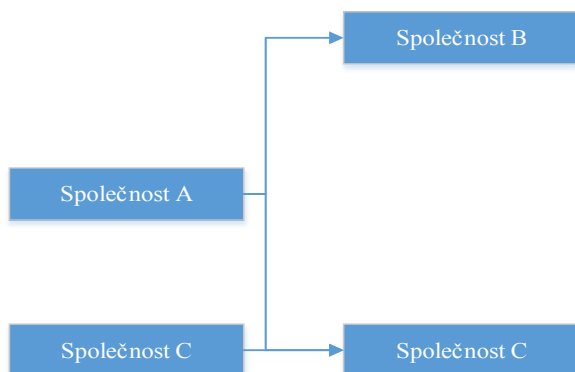

Obrázek č. 5: Schéma rozdělení rozštěpením sloučením

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 4, s. 21)

Kombinované rozštěpení je realizováno v případě, že jmění zanikající obchodní společnosti přechází na jednu či více existující obchodní společnosti a dále na jednu či více

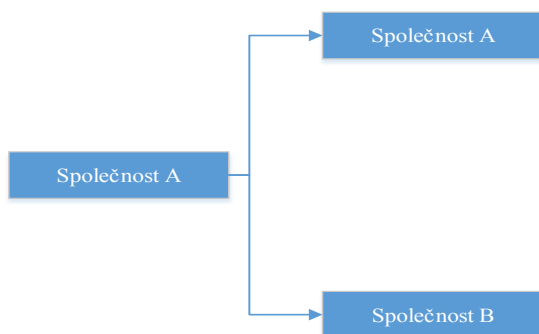
nově vznikající obchodní společnosti (4, s. 21). Kombinované rozštěpení lze znázornit následujícím způsobem.

Obrázek č. 6: Schéma kombinované rozštěpení

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 4, s. 21)

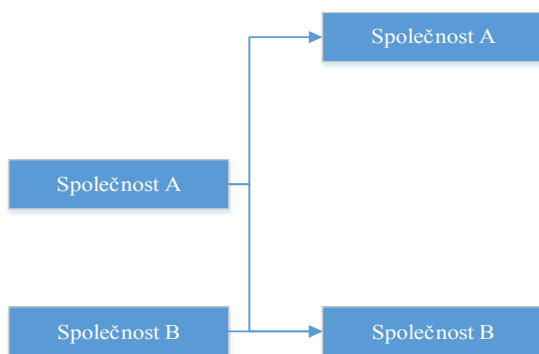
Odštěpení se vznikem nových obchodních společností nastává v případě, kdy část jmění rozdělované obchodní společnosti přechází na nově vznikající obchodní společnosti, přičemž rozdělovaná obchodní společnost nezaniká (7, s. 312), což znázorňuje následující schéma.

Obrázek č. 7: Schéma odštěpení se vznikem nových společností

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 7, s. 312)

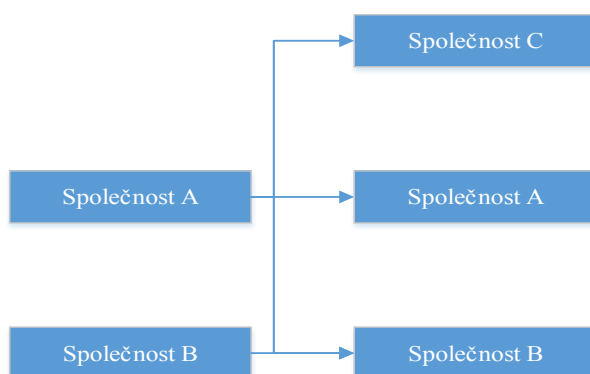
Odštěpení sloučením je realizováno přechodem části jmění rozdělované obchodní společnosti na jinou již existující obchodní společnost (7, s. 312), jak je znázorněno níže.

Obrázek č. 8: Schéma odštěpení sloučením

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 7, s. 312)

Kombinací odštěpení sloučením a se vznikem nových obchodních společností přechází část jmění obchodní společnosti na jednu či více nově vznikající obchodní společnost a dále na alespoň jednu již existující obchodní společnost, přičemž část jmění je ponecháno rozdělované společnosti. Tuto komplikovanou konstrukci lze znázornit následujícím schématem (7, s. 312).

Obrázek č. 9: Schéma kombinace odštěpení sloučením a se vznikem nových obchodních společností

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 7, s. 312)

V souvislosti s rozdělením lze zmínit dříve uváděnou obecnou zásadu přeměn - ochranu věřitelů osob zúčastněných na přeměnách. V tomto případě je tato zásada reflektována v právní úpravě, která stanovuje zákonný ručitelský závazek, kdy každá nástupnická obchodní společnost ručí za dluhy přešlé z rozdělované společnosti na jiné nástupnické společnosti, popř. za ty, které zůstaly při odštěpení rozdělované společnosti, a to společně

a nerozdílně s ostatními nástupnickými společnostmi až do výše přijatého jmění oceněného znaleckým posudkem, který byl součástí projektu rozdělení (3, s. 89).

Obdobně jako v případě přeshraničních fúzí je právní úprava aplikována i na přeshraniční rozdělení. Přeshraniční rozdělení je zákonem o přeměnách vymezeno jako rozdělení české obchodní společnosti, pokud alespoň jedna nástupnická právnická osoba se řídí právem jiného členského státu, resp. rozdělení zahraniční právnické osoby, jestliže realizací rozdělení je nástupnickou osobou alespoň jedna společnost, jejíž právní poměry se řídí či budou řídit českým právním řádem (3, s. 97).

1.1.7 Převod jmění na společníka

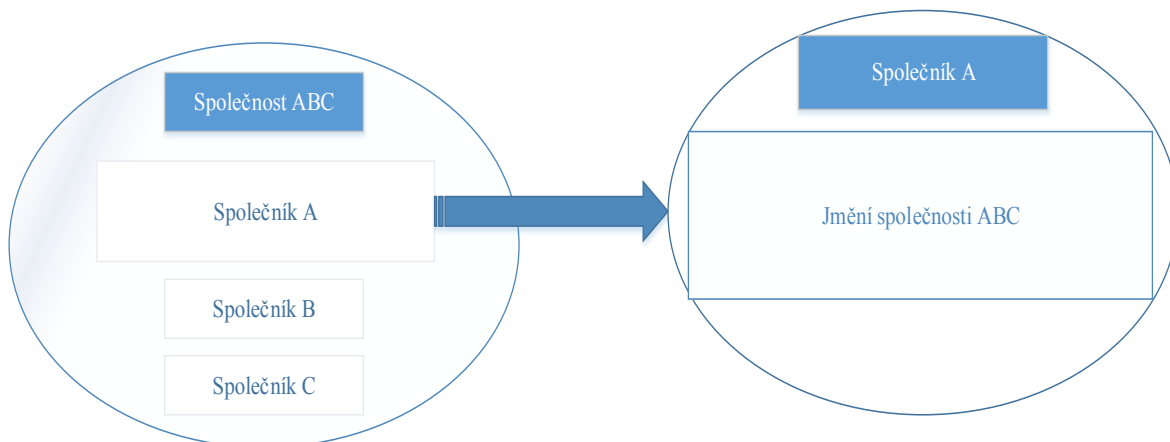
Posledním způsobem realizace přeměny obchodní společnosti, při níž dochází k jejímu zrušení bez likvidace je převod jmění na společníka. Převod jmění na společníka je instrumentem, jenž umožňuje převzetí jmění všech společníků jediným společníkem, který tak přebírá veškerá aktiva a pasiva společnosti, její jmění a závazky, a to včetně závazků pracovněprávních vůči zaměstnancům společnosti (6, s. 321).

Rozhodnutí o převodu jmění na společníka náleží společníkům společnosti, popř. příslušnému orgánu obchodní společnosti, přičemž toto rozhodnutí obsahuje prohlášení, že veškeré jmění bude převzato jedním ze společníků. Tento společník může být právnickou či fyzickou osobou, tato osoba však musí být podnikatelem (3, s. 98), přičemž lze dovozovat, že tato osoba by měla být podnikatelem se stejným či obdobným předmětem činnosti jako zrušující se společnost (6, s. 323).

Smyslem instrumentu převodu jmění na společníka je zejména umožnit společníkům osobních společností pokračovat v ekonomické činnosti podniku v případech, kdy dle zákonné úpravy dochází k obligatornímu zrušení společnosti, resp. umožnit poslednímu společníkovi prohlásit, že přebírá jmění osobní společnosti, čímž dochází k jejímu zrušení, avšak bez její likvidace. V případě kapitálových společností tento instrument umožňuje majoritnímu společníkovi (nejméně 90 % základního kapitálu) upravit vlastnickou strukturu zrušením společnosti a převedením jejího jmění na jeho

osobu, čímž se toto jmění zbaví menšinových vlastníků, kteří reálně nemají možnost do chodu zrušované společnosti zasahovat. Ve všech případech převodu jmění obchodních společností náleží ostatním společníkům vypořádání v penězích od přejímajícího společníka. Výše tohoto vypořádání obligatorně musí odpovídat reálné hodnotě podílů, přičemž přiměřenost vypořádání je nutné podložit znaleckým posudkem (3, s. 98-99).

Převod jmění na společníka lze znázornit následujícím schématem.

Obrázek č. 10: Schéma převod jmění na společníka

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 3, s. 98)

1.1.8 Přeshraniční přemístění sídla

Přeshraniční přemístění sídla je nejnovějším způsobem přeměny obchodních společností, přičemž novela zavádějící tento instrument nabyla účinnosti dne 1. 1. 2012. Za zmínku zajisté stojí, že v daném případě český zákonodárce velmi rychle zareagoval na rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci C-210/06 Cartessio, kde soud nepřímou dovodil přípustnost přeshraničního přemístění v rámci EU (8). Český zákonodárce tak zcela netypicky reguloval danou otázku dříve, než Evropský parlament přijal usnesení vyzývající Evropskou komisi k vytvoření směrnice zabývající se otázkou přeshraničního přemístění (5, s. 34).

Přeshraniční přemístění sídla umožňuje obchodní korporaci přemístit své sídlo do jiného členského státu, aniž by došlo ke vzniku nové právní entity a zániku původní (1). Je nutné

zdůraznit slovo členský stát, jelikož tato úprava se vztahuje výhradně na státy EU. V případě přemístění z či do třetích zemí je nutné nadále postupovat cestou likvidace a založení nové společnosti v cílovém státě, popř. přeshraniční fúze (8).

Přeshraniční přemístění z pohledu ČR lze rozdělit do dvou odlišných režimů. V případě, že česká společnost má zájem o přemístění sídla na území jiného členského státu bez jejího zániku a vzniku nové entity, je možné takto učinit, přičemž česká právní úprava umožňuje realizovat přemístění dvěma způsoby. Méně častým způsobem, který je podmíněn národní právní úpravou, která tento způsob nevyklučuje, je přemístění sídla na území jiného členského státu, aniž by byla změněna právní forma, resp. takto přemístěná obchodní společnost si ponechá českou právní formu a nadále se bude řídit českým právním řádem. Druhou, běžnější možností, je obligatorní změna právní formy při přemístění na takovou, která je uznávána a regulována právním řádem, do kterého je obchodní korporace přemísťována (5, s. 188).

Režim přemístění sídla z členského státu do ČR je de facto totožný z výše uvedeným druhým způsobem přemístění sídla do zahraničí. Česká právní úprava umožňuje subjektům ze členských zemí přemístit své sídlo bez nutnosti zrušení stávající společnosti, je však nutné zajistit změnu právní formy na českou obchodní společnost a následné podřízení se českému právnímu řádu (1).

1.1.9 Proces přeměny, základní pojmy související s realizací přeměny

Přeměnu obchodní společnosti lze realizovat ve standardním či zjednodušeném procesu (4, s. 48). Zjednodušený proces lze aplikovat pouze v případech stanovených zákonech, zpravidla se jedná o případy, kdy zanikající a nástupnická obchodní společnosti mají stejnou vlastnickou strukturu, resp. se jedná o stejného jediného společníka a nedochází ke změně zakladatelské listiny či společenské smlouvy (viz např. § 95b, 129, 287b aj. zákona o přeměnách) (1).

Zjednodušený proces jinými slovy lze užít v případech, kdy nedochází u společníků osob zúčastněných na přeměně ke změně práv a povinností v důsledku přeměny, na základě

čehož zákon nevyžaduje schválení přeměny fúze či rozdělení nejvyšším orgánem obchodní korporace, nýbrž postačuje pouze podpis jediného společníka projektu přeměny opatřený notářským zápisem. Tímto způsobem tak dochází k urychlení celého procesu a snížení transakčních nákladů (7, s. 41-42).

Realizace přeměny standardním procesem má následujících šest fází:

- 1) **Příprava přeměny** - v úvodu této fáze je idea a následné předběžné rozhodnutí o realizaci přeměny po zohlednění všech ekonomických i neekonomických faktorů, na základě tohoto rozhodnutí je nutné připravit a podepsat projekt přeměny, zákonem vyžadované účetní, popř. další dokumenty a stanovit rozhodný den přeměny (4, s. 48).
- 2) **Zveřejnění/uveřejnění obligatorních informací o přeměně** - povinnost zveřejnit zákonem stanovené informace v Obchodním věstníku, v obchodních rejstříku nebo na stránkách zúčastněných společností (4, s. 48).
- 3) **Uplynutí doby alespoň jednoho měsíce od zveřejnění/uveřejnění informací** dle bodu 2) (1).
- 4) **Nejvyšší orgán obchodní korporace schválí projekt přeměny** (4, s. 48).
- 5) **Obchodní korporace podává návrh na zápis přeměny soudu či notáři** (4, s. 48).
- 6) **Přeměna je zapsána soudem/notářem do obchodního rejstříku** (4, s. 48).

Níže budou podstatné instituty jednotlivých fází blíže specifikovány.

Projekt přeměny

Projekt přeměny je základním písemným dokumentem upravující realizaci přeměny obchodní společnosti (1). Obsah projektu přeměny je do jisté míry stanoven zákonem, který určuje základní informace obligatorně v projektu přeměny obsažené. Projekt přeměny je vypracováván všemi zúčastněnými společnostmi, přičemž za jeho vyhotovení odpovídá zpravidla statutární orgán, to však nevylučuje možnost zadat vypracování projektu přeměny externí specializované osobě. Projekt přeměny má právní formu smlouvy sui generis uzavřené mezi zúčastněnými osobami, popř. jednostranného právního jednání v případě

rozdělení se vznikem nových obchodních společností. Ve většině případů postačuje běžná písemná forma, výjimkou jsou pouze projekty přeměn u osobních společností a těch korporací, u kterých není vyžadováno schválení projektu společníky zúčastněných osob, za těchto podmínek je nutné dodržet formu notářského zápisu. Projekt přeměny musí být podepsán výhradně statutárními orgány zúčastněných osob (6, s. 27-30).

Podstatným termínem mající několik právních konsekvencí (např. určení lhůty pro sestavení mezitímní účetní závěrky), je den vyhotovení projektu přeměny. Jedná se o den, kdy tento dokument splňuje všechny náležitosti uvedené v zákoně o přeměnách, v praxi se bude jednat o den, kdy projekt přeměny byl podepsán osobou jednající za poslední zúčastněnou společnost (4, s. 57).

Projekt přeměny obligatorně obsahuje zejména určení způsobu prováděné přeměny, v případě nutnosti změn či zcela nového vyhotovení zakladatelského právního jednání (u nově zakládané společnosti), tato nová znění, přičemž u dílčí změny zakladatelského právního jednání nastávají její účinky až konstitutivním zápisem do obchodního rejstříku (4, s. 57). Další informace uvedené v projektu fúze jsou především identifikace zúčastněných osob, rozhodný den přeměny, vymezení podílů v zúčastněných i nově vznikajících osobách, práva a povinnosti zúčastněných i nově vznikajících osob ve vztahu k majetku, závazkům, práva a povinnosti vyplývající z pracovněprávních vztahů, výměnné podíly a jejich zdůvodnění a další aspekty vážící se k jednotlivým způsobům přeměny (1).

Informační povinnosti

Přeměna obchodní společnosti může vést ke změně právního postavení nejen jednotlivých společností, resp. jejich společníků, ale i dalších osob, zejména pak věřitelů těchto společností. Z tohoto důvodu je velmi žádoucí, aby všechny relevantní osoby měly možnost informace o zamýšlené přeměně s dostatečným předstihem získat. Proto dle zákona o přeměnách vznikají zúčastněným osobám před samotnou realizací přeměny dvě obecné informační povinnosti (4, s. 66-67).

První obecná informační povinnost stanovuje obligatorní zveřejnění projektu přeměny alespoň jeden měsíc před schválením přeměny uložením ve sbírce listin obchodního rejstříku a souběžné zveřejnění informace o uložení v Obchodním věstníku, a to s upozorněním věřitelů na jejich možná práva - např. poskytnutí jistoty v případě nahlášení nesplacené pohledávky ve lhůtě 6 měsíců ode dne účinného zápisu v obchodním rejstříku. Výše uvedené lze taktéž splnit uveřejněním projektu přeměny a dalších informací přístupně a bezplatně na zabezpečených internetových stránkách zúčastněných společností, kdy tyto informace musejí být podepsány uznávaným elektronickým podpisem či pečeti. Odkaz na internetovou stránku obsahující projekt přeměny musí být zveřejněn s datem uveřejnění v Obchodním věstníku alespoň jeden měsíc před schválením přeměny (1).

Druhá obecná informační povinnost definuje právo společníka zúčastněných osob požadovat informace týkající se ostatních zúčastněných osob, pokud jsou pro přeměnu důležité. Informace nejsou poskytnuty v případě, že podléhají obchodnímu tajemství či jsou jinak utajované anebo by jejich poskytnutí mohlo způsobit zúčastněné osobě újmu (1).

Zpráva o přeměně

Z důvodu poskytnutí právní ochrany jednotlivým společníkům je proces přeměny relativně rigidně upraven zákonem. Mimo výše uvedené dvě obecné informační povinnosti je až na výjimky uvedené v ust. § 27 zákona o přeměnách povinností zúčastněné korporace vypracovat zprávu o přeměně (6, s. 117). Hlavním cílem je společníkům kvalifikovaně vysvětlit projekt přeměny, důvody vedoucí k přeměně, dopady přeměny v oblasti podnikatelské činnosti zúčastněné osoby, možné změny v právním postavení jednotlivých společníků, zdůvodnění těchto změn, případně informace o doplácích společníků či změně postavení věřitelů zúčastněných osob (7, s. 68-69).

Povinnost vypracovat zprávu o přeměně náleží statutárnímu orgánu zúčastněné osoby, přičemž jak již bylo zmíněno, tato povinnost je v případě několika výjimek fakultativní. Jedná se zejména o fúzi kapitálové společnosti se svým jediným společníkem, při které tato společnost zaniká a dále pokud všichni společníci všech zúčastněných osob udělí souhlas s nevypracováním zprávy o přeměně. Tento postup lze zajisté s hlediska úspornosti

doporučit, zejména pak v případech přeměn v rámci jednoho koncernu či u společností s jednoduchou společenskou strukturou (7, s. 68-69).

Schválení přeměny

Schválení přeměny je proces, jehož výsledkem je schválení či neschválení nejen projektu přeměny, ale i dalších dokumentů, zejména pak účetní závěrky a zahajovací rozvahy. Veškeré dokumenty musejí být schváleny všemi zúčastněnými společnostmi ve znění projektu přeměny zveřejněném či uveřejněném v Obchodník věstníku a rejstříku, resp. internetových stránkách (6, s. 116-117). Vyjma osobních společností má schválení přeměny obligatorně formu notářského zápisu, přičemž notář dále v tomto zápise činí prohlášení notáře podle ust. § 23a odst. 1 zákona o přeměnách, dle kterého notář prohlašuje, zda je projekt přeměny v souladu se zákonem a zakladatelskými dokumenty, či nikoliv (4, s. 71).

Zákon o přeměnách vyžaduje dle právní formy a způsobu přeměny odlišné potřebné většiny pro schválení. V případě osobních společností je nutný souhlas všech společníků, přičemž forma notářského zápisu je nahrazena úředně ověřeným podpisem. U kapitálových společností schvaluje přeměnu valná hromada, přičemž u společnosti s ručeným omezeným, pokud společenská smlouva nestanovuje vyšší většinu, je nutné pro schválení získání alespoň 3/4 hlasů přítomných společníků, přičemž pokud společnost zaniká převodem jmění na společníka, je nutný souhlas alespoň 90 % přítomných hlasů. Obdobně se postupuje i u akciových společností, přičemž jisté specifikum je aplikováno na akciové společnosti mající více druhů akcií, v tomto případě je nutné pro schválení standardní přeměny 3/4 přítomných hlasů všech jednotlivých skupin akcionářů dle druhů akcií. 90 % kvorum přítomných hlasů všech akcionářů je mimo převod jmění nutné taktéž u zániku společnosti při rozdělení s nerovnoměrným výměnným poměrem. Mimo výše uvedené může být dále vyžadován souhlas správního orgánu, např. povolení spojení soutěžitelů (vydává Úřad pro ochranu hospodářské soutěže) či souhlas zvláště dotčeného společníka. Jedná se o společníka, do jehož práv je zasaženo přeměnou, jehož podíl bude po realizaci

přeměny omezen v převoditelnosti či je jeho souhlas nutný dle společenské smlouvy zúčastněné společnosti (4, s. 70-72).

Zápis a právní účinky

Následujícím krokem po schválení přeměny je podání návrhu na zápis přeměny do obchodního rejstříku, přičemž tento návrh může být podán rejstříkovému soudu, či notáři, který sepsal notářský zápis, který je podkladem pro zápis (4, s. 73).

Návrh na zápis do obchodního rejstříku by měl obsahovat zejména následující povinné přílohy:

- projekt přeměny,
- dokumenty, které osvědčují schválení přeměny, v případě kapitálových společností se bude povětšinou jednat o notářský zápis,
- zprávy o přeměně, pokud se vyžadují,
- rozhodnutí správních orgánů, pokud se vyžadují,
- zprávy a posudky znalců, pokud se vyžadují,
- účetní dokumenty – konečné, popř. mezitímní účetní závěrky zúčastněných osob,
- zahajovací rozvahy nástupnických společností,
- doklady prokazující zveřejnění obligatorních informací,
- čestné prohlášení statutárních orgánů zúčastněných osob o neznalosti probíhajícího právního zpochybnění platnosti projektu přeměny či schválení přeměny,
- doklady prokazující předání pověřené osobě prostředků k výplatě doplatků společníkům zúčastněné akciové společnosti (6, s. 152-153).

Veškeré právní účinky související s přeměnou nastávají ke dni zápisu přeměny do obchodního rejstříku. K tomuto dni zanikají všechny obchodní společnosti dle projektu přeměny a vznikají nástupnické obchodní společnosti. K tomuto dni se taktéž mění právní postavení jednotlivých společníků osob zúčastněných na přeměně (6, s. 154).

Neplatnost přeměny

Se zápisem přeměny do obchodního rejstříku taktéž souvisí zásada nezrušitelnosti zápisu přeměny, jinými slovy poté, co je přeměna již zapsána v obchodním rejstříku nelze vyslovit neplatnost projektu přeměny či rozhodnutí o schválení přeměny, resp. projekt přeměny měnit či rušit. Neplatnost přeměny lze dovolávat pouze do jejího zápisu, a to z důvodu neplatnosti rozhodnutí o schválení přeměny či komutativně neplatnosti rozhodnutí a určení neplatnosti projektu přeměny. Aktivně legitimovaní jsou společníci zúčastněných osob, členi statutárních orgánů, popř. členové rad dozorčích. Věcně příslušným k vydání rozhodnutí o vyslovení neplatnosti je krajský soud (4, s. 96-99).

1.2 Účetní aspekty přeměn obchodních společností

Následující část bude pojednávat o účetních aspektech přeměn obchodních společností, přičemž na účetní aspekt nelze nahlížet izolovaně, ale v souvislosti s aspektem právním i daňovým, proto nelze vycházet pouze z účetních předpisů, zejména pak zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, prováděcí vyhlášky č. 500/2002 Sb., ale i z již citovaného zákona o přeměnách. Zmínit lze také zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech, ve znění pozdějších předpisů (3, s. 57).

1.2.1 Rozhodný den, účetní období

Z účetního a daňového hlediska je rozhodný den podstatný okamžik každé fúze, rozdělení či převodu jmění. V případě ostatních způsobů přeměn se institut rozhodného dne neuzívá. K tomuto dni nastávají účinky přeměn z ekonomického, resp. účetního hlediska, ty nelze zaměňovat s účinky právními, i když rozhodný den ke dni zápisu přeměny do obchodního rejstříku vyloučit nelze. Ekonomickými účinky se pak rozumí stav, kdy se na jednání zúčastněné osoby pohlíží jako již na jednání nástupnické osoby. To lze nejlépe demonstrovat v případě rozdělení společnosti s jejím zánikem, kdy od rozhodného dne již její jednání je připisováno na účet i ještě neexistující nástupnické společnosti. Tato právní fikce nastává zpětně ke dni zápisu přeměny do obchodního rejstříku, přičemž podání

návrhu na zápis přeměny musí být realizován do 12 měsíců od stanoveného rozhodného dne (7, s. 19-20).

Na základě výše uvedeného je patrné, že stanovení rozhodného dne je velmi důležité rozhodnutí, přičemž zákonná úprava poskytuje statutárnímu orgánu zúčastněné osoby relativně značný prostor k výběru vhodné alternativy. Základními aspekty pro výběr jsou zejména určení, zda rozhodný den bude stanoven na samý počátek přípravy realizace přeměny, tedy bude předcházet vytvoření projektu přeměny a jeho schválení, či nikoliv. Další z faktorů nutných ke zvážení je určení, zda rozhodný den se bude shodovat s počátkem běžného 12měsíčního účetního období. Alternativou je stanovení rozhodného dne tak, že účetní období přecházející či následující bude zkrácené či prodloužené (5, s. 45).

V praxi nejběžnější variantou je stanovení rozhodného dne ke dni počátku běžného účetního období, přičemž vytvoření projektu přeměny, jeho schválení a podání návrhu k zápisu jsou realizovány v průběhu tohoto účetního období. Tato varianta je časově i finančně úsporná, jelikož není zapotřebí vypracovávat dodatečné účetní závěrky a jejich audity, daňová přiznání jsou podávána ve standardních lhůtách, není nutné přepočítávat daňové odpisy za zkrácené období. V případě, že právní účinky přeměny nastávají až v následujícím roce, je dle zákona o účetnictví účetní období prodlouženo na dva kalendářní roky. Den přecházející rozhodnému dni je taktéž den, ke kterému je oceňováno jmění společnosti (5, s. 45-46).

Další běžnou variantou je stanovení rozhodného dne na první den měsíce, který není počátkem běžného účetního období. V tomto případě probíhající účetní období je zkráceno a rozhodným dnem nastává nové. To může trvat do konce jinak běžného účetního období, pokud je přeměna zapsána do jeho konce, v opačném případě toto účetní období trvá až do konce následujícího účetního období, jedná se tedy o prodloužené účetní období (5, s. 46-47).

Rozhodný den může být taktéž stanoven v období mezi vypracováním projektu přeměny a zápisu přeměny do obchodního rejstříku. Takto stanovený rozhodný den se povětšinou

bude lišit od počátku běžného účetního období, proto budou vznikat zkrácená účetní období. Podstatná je skutečnost, že rozvahový den pro ocenění majetku bude vycházet z poslední řádné či mimořádné účetní závěrky, tedy ve většině případů se bude jednat o řádnou účetní závěrku za předcházející účetní období (3, s. 108)

V případě, že rozhodný den se shoduje se dnem zápisu přeměny, jsou účetní i právní účinky totožné, tedy nedochází ke stavu, kdy zanikající společnost by účtovala na účet společnosti nástupnické. Před rozhodným dnem bude vypracována mimořádná konečná závěrka, ke dni zápisu přeměny pak zahajovací rozvaha. Účetní období bude opět zkráceno. Z pohledu oceňování se postupuje totožně jako v případě rozhodného dne stanoveného po vyhotovení projektu přeměny, tedy povětšinou z poslední řádné účetní závěrky (3, s. 108).

1.2.2 Konečná účetní závěrka

Vypracování konečné účetní závěrky je obligatorní povinností všech zúčastněných osob. Dni vypracování předchází rozhodnému dni, pokud tedy projekt přeměny bude vypracován po rozhodném dni, bude v praxi konečná účetní závěrka povětšinou řádnou, která taktéž poslouží jako podklad k ocenění. Pokud však rozhodný den nebude stanoven k počátku nového účetního období či projekt přeměny bude vypracován před rozhodným dnem, bude konečná závěrka mít formu mimořádné (5, s. 50). Výjimkou z tohoto pravidla je přeměna způsobem změny právní formy, v tomto případě, pokud je vyžadována, je konečná účetní závěrka sestavována den před zápisem změny do obchodního rejstříku (1).

Dle ust. čl. 2.1.1. ČÚS č. 011 mají zúčastněné korporace povinnost rozhodnou, zda bude převáděn na nástupnickou korporaci goodwill, případně oceňovací rozdíly k nabývanému majetku, přechodná aktiva a pasiva, opravné položky vztahující se k jednotlivým druhům majetku či rezervy. Důvody tohoto rozhodnutí budou uvedeny v příloze ke konečné účetní závěrce (13).

Mimo běžnou a mimořádnou účetní závěrku není zcela neobvyklé při realizaci přeměny vypracování mezitímní závěrky, tedy závěrky vypracovávané v průběhu účetního období, při které nedochází k uzavření účetních knih. Hlavním smyslem je informování společníků

o případných změnách ve jmění zúčastněné společnosti, které mohly nastat mezi rozhodným dnem a dnem vypracování projektu přeměny (5, s. 50-51). Dle ust. § 11 odst. 2 zákona o přeměnách může být její vypracování i obligatorní, pokud od vypracování poslední řádné či mimořádné účetní závěrky a dne vyhotovení projektu přeměny uplynulo více než 6 měsíců. V tomto případě musí být projekt přeměny sestaven do 3 měsíců ode dne sestavení mezitímní závěrky. Je však nutné zmínit, že dle ust. § 11a odst. 2 zákona o přeměnách se obligatorní vypracování mezitímní závěrky neuzije, pokud všichni společníci zúčastněných osob udělí s tímto souhlas (1).

Dle ust. § 12 odst. 1 zákona o přeměnách mají všechny zúčastněné osoby vedoucí účetnictví povinnost ověřit konečnou účetní závěrku auditorem, pokud alespoň jedna osoba má povinnost dle zákona o účetnictví (viz ust. § 20 ZoÚ) mít účetní závěrku ověřenou auditorem. Toto pravidlo je aplikována taktéž na mezitímní závěrky (1).

1.2.3 Ocenění jmění obchodní korporace

Zákon o přeměnách udává, kdy při realizaci přeměny je nezbytné nechat vypracovat znalecký posudek. Obecně lze říct, že ocenění znalcem je povinné, pokud realizací přeměny vznikají nové společnosti či pokud je zvyšován základní kapitál nástupnické společnosti ze zdrojů společnosti zúčastněné, v tomto případě je oceňována pauze ta část jmění, která je od společnosti odštěpována, pokud se jedná o rozdělení odštěpením (5, s. 54). Samotné jmenování znalce provádí soud na návrh zúčastněné osoby, soud však není návrhem vázán a může jmenovat znalce jiného (10).

Odborná literatura udává tři obecné metody ocenění, které lze nejen v případě ocenění jmění obchodní společnosti použít. Jedná se o metodu porovnávací, výnosovou a nákladovou. Porovnávací metoda je považována za metodu optimální, kdy hodnota jmění je odvozována od obdobných aktiv, resp. tržních cen. Výnosová metoda je metodou nejběžnější, kdy ocenění je závislé na budoucích výnosech, které by jmění mělo v budoucnu generovat. Při užití výnosových metod na bázi cash flow je nutné budoucí peněžní toky odúročit na současnou hodnotu. Poslední metoda nákladová udává hodnotu, kterou by bylo nutné vynaložit k pořízení obdobného majetku vybudováním. Tato metoda

má ve většině případů více omezení, resp. její využití je možné pouze v určitých případech. Obecně lze říci, že každé specifické ocenění vyžaduje zvážení, která z výše uvedených metod je za daných podmínek vhodnější, resp. povětšinou bude nutné užít kombinaci alespoň dvou zmíněných metod (5, s. 55-56).

Znalecký posudek musí obsahovat popis jmění zanikající či rozdělované společnosti, informaci o použitých metodách ocenění, částku ocenění předmětného jmění a taktéž zda oceňovaná hodnota jmění je alespoň ve výši vkladů nových společníků na nástupnické společnosti (1).

Hlavním účelem ocenění jmění, tedy rozdílu mezi majetkem společnosti a jejími závazky, je správné přecenění přecházejícího jmění v účetnictví nástupnické společnosti a dále zamezení stavu, kdy výše jmění ani nepostačuje zamýšlenému zvýšení základního kapitálu nástupnické společnosti (5, s. 58).

1.2.4 Přecenění jmění v účetnictví

Dle účetních předpisů je účetní jednotka povinna v případě přeměny v účetnictví zobrazit rozdíly vzniklé z ocenění nového jmění na reálnou hodnotu, kdy tato povinnost se vztahuje na položky majetků a závazků, které nejsou běžně přeceňovány na reálnou hodnotu (3, s. 115). Přecenění na základě znaleckého posudku lze dle ust. § 24 odst. 3 písm. a) realizovat dvěma způsoby (11).

První variantou je účtování skrze oceňovací rozdíly. Jednotlivé účetní položky jsou zaúčtovány v účetních cenách zanikající či rozdělované společnosti při souběžném zaúčtování oceňovacího rozdílu; v aktivech ve formě oceňovacího rozdílu k nabytému majetku a v pasivech jako oceňovací rozdíl z přecenění při přeměnách obchodní korporace. Hodnota oceňovacího rozdílu je pak vypočtena jako rozdíl mezi oceněním znalcem celého jmění jako celku a souhrnem ocenění jednotlivých složek majetku po odečtení závazků v účetnictví rozdělované či zanikající společnosti. Kladný či záporný oceňovací rozdíl je následně 15 let odpisován, přičemž výnosy či náklady odpisů nemají vliv na základ daně (12).

Druhou možností je užití goodwillu, kdy jednotlivé účetní položky jsou do účetnictví nástupnické společnosti již zahrnuty v přeceněné hodnotě při souběžném zaúčtování goodwillu v aktivech nástupnické korporace a oceňovacího rozdílu z přecenění při přeměnách obchodní korporace v pasivech. Goodwill je vypočten jako rozdíl mezi oceněním zanikající společnosti nebo části rozdělované společnosti jednou částkou a souhrnem všech jednotlivě přeceněných složek majetku, který je snížen o převzaté závazky. Kladný či záporný goodwill je následně 5 let odpisován, přičemž výnosy či náklady jsou pouze účetního, nikoliv daňového charakteru (12).

V souvislosti s přeceněním lze dále zmínit dvě pasivní rozvahové položky, a to rozdíly z přeměn obchodních korporací a rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací. Rozdíl z přeměn obchodních korporací je užíván k vylučování vzájemných pohledávek a závazků, v případě přeshraniční fúze i aktiv a pasiv, které se dle národní právní úpravy nevykazují (5, s. 62).

Rozdíl z ocenění při přeměnách obchodních korporací je nutné aplikovat v některých případech, kdy rozhodný den je stanoven až po projektu přeměny, na základě čehož je ocenění jmění provedeno ke dni poslední řádné či mimořádné závěrky. Významným problémem za daných okolností může být časový nesoulad mezi dnem oceněním dle znaleckého posudku a stanoveným rozhodným dnem, kdy část majetku, závazků i vlastního kapitálu uvedených v konečné účetní závěrce může být v neaktuální výši či struktuře vlivem běžné či mimořádné ekonomické činnosti. Tímto může dojít v účetnictví nástupnické společnosti k nadhodnocení aktiv či vykázaní již neexistujících aktiv a souvztažné nesprávné výši vlastního kapitálu. Jako možným řešením se jeví druhé znalecké přecenění. V případě užití metody oceňovacího rozdílu je nový znalecký posudek jedinou možností, jak např. při zničení části majetku snížit oceňovací rozdíl k nabytému majetku v aktivech a vykázaní záporného rozdílu z ocenění při přeměnách obchodních korporací v pasivech při souběžném snížení hodnoty majetku a vykázaní ztráty běžného období. V případě, že nové ocenění není vypracováno, bude ve výkazech pouze upravena změna ve struktuře majetku a zisk či ztráta běžného období, čímž bude celkový oceňovací rozdíl značně nadhodnocen. Pokud je užitá metoda goodwillu, může korporace přistoupit

i bez znaleckého posudku ke změně výše goodwillu, a to v hodnotě změny individuálního ocenění jednotlivého majetku a závazků při souběžném užití rozdílu z ocenění při přeměnách obchodních korporací. Tento postup však nereflektuje možnou změnu hodnoty zanikající korporace nebo části rozdělované korporace jako celku vlivem významných změn v majetkové struktuře, tudíž lze jako optimální opět doporučit nový znalecký posudek (5, s. 63-67).

1.2.5 Zahajovací rozvaha

Sestavení zahajovací rozvahy k rozhodnému dni je povinností každé nástupnické obchodní společnosti (4, s. 54), a to s výjimkou změny právní formy, v tomto případě je zahajovací rozvaha sestavována ke dni zápisu do obchodního rejstříku (1). Povinnost sestavování zahajovací rozvahy není uplatňována v případě, že přejímající společník není účetní jednotkou (6, s. 25).

U obchodních společností dle ust. § 11b zákona o přeměnách musí být k zahajovací rozvaze taktéž připojen komentář obsahující vysvětlení, jaké položky byly převzaty ze závěrečné účetní závěrky zanikajících či rozdělovaných osob, do jakých položek nástupnické společnosti byly převzaty, popř. jak s nimi bylo jinak naloženo (1).

Při sestavování zahajovací rozvahy při splynutí, sloučení či převodu jmění na společníka je nutné zejména sečíst veškeré položky aktiv a pasiv z konečných závěrek zúčastněných společností, v případě znaleckého posudku zaúčtovat přecenění aktiv, a to vyjádřením oceňovacího rozdílu k nabytému majetku, či přeceněním jednotlivých položek majetku s vyčíslením goodwillu, zaúčtování změny struktury vlastního kapitálu dle projektu přeměny, vyloučení vzájemných pohledávek, závazků, akcií aj. V neposlední řadě je taktéž nutné zaúčtovat jednotlivé závazky z vypořádání mezi společníky z titulu doplatků či převzetí jmění. V případě odštěpení či rozdělení se postupuje obdobně, položky aktiv a pasiv se však nesčítají, ale přebírají nástupnickými společnostmi, resp. odečítají z položek rozdělovaných společností, taktéž je možný vznik vzájemných závazků a pohledávek mezi nástupnickými společnostmi. Změnou struktury vlastního kapitálu se rozumí stav, kdy nástupnická společnost rozděluje položku oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách

obchodních korporací v jiných položkách vlastního kapitálu v souvislosti se zamýšleným navýšením základního kapitálu nástupnické společnosti. Položky oceňovacích rozdílů, popř. rozdíly z přeměn obchodních korporací a rozdíly z ocenění musejí být blíže popsány v komentáři (5, s. 68-69, 72).

Smyslem zahajovací rozvahy je taktéž tzv. účetní test přeměny. Na základě tohoto pravidla nemůže ztráta nástupnické korporace vzniklé na základě realizace přeměny dosáhnout výše, která i po užití všech disponibilních zdrojů nástupnické společnosti by činila alespoň polovinu základního kapitálu této společnosti. Pokud tento stav nastane, nelze projekt přeměny a přeměnu samotnou zapsat do obchodního rejstříku bez znaleckého posudku, který by vyvrátil možnost úpadku nástupnické společnosti v souvislosti s přeměnou (4, s. 54).

1.2.6 Odložená daň

V případě, že při přeměně dochází k přecenění majetku soudním znalcem, nelze vyloučit, že nástupnické obchodní společnosti vznikne povinnost vyčíslit a vykázat odloženou daň. Odloženou daní se rozumí nesoulad mezi účetním a daňovým pojetím účetních případů, kdy daňový náklad v souladu s principem aktuálnosti by měl být pro potřeby účetnictví přiřazen k účetnímu období, ve kterém vznikl, a to bez ohledu na předpisy daňové. Odložená daň může mít podobu daňového závazku představujícího daň z příjmů, jež bude muset obchodní společnost zaplatit v následujících obdobích z titulu zmíněných přechodných rozdílů, nebo daňové pohledávky představující daň z příjmů, která v budoucích obdobích daň z příjmů patrně sníží. Vykázání této povinnosti se vztahuje obligatorně pouze na auditované účetní jednotky, v ostatních případech se jedná o povinnost fakultativní (14).

Na základě přecenění majetku při přeměnách obchodních společností může dojít k nutnosti vykázání odložené daně. Zatímco hodnota majetku uvedená v účetnictví může být přeceněna na vyšší či nižší reálnou hodnotu, daňová základna však zůstává ve výši původní. Pokud tedy dojde k zvýšení či snížení hodnoty majetku, je nutné zaúčtovat odloženou daň do vlastního kapitálu nástupnické společnosti. Zvýšení hodnoty majetku

na základě přecenění znamená vznik odloženého daňového závazku a souběžného zaúčtování kupříkladu neuhrazené ztráty minulých let, snížení hodnoty majetku pak vede k tvorbě odložené daňové pohledávky a nerozděleného zisku minulých let či jinému účetnímu zápisu na vrub Dal v účtové skupině 42 (15).

Poněkud problematická situace nastává v případě odpisů goodwillu a oceňovacího rozdílu, které dle českých předpisů nemají daňové dopady, vzniká tedy opět nesoulad mezi účetním a daňovým pohledem. České účetní předpisy tento stav nikterak neřeší, bylo by tedy možné se domnívat, že dle obecné úpravy odložené daně vzniká povinnost vykázat odložený daňový závazek. To je však v rozporu s mezinárodní praxí, zejména pak IFRS a IAS 12, kde je vykazování odložené daně z goodwillu přímo vyloučeno. V české odborné literatuře se lze setkat s rozdílnými názory, přičemž auditorské společnosti se spíše přiklánějí k možnosti odloženou daň z goodwillu neúčtovat. Obdobný problém vzniká při přecenění jmění skrze položku oceňovací rozdíly k přeceněnému majetku, která v sobě zahrnuje goodwill i přecenění jednotlivých položek majetku. Opět vykázání odložené daně je značně diskutabilní a v praxi se lze setkat s přístupem, kdy obchodní společnosti vykazují v těchto případech odložený daňový závazek i stavem, kdy s odkazem na zahrnutí těchto daňových dopadů do znaleckého posudku a ocenění jmění je odložená daň ignorována (5, s. 105-106).

1.3 Daňové aspekty přeměn obchodních společností

Třetí část teoretických východisek diplomové práce bude zaměřena na daňové povinnosti a konsekvence vyplývající pro zúčastněné i nástupnické společnosti při přeměnách. Největší důraz bude kladen na problematiku daně z příjmů, zejména pak problematiku daňových odpisů, uplatnění ztráty či přecenění. Mimo daň z příjmů budou taktéž zmíněny relevantní ustavení vztahující se k dani z přidané hodnoty, dani silniční a dani z nemovitých věcí. V závěru této části bude taktéž pojednáno o informační povinnosti vztahující se na přeměny obchodních společností a vybrané daňové aspekty mezinárodních přeměn.

1.3.1 Daň z příjmu a přeměny obchodních společností

Daňový aspekt je jedním z klíčových atributů přeměn obchodních společností. Při rozhodování, zda přeměnu realizovat, popř. v jaké formě, nelze daňové zatížení ignorovat, přičemž nejvyšší dopad má bezesporu daň z příjmů právnických osob. Základním právním předpisem upravujícím tuto daň nejen v případě přeměn je zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále též "ZDP") (3, s. 126).

Období pro podání daňového přiznání k dani z příjmů

Základní pravidla upravující lhůty, kdy vzniká v souvislosti s přeměnami povinnost podat daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob nalezneme v ust. § 38ma ZDP. Vyjma změny právní formy a přeshraniční přemístění sídla je přiznání podáváno v návaznosti na stanovený rozhodný den. Pokud je rozhodný den stanoven na první den běžného zdaňovacího období, povinnost podat daňové přiznání vzniká v obvyklých termínech. Pokud však rozhodný den není totožný s prvním dnem běžného zdaňovacího období, nastává zkrácené období, za které vzniká všem zúčastněným osobám povinnost podat daňové přiznání, a to do tří měsíců od konce měsíce, ve kterém vznikla rozhodná skutečnost pro podání daňového přiznání. Touto rozhodnou skutečností je den předcházející rozhodnému dni v případě, že rozhodnutí nejvyššího orgánu obchodní společnosti schvalující přeměnu předchází rozhodný den. Pokud však projekt přeměny je schválen po rozhodném dni, je rozhodnou skutečností právě toto rozhodnutí. V obou případech se daňové přiznání podává za období od počátku běžného zdaňovacího období do dne předcházejícího rozhodnému dni (16).

Zdaňovací období počínající rozhodným dnem trvá v případě fúze, rozdělení či převodu jmění dle ust. § 21a písm. c) ZDP do konce kalendářního či hospodářského roku, ve kterém byla přeměna zapsána do obchodního rejstříku. Je tedy možné, že zdaňovací období v tomto případě může trvat déle než 12 měsíců. Dle ust. § 38mb písm. d) ZDP nevzniká povinnost podat daňové přiznání zanikající nebo rozdělované obchodní společnosti od rozhodného dne do dne zápisu přeměny do obchodního rejstříku (17).

V případě přeshraničního přemístění sídla či změny právní formy komanditní společnosti na jinou obchodní korporaci či kapitálové společnosti nebo družstva na komanditní společnost, vzniká povinnost podat daňové přiznání za období do dne předcházejícího den zápisu do obchodního rejstříku (17).

Zálohy na daň z příjmů

Problematika záloh při přeměnách je upravena ust. § 38a odst. 10 ZDP. Vyjma fúze sloučením, kde jsou zálohy již od rozhodného dne hrazeny existující nezanikající společnostmi, jsou zálohy i po rozhodném dni stále hrazeny rozdělovanými či zanikajícími obchodními společnostmi ve standardně určené výši. Tyto zálohy jsou na konci účetního období započteny na celkovou daňovou povinnost nástupnické obchodní společnosti. Ode dne právních účinků fúze či převodu jmění již hradí zálohy na daň nástupnická společnost, a to ve výši a periodicitě, která je odvozená součtem posledních známých daňových povinností zanikajících obchodních společností (17).

Komplikovanější situace nastává v případě rozdělení obchodní společnosti, kdy určení výše záloh nástupnických obchodních společností ode dne zápisu rozdělení do obchodního rejstříku stanoví správce daně. V tomto rozhodnutí taktéž správce daně stanoví, jakou část záloh uhrazených rozdělovanou obchodní společností před zápisem přeměny do obchodního rejstříku je možno započíst na celkovou daňovou povinnost jednotlivých nástupnických obchodních společností na konci zdaňovacího období (17).

Daňové odpisy

Základní právní úpravu regulující daňové odpisy a dále specifika daňových odpisů při realizaci přeměn lze nalézt v ust. §§ 26 - 30 ZDP. Nástupnická společnost musí respektovat dle ust. § 30 odst. 10 ZDP způsob odpisování předcházejícího vlastníka majetku, tedy zda je odpisováno lineárně či zrychleně, vstupní cenu, dobu, po kterou již bylo odepisováno apod. Dle ust. § 29 odst. 1 ZDP je nabyvatel povinen odpisovat přeměnou nabytý majetek ze vstupní ceny, kterou by uplatňoval původní vlastník, pokud původní vlastník s odpisováním předmětného majetku nezapočal (18, s. 66).

Pro určení výše daňových odpisů je opět klíčové, který den je stanoven jako den rozhodný. V případě, že se jedná o den počátku běžného zdaňovacího období, je odpisovatelem v mezidobí rozhodného dne a zápisu přeměny do obchodního rejstříku nástupnická společnost, která si uplatňuje odpis v plné výši. Pokud však je rozhodný den stanoven na jiný den zdaňovacího období, a tedy toto období bude kratší než 12 měsíců, může zanikající či nástupnická osoba za toto období uplatnit pouze jednu polovinu ročního odpisu. To neplatí, pokud je majetek zaevidován zanikající či nástupnickou společností ve zkráceném zdaňovacím období, za těchto okolností nevzniká žádný nárok na odpis (3, s. 134).

Nástupnická společnost je oprávněna uplatnit odpis ve výši poloviny ročního odpisu, pokud ve zdaňovacím období mezi koncem kalendářního či hospodářského roku, ve kterém byla přeměna zapsána do obchodního rejstříku, a rozhodným dnem, uplynulo méně než 12 měsíců. V případě, že je toto zdaňovací období delší 12 měsíců, lze uplatnit odpis v plné výši (3, s. 135).

Velkou novelou zákona o dani z příjmů, která nabyla účinnosti k 1. 1. 2021, se ruší daňová kategorie nehmotného majetku. Tuto změnu lze uplatnit i zpětně u majetku zaevidovaného ode dne 1. 1. 2020. Na základě nové úpravy tedy daňová uznatelnost odpisů nehmotného majetku je v souladu s účetními odpisy (19). V praxi tedy nebude obtížné na základě měsíčních účetních odpisů nehmotného majetku a rozhodného dne přeměny odlišit, které účetní odpisy jsou daňově uznatelné u zanikající či rozdělované společnosti (do rozhodného dne), a které jsou již daňovým nákladem nástupnické společnosti (od rozhodného dne).

Daňová ztráta

Uplatnění daňové ztráty nástupnickou společností s jistými omezeními umožňuje ust. § 23c odst. 8 písm. b) ZDP. Za splnění zákonných podmínek může nástupnická společnost převzít ztrátu rozdělované nebo zanikající společnosti, která dosud nebyla uplatněna a uplatnit jí jako položku odčitatelnou od základu daně, a to v bezprostředně následujících pěti zdaňovacích obdobích následujících po zdaňovacím období, ve kterém

ztráta vznikla či období, v němž ztráta vznikla a je za něž je podáváno daňové přiznání. Obdobně lze postupovat v případě odpočtů na projekty výzkumu a vývoje (16).

Omezení uplatnění daňové ztráty upravuje ust. § 38na odst. 4 a 5 ZDP, přičemž tato limitace se nevztahuje pouze na uplatnění daňové ztráty převzaté od zanikající či rozdělované obchodní společnosti, ale i uplatnění vlastní ztráty samotné nástupnické společnosti. Nástupnická společnost je oprávněna převzít a uplatnit daňovou ztrátu pouze ve výši poměru výnosů, které připadají na totožné činnosti, jež byly vykonávány zanikající nebo rozdělovanou korporací v obdobích, za které daňová ztráta byla vyměřena, a to k celkovému obratu. Toto pravidlo je taktéž užito na ztrátu vygenerovanou nástupnickou společností za minulá zdaňovací období, tedy opět ztrátu vykázanou v minulosti na základě jedné činnosti nelze uplatnit proti výnosům z činnosti odlišné. Další omezení stanovuje ust. § 23c odst. 8 písm. b) ZDP regulující možnost převzetí daňové ztráty pouze v rozsahu ekonomicky zdůvodnitelného kritéria (16).

Daňovou ztrátu lze převzít za splnění výše uvedených podmínek i od zanikající či rozdělované společnosti z jiného členského státu, ztráta ze zahraničí je však limitována výší, která by vznikla v případě, že by tato společnost byla rezidentem České republiky a ve zdaňovacích obdobích, ve kterých ztráta vznikla, by se postupovalo a daň by byla vyměřena dle zákona o dani z příjmů (17).

Přecenění majetku a daň z příjmů

V souladu s daňovými zvyklosti v rámci EU vzniká v případě přecenění nabytého majetku při přeměně povinnost nabyvatele eliminovat případné rozdíly vzniklé na základě přecenění. Základ daně tak lze obecně zatížit pouze do té výše, kterou by v uplatnit ve svém základu daně původní vlastník předmětného majetku. Přecenění majetku na reálnou hodnotu nemá pro stanovení základu daně z příjmů žádný relevantní důsledek (18, s. 66).

Povinnost pokračovat v započatém odepisování majetku, tedy ze stejné vstupní ceny a stejným způsobem, dle ust. § 30 odst. 10 ZDP již byla zmíněna dříve. To samé je aplikováno i na drobný majetek, který je daňovým nákladem pouze do výše odpisů

dle způsobu odpisování započatého původním vlastníkem, přecenění tedy nemá vliv na probíhající odpisování hmotného majetku z pohledu daně z příjmů (18, s. 66-68). Pro účely daní bude taktéž pokračováno dle původního odpisového plánu v případě majetku nehmotného. Účetní odpis oceňovacího rozdílu k nabytému majetku či goodwillu taktéž není daňově uznatelným nákladem, resp. zdanitelným výnosem. Přecenění pozemku či zásob v případě prodeje nemá vliv na základ daně, resp. daňově uznatelný náklad bude v původní historické ceně lišící se od zaúčtovaného nákladu (5, s. 88-90). Obecná komplexní eliminace efektu z přecenění u majetku, který není odpisován, je uvedena v ust. § 24 odst. 11 ZDP (18, s. 68).

V případě zákonných opravných položek k pohledávkám a zákonných rezerv pokračuje nástupnická obchodní společnost s tvorbou a jejich odpisem stejně, jako by k přeměně vůbec nedošlo, maximálně však do výše, kterou by mohla uplatnit zanikající či rozdělovaná obchodní společnost. Při přecenění pohledávky na vyšší hodnotu nevznikají žádné daňové konsekvence, avšak v případě, že hodnota pohledávky je dle znaleckého posudku snížena a následně je uhrazena v původní nominální výši, jedná se o výnos, který nelze vyloučit ze zdanitelných výnosů (5, s. 89-90).

Sleva na dani

Slevu na dani při zaměstnávání zdravotně postižených osob dle ust. § 35 ZDP, může do rozhodného dne uplatnit nástupnická i zanikající či rozdělovaná obchodní společnost, a to i za zkrácené období. To samé platí i pro nástupnickou společnost a zkrácené zdaňovací období počínající rozhodným dnem. To lze zdůvodnit zejména skutečností výpočtu dané slevy, kdy výše slevy se odvíjí od průměrného ročního přepočteného počtu zaměstnanců v dané skupině. Při zkráceném zdaňovacím období tak bude celková sleva úměrně zkrácena dle délky zdaňovacího období z důvodu nižšího podílu celkových hodin dle rozvrhu pracovní doby v předmětném období na celkovém ročním fondu pracovní doby na plný úvazek v daném roce (20, s. 337-338).

1.3.2 Daň z přidané hodnoty a přeměny obchodních společností

Odlišně od účetnictví a daně z příjmů právnických osob, pro účely daně z přidané hodnoty není rozhodnou skutečností rozhodný den. Zákonná úprava DPH u přeměn obchodních společností se řídí zákonem č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále též "ZDPH"). Práva a povinnosti spojené s touto daní přecházejí ze zanikající či rozdělované společnosti na společnost nástupnickou až dnem zániku původního plátce, tedy výmazem této společnosti z obchodního rejstříku. Zanikající či rozdělovaná společnost tak podává i po rozhodném dni zcela samostatně daňové přiznání k DPH, popř. i souhrnné a kontrolní hlášení, přičemž případné transakce mezi nástupnickou a zanikající společností se pro účely DPH považují jako zcela samostatné transakce. Ke dni výmazu zanikající společnosti z obchodního vzniká nástupnické společnosti povinnost podání dvojího daňového přiznání k DPH za období, ve kterém byl výmaz realizován, a to standardní za nástupnickou společnost a dále za zaniklou společnost, což v praxi znamená, že toto daňové přiznání je podáváno tak, že v záhlaví je uvedena identifikace zanikající společnosti a přiznání je podepsáno a odesláno nástupnickou společností (21).

V případě vzniku nové nástupnické společnosti či přechodu majetku ze zúčastněné osoby na již existující společnost, stává se nástupnická společnost ze zákona plátcem, pokud alespoň jedna zúčastněná osoba, jejichž majetek přešel na nástupnickou osobu, byl plátcem DPH. Přihlášku k DPH je povinna nástupnická společnost podat do 15 dnů ode dne zápisu. Notifikační povinnost má taktéž i společnost v případě změny právní formy, která jinak nemá vliv na DPH a taktéž rozdělovaná společnost - plátce pokračující ve své činnosti. Zdaňovací období se řídí u fúze součtem obrátů zúčastněných společností, v případě rozdělení je obrát přidělen na základě podílu obrátu rozdělované společnosti k výši převáděného jmění. U převodu jmění na společníka se pak jedná o součet obrátu tohoto společníka a zanikající společnosti (5, s. 124).

V souladu s ust. §§ 78a, 78b a 78c ZDPH je nástupnická osoba povinna v posledním daňovém přiznání k DPH podávaném za zanikající společnosti provést úpravu odpočtů

u krácených plnění za období od začátku kalendářního roku do výmazu společnosti z obchodního rejstříku (22).

1.3.3 Daň silniční a přeměny obchodních společností

Z pohledu daně silniční je klíčovým ustanovením § 240a zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též "DŘ"), které stanovuje v případě přeměny nástupnické společnosti povinnost podat daňové přiznání z této daně, a to nejpozději do 30 dní ode dne zániku zúčastněné osoby. Zdaňovacím obdobím se pak rozumí část zdaňovacího období, která uplynula do výmazu společnosti v obchodním rejstříku, tedy od 1. 1. do dne výmazu. Dle ust. § 240b DŘ v případě rozdělení, při kterém nedochází k zániku rozdělované společnosti, určuje, pokud přechod právních povinností není zřejmý, správce daně právní nástupnictví ohledně příslušné daňové povinnosti, přičemž ostatní nástupnické společnosti jsou v postavení ručitele vůči této daňové pohledávce (23).

Obdobnou úpravu lze nalézt taktéž dle ust. § 7 odst. 2 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů. Daňová povinnost zaniká původnímu poplatníkovi uplynutím posledního dne měsíce, který předchází vzniku daňové povinnosti nového poplatníka, v tomto případě měsíc, kdy byla přeměna zapsána do obchodního rejstříku. Nástupnická společnost taktéž od vzniku nové daňové povinnosti hradí zálohy na tuto daň a má povinnost změnu vlastnictví ohlásit v evidenci vozidel (3, s. 143).

1.3.4 Daň z nemovitých věcí a přeměny obchodních společností

Dle ust. § 13a zákona č. 338/1992 Sb. o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů (dále též "ZDNV"), je poplatník povinen podat daňové přiznání do 31. 1. příslušného zdaňovacího období, přičemž rozhodný je stav k 1. 1. Tímto rozhodným stavem se pak rozumí dle ust. §§ 3 a 8 ZDNV vlastnické právo k prvnímu dni kalendářního roku. Nástupnická společnost tedy podává daňové přiznání za příslušné nemovitosti nabyté přeměnou v průběhu roku ve standardní lhůtě následující rok. V případě rozdělení odštěpením by měla i rozdělovaná společnost podat následující rok nové daňové přiznání zohledňující změny v jejím vlastnictví nemovitého majetku (23). V souvislosti s převodem

vlastnictví u nemovité věci lze zmínit, že dle ust. § 1105 občanského zákoníku, právní účinky převodu vlastnického práva k nemovité věci zapsané ve veřejném seznamu nastávají obecně zápisem změny v příslušném seznamu (24).

1.3.5 Informační a jiné daňová povinnost a přeměny obchodních společností

Obecná informační povinnost daňových subjektů je upravena v daňovém řádu. Oproti předešlé úpravě již není nutné před přeměnou obdržet souhlas správce daně (5, s. 121). Dle ust. § 238 odst. 1 DŘ se povinnost souhlasu správce daně vztahuje pouze na zanikající právnické osoby bez právního nástupce, tedy v případě přeměny souhlas správce daně není nutný (23), jelikož dochází k univerzální sukcesi (6, s. 9).

Každému daňovému subjektu vzniká povinnost do 15 dnů ode dne vzniku informovat správce daně ohledně změny informací, jež jsou poskytovány při registraci, a to skrze oznámení o změně registračních údajů obligatorně podaném na tiskopise Ministerstva financí. To platí i v případě, že dojde k zániku daňové povinnosti u některé ze společností (25, s. 171-172.), mimo oznámení o změně registračních údajů taktéž musí zanikající společnost zažádat o zrušení registrace k příslušným daním, a to s doložením listin, které prokazují zánik společnosti (3, s. 144). Jako příklad změny registračních údajů u nástupnické společnosti lze uvést její změnu sídla u fúze sloučením, kdy tato nástupnická společnost převezme sídlo zanikající společnosti (5, s. 121).

V souvislosti s informační povinností lze také zmínit i budoucí informační a platební povinnost u nástupnických společností. Dle ust. § 240 odst. 1 DŘ nástupnická osoba přebírá veškeré daňové povinnosti a vstupuje do postavení daňového subjektu zanikající společnosti (23). Těmito povinnostmi se rozumí, mimo již zmíněnou povinnost podání daňového přiznání, např. archivace dokladů, poskytování součinnosti správci daně ohledně minulých zdaňovacích období, popř. podání dodatečného daňového přiznání za zdaňovací období předcházejí přeměně (5, s. 122). Nejvyšší správní soud se vyjádřil i k otázce, zda je možné učinit daňovou kontrolu u nástupnické společnosti ve věci zdaňovacích období zaniklé společnosti předcházejících přeměně. Ve svém rozsudku ze dne 22. 8. 2007 sp. zn. 1 Afs 25/2007 Nejvyšší správní soud konstatoval, že tato praxe je zcela v souladu

s právem (26). Obdobně se postupuje i v rovině platební, kdy nástupnická osoba má povinnost uhradit vyměřenou daň zanikající společnosti či si nárokovat vrácení přeplatku (5, s. 122).

Dle ust. § 250 odst. 1 písm. l) zákona o přeměnách vzniká při rozdělení rozštěpením povinnost v projektu přeměny určit, která nástupnická společnost přebírá daňové povinnosti zanikající společnosti (1). Dle ust. § 240b odst. 2 DŘ ostatní nástupnické společnosti jsou u přeměny rozdělením ručitelé přešlých daňových povinností (23).

1.3.6 Daňové aspekty mezinárodních přeměn v EU

Daňová regulace přeměn obchodních společností je taktéž upravena na úrovni Evropské unie. Základním předpisem je směrnice Rady 2009/133/ES ze dne 19. října 2009 (dále též "směrnice"). Tato směrnice je zaměřena na přeshraniční přeměny v rámci členských států EU, přesto členské státy mají možnost zavedená pravidla implementovat i pro vnitrostátní přeměny. Této možnosti využila i Česká republika, která pravidla uvedené ve směrnici implementovala i pro vnitrostátní přeměny v českém zákoně o dani z příjmů, a to v ustanoveních §§ 23a - 23d (5, s. 92).

Cílem této směrnice je zejména zamezit možnému daňovému znevýhodnění společností realizujících přeshraniční přeměny či restrukturalizaci v rámci EU oproti totožným aktivitám uskutečněným v rámci jednoho členského státu, jakožto nezbytný požadavek pro efektivní fungování vnitřního trhu. Přesto, že osobní působnost směrnice je definována v její příloze, resp. tato příloha uvádí taxativní výčet právních forem společností, na které ji lze aplikovat, dle pohledu Evropské komise by členské státy neměly upírat přístup k této směrnici žádné entitě, která je subjektem daně z příjmů v daném členském státě (27, s. 35).

Základní pravidlo směrnice zakazuje v případě přeshraniční přeměny zdanění kapitálových zisků určených na základě rozdílu mezi převáděným přeceněným jměním společnosti na skutečnou hodnotu a jeho hodnotou danou pro daňové účely (28, s. 38). Hodnotou pro daňové účely se pak rozumí hodnota tohoto jmění, která by byla použita pro výpočet

zisku či ztráty z daně z příjmů, pokud by toto jmění bylo prodáno souběžně, avšak nezávisle na přeměně (29).

Mimo výše uvedené pravidlo směrnice taktéž umožňuje dosáhnoutí daňové neutrality odlišným přístupem (5, s. 93), a to přeceněním jmění společnosti, které je relevantním pro daňové účely, resp. budoucí výpočet zisku nebo ztráty. Dochází taktéž k výpočtu nových odpisů, přičemž kapitálové zisky či ztráta vznikající z přecenění tohoto majetku jsou již zdanitelné při realizaci přeměny (29).

Členské státy tak mají možnost zvolit, zda zajistí daňovou neutralitu daňovou kontinuitou, tedy daňové hodnoty jmění zanikající společnosti jsou převzaty beze změny, je pokračováno v odpisech a kapitálové zisky nejsou zdaněny, či cestu daňové diskontinuity, kdy dochází k novému přecenění jmění pro daňové účely a novému výpočtu odpisů, kapitálové zisky jsou zdaněny. V České republice je aplikována na všechny vnitrostátní i přeshraniční přeměny daňová kontinuita, tedy za splnění dříve uvedených zákonných podmínek nástupnická společnost či nástupnická společnost prostřednictvím stále provozovny přebírá opravné položky a rezervy, pokračuje v započatém odpisování, je oprávněna si uplatnit daňovou ztrátu či položky odčitatelné od základu daně a kapitálový zisk či ztráta z přeměny nejsou zdaňovány (5, s. 93-95).

Výhody plynoucí ze směrnice však dle čl. 15 odst. 1 směrnice nelze aplikovat, pokud je přeměna realizována pouze či především za účelem vyhnoutí se daňovým povinnostem či realizaci daňového úniku, jinými slovy zneužití práva ani v tomto případě nepožívá právní ochrany. Pokud přeměna není prováděna na základě relevantních hospodářských důvodů, jako např. restrukturalizace či racionalizace aktivit zúčastněných osob, může vést tato skutečnost k předpokladu, že hlavním smyslem či jedním z hlavních smyslů přeměny je vyhnoutí se daňovým povinnostem či daňový únik (29).

1.3.7 Judikatura v oblasti zneužití práva při přeměnách

Otázka zneužití práva pro čerpání daňové výhody byla již mnohokrát judikována v rámci rozsudků Soudního dvora Evropské unie. Jako příklad lze uvést rozsudek SDEU ze dne

10. 11. 2011 ve věci C-126/10 Foggia – Sociedade Gestora de Participações Sociais SA. Ten zde judikovat, že existuje jasný právní zájem v rámci EU na tom, aby i v případě vnitrostátní přeměny byly aplikovány pravidla regulovaná směrnicí Rady 2009/133/ES, jelikož je nutné předejít případným budoucím rozdílným výkladům, které by mohly vést k diskriminaci vlastních státních příslušníků či případnému narušení hospodářské soutěže. Soud se taktéž vypořádal s otázkou, zda prostá reorganizace a následná nákladová úspora vzniklá budoucími nižšími administrativními náklady realizovaná z důvodu fúze sloučením, naplňuje požadavek relevantního hospodářského důvodu pro aplikaci výhod vyplývajících ze směrnice. Soud zde konstatoval, že v případě, kdy tato úspora je zcela marginálního charakteru, přičemž zanikající společnost již nevykonává žádnou činnost, nemá žádný relevantní majetek a převáděna je de facto pouze ztráta, není pouhá reorganizace a úspory z ní získané v daném případě dostatečný hospodářský důvod pro realizaci přeměny a aplikaci výhod ze směrnice, v tomto případě uplatnění ztráty nástupnickou společností (30).

V rozsudku ze dne 20. 5. 2010 ve věci C-352/08 Modehuis A. Zwijnenburg BV se taktéž SDEU vypořádal s otázkou, zda je možné užít ustanovení o zneužití práva ke kompenzaci ušlé daně z převodu nemovité věci či jiné daně. V daném případě byla opět realizována fúze sloučením, kdy samotný hospodářský důvod fúze z pohledu daně z příjmů byl opodstatněný, tedy pro účely této daně byla aplikace výhod ze směrnice zdůvodněna. Vlivem vnitrostátní úpravy však došlo taktéž k osvobození převodu nemovitosti v rámci fúze, což bylo klasifikováno vnitrostátní finanční správou jako vyhýbání se dani a byla navržena kompenzace a zdanění ušlé daně v rámci daně z příjmů, a to na základě směrnice a tehdejšího článku 11, dnes článku 15. SDEU však konstatoval, že působnost směrnice nikterak nedopadá na daně odlišné od daně z příjmů, a proto nelze poplatníkovi výhody vyplývající ze směrnice odebrat i pokud právní konstrukce přeměny společností zamýšlela vyhnout se výběru daně z převodu nemovité věci. Soud dále dodává, že odebrání výhod ze směrnice je nutné vykládat restriktivně, tedy pouze pokud je skutečně porušena zásada relevantního hospodářského důvodu přeměny, a to toliko z pohledu daně spadající do působnosti této směrnice – daně z příjmů (31).

Obdobnou judikaturu lze nalézt i na nepřeborném množství rozhodnutí českých správních soudů, zejména pak Nejvyššího správního soudu České republiky. Např. v rozsudku NSS ze dne 15. 10. 2015, čj. 9 Afs 57/2015-120 soud shledal realizaci přeshraniční fúze jako zneužitím práva, a to z důvodu nedostatečného hospodářského důvodu, kdy patrně jediným důvodem pro přeměnu bylo umístění generovaných zisků v zemi s nižší sazbou daně, a to s pomocí vnitropodnikové úvěrové politiky a zmíněné fúze. V daném případě fúze nevedla ke změně vlastnické struktury, sjednocení managementu či jinému jednání, které by racionálně vedlo ke snížení nákladů (mimo náklady daňové). Soud zde konstatuje, že financování mezi spojenými podniky či nabývání podílů v jiných podnicích a následné fúze jsou zcela standardní podnikatelské aktivity, není však možné tato jednání realizovat, pokud je jediným ekonomicky racionálně odůvodněným smyslem těchto transakcí získání daňové úlevy (18, s. 139-141).

1.4 Převod obchodního závodu

Následující podkapitola bude zaměřena na základní aspekty převodu obchodního závodu, zejména pak aspekty právní a daňové.

1.4.1 Převod obchodního závodu z pohledu práva

Převod obchodního závodu, dle dřívější úpravy prodej podniku (32, s. 126), je upraven v občanském zákoníku v ust. §§ 2175 - 2183. Ust. § 2175 odst. 1 OZ převod neboli koupi obchodního závodu definuje jako jednání, kdy kupující nabývá vše, co náleží k závodu jako celku, přičemž lze vyloučit jednotlivé položky, aniž by došlo ke změně právního režimu. Jako protiplnění náleží prodávajícímu dle obecné právní úpravy koupě věci sjednaná kupní cena. Dle ust. § 2183 OZ lze také převádět vlastnické právo k části obchodního závodu tvořící samostatnou organizační složku (24).

Forma smlouvy o koupi obchodního závodu není stanovena, v praxi se však bude jednat převážně o formu písemnou, jelikož doklad o koupi závodu je u subjektů zapsaných v obchodním rejstříku obligatorně vkládán do sbírky listin. Dokladem však může být i např. prohlášení smluvních stran. Kupující zapsaný do obchodního rejstříku je nabyvatel práv

i povinností, a to včetně vlastnictví k nemovitým věcem, ke dni zveřejnění údaje o uložení dokladu o koupi do sbírky listin. Kupujícímu taktéž vznikají v plném rozsahu práva a povinnosti v oblasti pracovněprávní, jelikož koupě závodu je považována za převod zaměstnavatele. V oblasti dluhů kupující přebírá pouze ty, o kterých věděl či vědět měl. Bez souhlasu věřitelů s převzetím dluhů kupujícím vzniká prodávajícímu postavení ručitele. Proávající má taktéž vůči věřitelům notifikační povinnosti ohledně převodu dluhů. Práva z průmyslového či duševního vlastnictví přecházejí pouze v případě, že to příslušná licenční smlouva nevyklučuje (32, s. 126-127).

Při předání obchodního závodu je sepisován zápis o předání závodu. V tomto zápisu jsou uvedeny výčty všeho, co do závodu náleží a co je kupujícímu předáváno, a to včetně toho, co chybí, přesto, že dle účetních záznamů či kupní smlouvy by mělo být součástí obchodního závodu. Do dne vyhotovení zápisu má taktéž prodávající povinnost upozornit kupujícího na všechny vady vážnoucí na předmětu prodeje, o kterých ví či by věděl měl. Kupující nabývá i ten majetek, který není uveden v zápisu, pokud náleží k závodu, z dluhů jen ty, o kterých věděl či vědět měl (32, s. 128).

1.4.2 Daňové a účetní aspekty převodu obchodního závodu

Při prodeji obchodního závodu nedochází ke změně účetních položek základní kapitál a kapitálové fondy, fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření či výsledek hospodaření. Stejně tak by neměly být převáděny veřejnoprávní závazky a pohledávky, tedy dotace, daně apod. (33).

Na straně prodávajícího je při realizaci prodeje obchodního závodu účtováno ve dvou fázích. V první fázi jsou rozpuštěny opravné položky, rezervy, oceňovací rozdíl či goodwill, dohadné účty a účty časového rozlišení. Ve druhé fázi je nutné odúčtovat převáděné majetky a závazky na účet nákladů (jiné provozní náklady) a zaúčtovat výnosy z prodeje (jiné provozní výnosy). V případě zákonných rezerv a opravných položek bude jejich rozpuštění výnosem vstupujícím do základu daně. Časové rozlišení, jehož povaha to umožňuje, může být převedeno na kupujícího, kdy prodávající účtuje shodně, jako

by se jednalo o prodej pohledávky či převzetí dluhu. Ostatní časové rozlišení je odúčtováno do výsledku hospodaření (33).

Dle ust. § 127 odst. 3 písm. c) DŘ je daňový subjekt povinen správci daně předložit smlouvu o koupi obchodního závodu do 15 dnů od jejího uzavření (23).

Realizací koupě obchodního závodu nevzniká zúčastněným společností povinnost podání daňového přiznání či vypracování účetní závěrky. Daňové přiznání a účetní závěrky zahrnující provedené transakce jsou podány, resp. vypracovány standardně za běžné období (34).

Případná ztráta z prodeje obchodního závodu je na straně prodávajícího daňově uznatelná. V případě spojených osob je však nutné v souladu s ust. § 23 odst. 7 ZDP důkladně zdůvodnit sjednanou cenu adekvátními ekonomickými podklady, v praxi především znaleckými posudky (34).

Z pohledu nabyvatele nelze převzít daňovou ztrátu a nevyužitou část položek odčitatelných od základu daně připadajících na převáděný závod. Kupující nepokračuje v započaté tvorbě opravných položek a rezerv.

Ust. §§ 23a a 23d ZDP umožňuje aplikaci zvláštního režimu v případě, kdy prodávající a kupující jsou obchodními korporacemi a na základě jejich dohody prodávající převede bez svého zániku obchodní závod na kupujícího a jako protihodnotu získá prodávající podíl na základním kapitálu ve společnosti kupujícího, popř. se zvýší jeho vklad do základního kapitálu kupujícího. Za splnění těchto a dalších několika podmínek (rezidentství v EU, kapitálové společnosti) lze pokračovat v odpisech dlouhodobého majetku, převzít daňovou ztrátu či opravné položky a rezervy (33).

Obdobně jako u většiny přeměn, i v případě koupě obchodního závodu dochází na straně kupujícího k obligatornímu přecenění převáděného jmění, a to způsobem oceňovacího rozdílu, či goodwillu (35). Oceňovacím rozdílem se pak rozumí kladný či záporný rozdíl mezi oceněním jmění převáděného závodu jako celku (v praxi povětšinou bude tato hodnota odpovídat také kupní ceně) a celkovou netto hodnotou převáděných aktiv

po odečtení závazků. Goodwill je vypočten jako kladný či záporný rozdíl mezi oceněním jmění jako celku, resp. kupní cenou převáděného závodu, a celkovou hodnotou přeceněného jmění (součet individuálního ocenění aktiv po odečtení závazků) (36).

Oproti přeměnám je odpis oceňovacího rozdílu či goodwillu daňovým nákladem či výnosem, přičemž pro daňové účely je goodwill i oceňovací rozdíl totožně odpisován po dobu 15 let (35). V případě přecenění jednotlivých položek oběžných aktiv (např. zásob) či neodpisovaných dlouhodobých aktiv je jejich následná spotřeba nákladem v nové přeceněné hodnotě. Volba způsobu přecenění jmění při koupi obchodního závodu tak může významně ovlivnit rozložení daňových povinností v následujících letech. O to více v případech, kdy výše odpisů dlouhodobého majetku je určena na základě znalecky stanovené hodnotě majetku, kdy nabyvatel majetku započíná odpisovat z této nové hodnoty. V případě užití způsobu oceňovacího rozdílu je odpisová základna pro daňové odpisy stanovena ve výši účetní zůstatkové hodnoty dlouhodobého majetku prodejce (34). Prodávající a kupující mají nárok na uplatnění poloviční výše ročního odpisu za rok, v němž je koupě realizována (17).

Z pohledu DPH není prodej obchodního závodu dodání zboží či poskytnutí služby, tudíž nejde o zdanitelné plnění ani o plnění osvobozené od daně. Ani jedné straně tedy nevzniká žádný nárok či povinnost na vstupu či výstupu. Na straně prodávajícího dále nevzniká povinnost snižovat odpočet daně, který si uplatnil při pořízení nebo zhodnocení převáděného majetku. V případě, že nabyvatelem majetku od plátce daně je neplátce, stává se obdobně jako v případě přeměny plátcem s povinností registrace (34).

Na daň silniční a daň z nemovitých věcí lze aplikovat totožnou úpravu a pravidla jako v případě přeměn (34).

2 ANALÝZA REALIZOVANÝCH A ZAMÝŠLENÝCH PŘEMĚN

Druhá část diplomové práce bude zaměřena na analýzu provedených a zamýšlených přeměn společnosti Trendy s.r.o. Jedná se o reálnou společnost, jejichž obchodní firma a další identifikační údaje jsou přiměřeně pozměněny, a to z důvodu přání vedení společnosti. V této práci budou uvedeny interní informace a data, jejichž uveřejnění společně s identifikací subjektu by mohlo předmětnou společnost poškodit, a to nejen ve vztahu ke konkurenci, bankám či dodavatelům, avšak z důvodu sporné daňové optimalizace i by tato práce mohla být pokladem pro případné dotazy ze strany správce daně. Čísla uvedená v této práci budou vycházet z reálných hodnot, pro ztížení případné identifikace však budou taktéž mírně pozměněna (zaokrouhlení, odstranění či přidání nevýznamných položek).

Tato společnost byla pro účely diplomové práce vybrána zejména z důvodu, že samotná vznikla na základě přeměny obchodní společnosti, resp. rozdělení odštěpením se vznikem nové společnosti. Později společnost realizovala fúzi sloučením a nyní zvažuje opět vyčlenění části svého jmění na sesterskou společnost, a to formou převodu obchodního závodu či rozdělením odštěpením sloučením. Společnost tedy poskytuje mnoho údajů k možné analýze a případným návrhům, a to ať ex post v případě nedostatků již provedených přeměn, tak zejména v souvislosti s připravovanou novou přeměnou, nebo prodejem obchodního závodu.

Druhá kapitola diplomové práce bude rozdělena do dvou částí. V první části budou analyzovány a srovnány dva způsoby přeměn, fúze sloučením a rozdělení odštěpením se vznikem nových obchodních společností. Oba způsoby přeměn budou zastoupeny dvěma realizovanými přeměnami (mimo výše zmíněnou společnost dalšími vybranými reálnými společnostmi). Celkem tedy budou analyzovány čtyři přeměny, přičemž cílem bude nejen srovnat a vyvodit případné nedostatky v přeměnách Trendy s.r.o., ale i zjistit rozdíly mezi jednotlivými způsoby přeměn, případně i mezi reálnou praxí při užití totožných způsobů přeměn. Důraz bude kladen na ekonomický, účetní, daňový i právní aspekt přeměn.

Druhá část bude analyzovat optimální řešení realizace převodu či přechodu části obchodního závodu ze společnosti Trendy s.r.o. na sesterskou společnost Styl s.r.o. (opět užit fiktivní název reálné společnosti). Tento projekt převodu či přechodu je v roce 2021 skutečně z daňových i ekonomických, resp. strukturálních důvodů vedením společností zamýšlen. V současnosti jsou zvažovány následující varianty. První možností je rozdělení odštěpením sloučením části jmění společnosti Trendy s.r.o. na společnost Styl s.r.o. Druhou možností je převod obchodního závodu dle občanského zákoníku, tedy místo přeměny koupě obchodního závodu. Obě varianty mají svá specifika a z pohledu realizace a daňových i účetních konsekvencí by daná řešení byla značně rozdílná. Cílem této druhé části je tyto rozdíly analyzovat a v závěrečné části diplomové práce určit a navrhnout takové řešení a postupy, které by s ohledem na realizaci a budoucí daňové povinnosti byly pro společnosti optimální.

2.1 Analýza a srovnání fúze sloučením a rozdělení odštěpením se vznikem nových obchodních společností

V následující podkapitole bude na čtyřech reálných přeměnách společností Trendy s.r.o., Oděvy s.r.o., Ecolab s.r.o. a Blue Elephant Services s.r.o. analyzovány a porovnávány způsoby přeměn fúze sloučením a rozdělení odštěpením se vznikem nových obchodních společností.

2.1.1 Charakteristika hlavní společnosti a společností vedlejších

Obchodní firma: Trendy s.r.o.

Vznik společnosti: 1. 7. 2014

Sídlo společnosti: Praha

Základní kapitál: 1.000.000 Kč

Společníci: Trendy Ltd. (podíl 95 %)

Fyzická osoba AB (podíl 5 %)

Právní forma: Společnost s ručením omezeným (37).

Společnost Trendy s.r.o. vznikla v roce 2014 rozdělením společnosti Oděvy s.r.o., jedná se tedy o společnosti sesterské s totožnou vlastnickou strukturou. Většinovým společníkem je mateřská zahraniční společnost, která se významnou měrou podílí na vedení dceřiných společností, poskytuje jim obchodní značku, know-how a je taktéž výhradním dodavatelem zboží společností (37) (38).

Trendy s.r.o., stejně tak jako Oděvy s.r.o. a Styl s.r.o. jsou české pobočky nadnárodního módního řetězce, jehož činností je maloobchodní prodej oděvů a obuvi, a to výhradně značky patřící mateřské společnosti. Lokální pobočky koncernu působí téměř po celé Evropě, přičemž samotná značka patřící koncernu je celoevropsky velmi dobře známa (38).

V současnosti společnost Trendy s.r.o. zaměstnává více než 70 zaměstnanců na hlavní pracovní poměr a dále více než 50 zaměstnanců na pracovní dohody. V české republice má společnost síť deseti prodejen v pěti městech. Jak již bylo zmíněno výše, zákazníci společnosti jsou výhradně koneční spotřebitelé, jedná se tedy o běžný B2C model. Téměř veškeré dodávky zboží jsou od mateřské společnosti poskytující módní oblečení a obuv jedné značky, po níž jsou taktéž jednotlivé obchody pojmenovány. Mimo klasické kamenné prodejny taktéž společnost prodává své zboží přes internetové stránky. Společnost je řízena jednatelem společnosti, jednotlivé prodejny pak mají své prodejní manažery. Řízení společnosti je do značné míry ovlivňováno strategickými rozhodnutími a kontrolou ze strany společnosti mateřské (38).

Ecolab s.r.o.

Ecolab s.r.o. (dříve Ecolab Hygiene s.r.o.), IČ: 46995935, se sídlem Voctářova 2449/5, Libeň, 180 00 Praha 8, je lokální pobočka nadnárodního koncernu Ecolab zabývající se komplexními sanitačními aplikacemi pro profesionální uživatele, jež jsou individuálně přizpůsobené požadavkům jednotlivých provozů v různých oblastech podnikání. Ecolab s.r.o. je jedním z největších prodejců čistících, sanitačních a desinfekčních prostředků na tuzemském trhu. Hlavní činností je tedy nákup a prodej čistících, sanitačních

a dezinfekčních přípravků a nástrojů (39). V roce 2018 společnost Ecolab s.r.o. realizovala fúzi sloučením se společností Nalco Czechia s.r.o., jejíž podíl ze 100 % vlastnila. Společnost Nalco Czechia s.r.o. vykonávala totožnou činnost jako společnost Ecolab s.r.o. (40).

Blue Elephant Services s.r.o.

Rozdělovaná společnost Blue Elephant Services s.r.o. (nyní BEVP s.r.o.), IČ 01687964, se sídlem Moravské náměstí 1007/14, Veveří, 602 00 Brno, je mateřskou společností investiční společnosti Blue Elephant Investment a.s. specializující se na investice do českých společností podnikajících ve výrobním průmyslu. Společnost se zaměřuje na perspektivní investice s ohledem na jejich návratnost a potenciál. V rámci svého portfolia společnost spravuje podíly na podnicích, jejichž celková aktiva dosahují hodnoty 14,5 mil. eur s tržbami dosahující až 11 mil. eur (41) (42). Mateřská společnost Blue Elephant Services s.r.o. byla vlastněna třemi společníky s totožným podílem 1/3 společnosti. V roce 2019 však došlo k realizaci rozdělení odštěpením se vznikem nových společností, a to BEJK s.r.o. a BEJV s.r.o., přičemž jmění rozdělované společnosti bylo téměř rovnoměrně rozděleno mezi tři nástupnické společnosti, kdy každý společník nyní vlastní 100 % na jedné z nástupnických společností (43).

2.1.2 Souhrnné srovnání projektů přeměny

Dle zákonných povinností každá společnost vypracovala projekt přeměny, který byl zveřejněn ve sbírce listin obchodního rejstříku. Relevantní informace zjištěné o předmětných fúzích a rozdělení lze shrnout v následující tabulce.

Tabulka č. 1: Souhrnné srovnání projektů přeměny

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 37, 40, 41, 43, 44, 45, 46, 47)

Hlavní společnost	Trendy s.r.o.	Trendy s.r.o.	Ecolab Hygiene s.r.o.	Blue Elephant Services s.r.o.
Způsob přeměny	Rozdělení odštěpením se vznikem nové OS	Fúze sloučením	Fúze sloučením	Rozdělení odštěpením se vznikem nových OS
Důvod přeměny oficiální	Nezveřejněn v projektu přeměny	Zjednodušení administrativní a organizační struktury, úspora nákladů	Nezveřejněn v projektu přeměny	Nezveřejněn v projektu přeměny
Důvod přeměny neoficiální	Přechod profitabilních prodejen na nový subjekt, konkurz původní OS	Sloučení prodejen a majetku, nižší administrativní náklady	Zjednodušení administrativní a organizační struktury, úspora nákladů	Rozdělení majetku společnosti na tři společníky a jejich nové OS
Základní kapitál, výměnné podíly	ZK nové OS nepřevyšoval přecházené jmění, totožná vlastnická struktura	Stejný ZK, totožná vlastnická struktura	Stejný ZK, totožná vlastnická struktura	ZK nových OS nepřevyšoval přecházené jmění, snížení ZK rozdělované OS na 1/3, každý společník cca 1/3 původního jmění
Rozhodný den	1. 1. 2014	1. 4. 2016	1. 1. 2018	1. 1. 2019

Hlavní společnost	Trendy s.r.o.	Trendy s.r.o.	Ecolab Hygiene s.r.o.	Blue Elephant Services s.r.o.
Projekt přeměny ze dne	15. 5. 2014	5. 7. 2016	23. 5. 2018	25. 3. 2020
Zápis do OR dne	1. 8. 2014	25. 9. 2016	11. 9. 2018	3. 5. 2019
Mimořádná účetní závěrka	NE	ANO	NE	NE
Přiznání z DPPO za zkrácené zd. období	NE	ANO	NE	NE
Mezitímní závěrka	NE	NE	NE	NE
Změny zakladatelského pr. jednání	Nová společenská smlouva u nově založené OS	NE	Změna obchodní firmy a sídla nástupnické OS	Nová společenská smlouva u nově založených OS, změna OF a počtu jednatelů rozdělované OS
Souhlas orgánu veřejné moci	NE	NE	NE	NE
Ocenění znalcem	Ano, odštěpovaná část	Ne, nebylo dle zákona nutné	Ne, nebylo dle zákona nutné	Ano, odštěpované části
Účetní přecenění	Vznik oceňovacího rozdílu	NE	NE	NE (oceňovací rozdíl nulový)

Hlavní společnost	Trendy s.r.o.	Trendy s.r.o.	Ecolab Hygiene s.r.o.	Blue Elephant Services s.r.o.
Náklady přeměny	Není zmíněno	Nástupnická společnost	Nástupnická společnost	Rovným dílem nové i rozdělovaná OS
Povinnost auditu	ANO	ANO	ANO	NE
Převod zaměstnanců	ANO (přesné vymezení zaměstnanců rozd. i nové OS)	ANO (automaticky, nezmíněno v PP)	ANO (automaticky, nezmíněno v PP)	NE (zanikající SO neměla zaměstnance)
Zápis notářem	ANO	NE	ANO	ANO
Zpráva o přeměně	ANO	NE	NE	NE
Znalec pro přeměnu	NE	NE	NE	NE
Převzetí VK	Definováno v projektu přeměny i komentáři zah. rozvahy	Součet a vyloučení	Součet a vyloučení	Není zmíněno, zahajovací rozvaha není zveřejněna
Přechod majetku a závazků	Majetek a závazky přičitatelné dle prodejen	Součet	Součet a vyloučení	Všechny složky majetku a závazků detailně přiřazeny k OS
Zveřejnění zahajovací rozvahy	Individuální zveřejnění po zápisu do OR	Individuální zveřejnění po zápisu do OR	Individuální zveřejnění před zápisem do OR	NE

Všechny čtyři analyzované projekty přeměny obsahují veškeré zákonem požadované informace bližší popsané v podkapitole 1.1.9, přesto se jejich obsah a rozsah do značné míry odlišuje, a to zejména v návaznosti na způsob realizované přeměny. Zatímco v případě fúze sloučením je rozsah relativně skromný a projekt přeměny lze sepsat v dostatečném rozsahu na několika stranách (4-5 stran), v případě rozdělení odštěpením se vznikem nových obchodních společností je rozsah několikanásobně obsáhlejší, a to i bez přiložených nových společenských smluv či notářských doložek (43) (45) (46) (47). To do značné míry reflektuje náročnost jednotlivých způsobů přeměn, jak bude analyzováno níže.

2.1.3 Důvody přeměn

S výjimkou fúze společností Oděvy a Trendy (47), žádný projekt přeměny neobsahoval vymezení důvodu či účelu přeměny. Stanovení důvodu přeměny v projektu není obligatorní, přesto se lze domnívat, že v daných případech by jeho uvedení bylo vhodné, a to s ohledem na aspekt daňový a ekonomická kritéria, resp. hospodářský důvod přeměn. Jak český zákon, tak dle judikatury SDEU i úprava EU vyžaduje pro uplatnění výhod vyplývajících ze směrnic a odvozených zákonů relevantní hospodářský důvod, jehož uvedení v projektu přeměny by mohlo předejít případným dodatečným výzvám správce daně ohledně hospodářské zdůvodnitelnosti přeměny v souvislosti s uplatněním např. převzaté ztráty. Zejména pak za současné právní úpravy, kdy již správce daně nevydává souhlas s realizací přeměny a k případnému přezkumu dochází ex post, je tedy možné, že vhodně vysvětlené důvody přeměny v projektu mohou tyto pochybnosti eliminovat.

Uvedení důvody přeměny lze označit za vhodné také v případech, kdy není vypracována zpráva o přeměně, což jak vyplývá z tabulky výše, není nikterak výjimečné. Tímto způsobem mohou být společníci alespoň touto formou informováni o hlavních důvodech přeměny. V případě čtyř analyzovaných přeměn však toto není vzhledem k velmi jednoduché vlastnické struktuře příliš relevantní, jelikož zajisté všichni společníci z pozice jednatelů či jediných vlastníků rozhodujících o přeměně museli být o přeměně velmi dobře informováni.

Zmínit lze také skutečné důvody přeměn. Zatímco ve třech případech se jednalo o relativně standardní důvody, kdy tři společníci se rozhodli rozdělit vlastněný podnik na tři části a dále pokračovat v podnikání samostatně, mateřská společnost se fúzí sloučila s podnikem dceřiným za účelem snížení administrativních a dalších nákladů či přechod jedné prodejny a dále zbytkového majetku již téměř neaktivní sesterské společnosti na spojenou společnost aktivní, v případě rozdělení Oděvy je ekonomický záměr ještě patrnější. Společnost touto cestou oddělila profitabilní podniky od podniků ztrátových, u kterých nebylo vlivem dlouhodobých smluv možné ukončit spolupráci s obchodními partnery (zejména pronajímatelé), aniž by společnosti nevznikla povinnost platit značné poplatky za předčasné ukončení smluv. Jako řešení tedy bylo realizováno odštěpení profitabilních prodejen se všemi jejich závazky i aktivy, přičemž majetek ztrátových prodejen měl být "obětován", jelikož se počítalo s pozdější likvidací rozdělované společnosti. Závěrem lze zmínit, že tato zamýšlená optimalizace podnikové struktury byla ve výsledku úspěšnější, než se očekávalo, jelikož po rozdělení obchodní partneri rozdělované společnosti patrně z důvodu bezvýhodnosti situace této společnosti ustoupili od požadavků dodržení smluv, smlouvy byly bezplatně vypovězeny a později byl zbývající majetek převeden na novou společnost Trendy (38).

2.1.4 Změny základního kapitálu, vlastnická struktura

V případě obou fúzí sloučením nedošlo ke změně základního kapitálu či vlastnické struktury, jelikož Ecolab realizoval fúzi se svojí dceřinou společností a Trendy i Oděvy měly před přeměnou totožnou vlastnickou strukturu. Odlišná situace nastala u rozdělení, jelikož zde již vznikly nové obchodní společnosti s novým základním kapitálem. V obou případech tak bylo nutné se v projektu přeměny vypořádat s otázkou, zda dle znaleckého posudku přecházející jmění či jmění rozdělované společnosti převyšuje stanovenou výši základního kapitálu, což i bylo potvrzeno. V případě rozdělení společnosti Blue Elephant Services byl její základní kapitál ve výši 200.000 Kč rozdělen mezi nástupnické společnosti (každá 67 tis. Kč) a rozdělovanou společnost (ZK sníženo na 66 tis. Kč). Rozdělení společnosti Blue Elephant Services je taktéž příkladem neuplatnění zásady nástupnictví společníků, kdy původní společníci nenabývali podíly na všech nově vzniklých obchodních

společnostech, resp. pozbyli vlastnictví rozdělované společnosti, a to dle schváleného projektu přeměny. Jednotlivé výměnné podíly taktéž nebyly zcela totožné, všichni společníci se však vzdali práva na případné dorovnání (43).

2.1.5 Fáze realizace přeměn, zahájení účtování

Ve třech případech přeměn byl zvolen jako rozhodný den první den běžného účetního období. Pouze v případě fúze sloučením Trendy a Oděvy byl rozhodný den odlišný, čímž vznikla povinnost vypracování mimořádné konečné účetní závěrky. V ostatních případech společnosti využily účetně i daňově nejšetrnější řešení, kdy konečná závěrka byla totožná s řádnou účetní závěrkou, zahajovací rozvahy byly vytvořeny k prvnímu dni běžného účetního období a ocenění jmění bylo provedeno ke dni řádné účetní závěrky (43) (45) (46) (47).

U fúze sloučením společností Trendy a Oděvy mimo zmíněnou povinnost vypracovat mimořádnou účetní závěrku nemělo zvolení odlišného rozhodného dne ode dne začátku běžného účetního období žádné další negativní konsekvence, jelikož ocenění a přecenění jmění nebylo v tomto případě nutné a tudíž nevznikl žádný oceňovací rozdíl či rozdíl z ocenění při přeměnách obchodních korporací.

Ve všech případech byl projekt přeměny vypracován do 6 měsíců od sestavení řádné či mimořádné účetní závěrky, proto nebylo nutné vypracovat mezitímní závěrku. Zápis do obchodního rejstříku byl proveden v roce realizace přeměny, tudíž nevzniklo prodloužené účetní období a účetní závěrka za daný rok byla sestavena v řádném termínu (37) (40) (41) (43) (45) (46) (47).

Přesto, že společnost Trendy a nástupnické společnosti Blue Elephant Services vznikly zápisem do obchodního rejstříku dne 1. 8. 2014, resp. 3. 5. 2019, jejich účetnictví již bylo vedeno odděleně od rozdělovaných osob ode dne 1. 1. 2014, resp. 1. 1. 2019. Obdobně i jednání společností Oděvy a Nalco Czechia bylo ode dne 1. 4. 2016. resp. 1. 1. 2018, připisováno na účet nástupnických společností, které o těchto jednání i účtovaly, a to přesto, že právně tyto společnosti zanikly o několik měsíců později (40) (41).

2.1.6 Změny zakladatelského právního jednání

Obligatoční náležitostí projektu přeměny je u přeměn se vznikem nových obchodních společností zakladatelská právní jednání nově zakládaných společností. Tato povinnost se tedy vztahovala i na rozdělení společností Blue Elephant Services a Oděvy. Mimo tuto povinnost je taktéž možné v rámci přeměny fakultativně změnit zakladatelské právní jednání i již existujících společností, přičemž tento postup lze doporučit v případě potřeby jako jistou finanční a časovou úsporu, kdy s přeměnou je taktéž realizována i změna zakladatelského jednání, resp. projekt přeměny a jeho schválení slouží jako podklad pro zápis nových údajů. Není nutné nové schválení změny právního jednání valnou hromadou, nový notářský zápis a individuální podání na soud. Této možnosti využila společnost Ecolab, která v projektu přeměny změnila společenskou smlouvu, a to stanovením nového sídla a obchodní firmy společnosti. Stejně tak i u rozdělované společnosti Blue Elephant Services byla při přeměně změněna obchodní firma a počet jednatelů (43) (45).

2.1.7 Náklady přeměny

S výjimkou rozdělení společnosti Oděvy vždy analyzované projekty přeměny obsahovaly informaci, která ze společností nese náklady spojené s přeměnou. U fúzí sloučením je logické, že náklady jsou nesené nástupnickými společnostmi, v případě rozdělení lze za optimální považovat břemeno nákladů rozdělit rovnoměrně mezi nástupnické společnosti jako při rozdělení Blue Elephant Services (43) (45) (46) (47). Pokud je projekt přeměny považována za smlouvu sui generis vypořádávající se s právy a povinnostmi zúčastněných osob, je vhodné břemeno nákladů kvantifikovat, zejména pak u přeměn, kdy není zřejmé, která společnost by a priori měla náklady nést. Tento stav lze konstatovat u rozdělení společnosti Oděvy, kde nebylo určeno, zda náklady nesly obě společnosti či jen jedna z nich. Bylo by tedy žádoucí v obdobných situacích tuto informaci do projektu přeměny zahrnout, aby nedošlo k pozdějším sporům, jelikož náklady spojené s přeměnou nejsou zajisté zanedbatelné.

2.1.8 Forma projektu přeměn, povinnost notářského zápisu

U žádné ze čtyř analyzovaných přeměn nebylo možné aplikovat ust. § 95b zákona o přeměnách (společnost Ecolab změnila svoji společenskou smlouvu a společnost Trendy nebyla jediným společníkem společnosti Oděvy), tudíž při všech přeměnách bylo nutné schválit projekt přeměny společníky zúčastněných osob, a to ve formě notářského zápisu. Z tohoto důvodu samotné projekty přeměny neměly dle ust. § 15 odst. 4 zákona o přeměnách obligatorně formu notářského zápisu, resp. forma byla pouze písemná (1).

Rozdílný postup analyzovaných společností lze konstatovat v případě samotného podání návrhu na zápis a následného zápisu do obchodního rejstříku. Zatímco při zápisu fúze společností Oděvy a Trendy byly požadované listiny zaslány soudu, který i následně provedl zápis přeměn do obchodního rejstříku (38), při realizaci fúze společností Ecolab a Nalca a zejména odštěpení, analyzované obchodní společnosti využily možnost souběžně s notářským zápisem schválení projektu přeměny i prostřednictvím notáře podat samotný návrh na zápis přeměny do obchodního rejstříku (38) (40) (41). Tento postup lze považovat za odůvodněný, jelikož jak již bylo dříve konstatováno, projekt přeměny a jeho přílohy v případě přeměny rozdělení je rozsáhlejšího charakteru a případná kontrola všech předkládaných dokumentů před samotným zápisem ze strany notáře je zajisté vítána. Společnost má taktéž jistou garanci, že ihned v následujících dnech od schválení přeměny bude přeměna notářem zapsána v obchodním rejstříku.

2.1.9 Zpráva o přeměně, znalec pro přeměnu

Žádný ze společníků nevyužil možnosti jmenování znalce pro rozdělení dle ust. § 284 zákona o přeměnách, resp. znalce pro fúzi dle ust. § 92 zákona o přeměnách. Zpráva o přeměně byla vypracována pouze v případě rozdělení společnosti Oděvy. Tato povinnost byla pro společnost Ecolab s.r.o. pouze fakultativní dle ust. § 27 písm. b) zákona o přeměnách a při fúzi společností Oděvy a Trendy, stejně jako při rozdělení společnosti Blue Elephant Services, se společníci vzdali práva na její vypracování dle ust. § 27 písm. d) zákona o přeměnách. Je relativně překvapivé, že postup

dle ust. § 27 písm. d) zákona o přeměnách nebyl aplikován i v případě rozdělení společnosti Oděvy, a to vzhledem k jednoduché vlastnické struktuře, která byla převzata i nově vytvořenou společností. Je taktéž zřejmé, že oba společníci byli velmi dobře o realizované přeměně informováni, jelikož to byl právě zahraniční majoritní vlastník, který o uskutečnění přeměny a její podobě rozhodl, minoritní vlastník a jednatel v jedné osobě poté dle těchto instrukcí projekt přeměny připravil (38).

2.1.10 Vlastní kapitál nástupnických společností, převzetí aktiv a závazků

V případě fúzí dochází při sestavování zahajovací rozvahy k prostému součtu položek aktiv a pasiv slučovaných společností při současném vyloučení vzájemných závazků či případných vzájemných podílů. V případě fúze Nalco a Ecolab byl prostý součet aktiv ve výši 191.768 tis. Kč, přičemž byl vyloučen podíl společnosti Ecolab ve společnosti Nalco ve výši 2.119 tis. Kč. Po realizaci fúze tedy aktiva nástupnické společnosti činila 189.649 tis. Kč. Na straně pasiv byl vyloučen základní kapitál zrušované společnosti, a dále její kapitálové fondy, fondy ze zisku, rezervní fondy, záporný jiný výsledek hospodaření a neuhrazená ztráta minulých let. Součet těchto částek ponížený o hodnotu vylučovaných aktiv činil 1.363 tis. Kč a byl převeden do vlastnického kapitálu nástupnické společnosti přičtením k výsledku hospodaření minulých let (48).

U fúzí společnosti Trendy a Oděvy nedošlo k žádnému vyloučení, resp. aktiva a pasiva ve výši 51 mil. Kč a 9 mil. Kč byla sečtena a v hodnotě 60 mil. Kč vstoupila do zahajovací rozvahy nástupnické společnosti. Jelikož nedošlo k navýšení základního kapitálu, byl v tomto případě základní kapitál zanikající společnosti převeden do kapitálových fondů společnosti nástupnické (49) (51) (51).

Při rozdělení společnosti již nelze pouze sečíst veškeré účetní položky a následně některé ponížit o vyloučení. V prvé řadě je nutné určit, který majetek a závazky přecházejí na které konkrétní nástupnické společnosti. Zatímco společnost Blue Elephant Services definovala v přílohách projektu přeměny nástupnictví veškerého majetku i závazků, tedy které konkrétní pohledávky a závazky přecházely na konkrétní společnost, jaký majetek včetně jeho inventarizačního čísla přecházel na danou společnost či které společnosti nabyly

bankovní účty a peníze v pokladnách, v případě rozdělení odštěpením ze společnosti Oděvy byl přechod jmění vyjádřen nepřímo, resp. ten majetek a závazky přičitatelné k v projektu přeměny vymezeným prodejním přecházel na novou společnost Trendy. Toto řešení lze považovat za pochopitelné, jelikož na rozdíl od společnosti Blue Elephant Services byla struktura majetku a počet položek jmění společnosti Oděvy značně rozmanitější a přesné položkové vymezení by bylo velmi obtížné a zdlouhavé (43) (46).

Naopak přechod vlastního kapitálu společnosti Blue Elephant Services nikterak vymezen nebyl, ze zahajovací rozvahy uvedené ve znaleckém posudku však vyplývá následující. Základní kapitál společnosti byl rozdělen na téměř shodné třetiny, zanedbatelná položka fondy ze zisku ve výši 10.000 Kč byla zanechána v pasivech rozdělované společnosti a poslední, nejhodnotnější položka vlastního kapitálu výsledek hospodaření minulých let ve výši 23.650 tis. Kč byla rozdělena na tři přibližně stejné podíly pro každou z nástupnických společností dle toho, jaká výše aktiv byla projektem přeměny společnosti určena (44).

Při realizaci rozdělení společnosti Oděvy projekt přeměny i zveřejněná zahajovací rozvahy velmi podrobně (graficky i slovně) definovaly, které položky vlastního kapitálu, rezerv i časového rozlišení pasiv byly převzaty nově vzniklou společností, resp. ze kterých položek byl vytvořen základní kapitál nové společnosti ve výši 1 mil Kč. Z vlastního kapitálu rozdělované společnosti ve výši 60 mil. Kč přešel vlastní kapitál ve výši 45 mil. Kč, dále pak velká část rezerv a téměř celá hodnota časového rozlišení (46). Přechod vlastního kapitálu a dalších pasiv, které nejsou závazkem, je znázorněn níže.

Tabulka č. 2: Rozdělení pasiv Oděvy s.r.o., které nebyly závazkem v tis. Kč

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 49, 50, 51)

	Konečná rozvaha	Zahajovací rozvaha rozdělovaná společnost	Zahajovací rozvaha nová společnost
Vlastní kapitál	60.000	15.000	45.000 (44.000+1.000 ZK)

celkem			
Základní kapitál	1.000	1.000	0
Os. kap. fondy*	10.000	5.000	4.000
St. a os. fondy	1000	200	800
Nerozdělený zisk	50.000	9.300	40.700
Nerozdělená ztráta	-2.000	-500	-1.500
Rezervy	7.000	1.500	5.500
Výdaje příštích období	5.000	1.300	3.700
Výnosy příštích období	12.000	0	12.000

* 1 milion Kč z položky kapitálové fondy byl použit pro tvorbu základního kapitálu nové společnosti

Celková aktiva a pasiva rozdělované společnosti byla rozdělena v poměru 2,5:1, tedy 40 mil. aktiv a pasiv bylo ponecháno rozdělované společnosti a 100 mil. přešlo na novou společnost, přičemž lze konstatovat, že tento poměr je blízko poměru, ve kterém byl převeden vlastní kapitál i další pasiva, které nejsou závazky.

2.1.11 Ocenění a přecenění jmění

V případě obou analyzovaných fúzí nedošlo k vypracování znaleckého posudku, a to v souladu s ust. § 73 odst. 1 zákona o přeměnách, jelikož se jednalo o fúze sloučením, při nichž nedošlo ke zvýšení základního kapitálu nástupnické společnosti (1). Z tohoto důvodu nedošlo k přecenění přecházejícího majetku, vzniku oceňovacího rozdílu či goodwillu a mimo případné vyloučení a další úpravy byly účetní položky převzaty prostým součtem.

Při rozdělení společností Blue Elephant Services a Oděvy již z důvodu vzniku nových společností vznikla povinnost nechat odštěpované jmění ocenit. V případě společnosti Blue

Elephant Services byla soudním znalcem, společností Kreston, zvolena metoda substituční na principu reprodukčních cen a dále metoda historických cen. Rozdíl v užití těchto metod se projevil pouze u jedné položky, avšak významným způsobem. Zatímco účetní hodnota 1/3 75 % podílu na společnosti Blue Elephant Investment a.s. byla ve výši 22.872 tis. Kč, dle znaleckého posudku reálná hodnota činila 39.132 tis. Kč, ostatní položky zůstaly totožné. Konečné ocenění jmění každé z odštěpovaných společností, představované rozdílem mezi majetkem a závazky, činilo dle substituční metody 24.214 tis. Kč, zatímco při užití historických cen odpovídalo částce ve výši vlastního kapitálu, tedy 7.954 tis. Kč. Rozdíl ve výši 16.260 tis. Kč by představoval oceňovací rozdíl zvyšující aktiva i pasiva společnosti, který by byl následně 15 let odpisován, přičemž náklady by byly nedaňové. Soudní znalec se však rozhodl přistoupit ke konzervativnímu způsobu ocenění v souladu se zásadou opatrnosti a hodnotu podniku určil na základě historických účetních cen, čímž vznikl oceňovací rozdíl v nulové výši (44). Do jisté míry toto rozhodnutí mohlo být i ovlivněno budoucími administrativními komplikacemi nástupnických společností s nutností vedení účetních položek oceňovacího rozdílu v aktivech a oceňovací rozdíl z přecenění při přeměnách obchodní korporace v pasivech a dále povinného odpisování oceňovacího rozdílu, čímž by výsledky hospodaření v následujících letech byly do značné míry negativně ovlivněny.

Užití metody historických cen lze přesto považovat za poněkud problematické, jelikož se o žádné ocenění podniku nejedná a společnost tak de facto obchází povinnost přecenit svá aktiva a pasiva. Tato metoda pouze staticky přebírá účetní hodnoty, které mohou být do značné míry neaktuální. To ostatně i připouští znalecký posudek, který možnost použití této metody mj. zdůvodňuje skutečností, že dle objektivnější metody substituční bylo zjištěno, že jmění nové společnosti převyšuje základní kapitál a dále i celkovou účetní hodnotu odštěpovaného jmění, na základě čehož užití podhodnocených hodnot v zahajovací rozvaze nových společností je v pořádku (44). Lze tedy říci, že užití méně přesné metody historických cen by bylo nepřijatelné, pokud by dle substituční či jiné přesnější metody bylo zjištěno, že účetní hodnota jmění je vyšší v porovnání s hodnotou skutečnou. V takovém případě by došlo k nadhodnocení aktiv, což je v rozporu se zásadou opatrnosti.

Obdobně jako při rozdělení společnosti Blue Elephant Services i v případě rozdělení společnosti Oděvy bylo přecenění aktiv a pasiv realizováno na základě oceňovacího rozdílu. Znalecký posudek odštěpované části jmění nově zakládané společnosti byl vypracován metodou majetkovou a taktéž výnosovou, výše částek ocenění lze nalézt níže (52).

Tabulka č. 3: Znalecký posudek odštěpovaného jmění Oděvy s.r.o. v tis. Kč

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 52)

Majetkový způsob ocenění	50.000
Výnosový způsob ocenění	70.000

Vzhledem ke skutečnosti, že oceňovaná část jmění byla tvořena samostatně funkční a prosperující částí podniku, byl znaleckým posudkem doporučen jako vhodný a odůvodněný výnosový způsob ocenění, který v sobě zahrnoval i nehmotné složky podnikání (52).

Zjednodušená zahajovací rozvaha společnosti Trendy bez zohlednění znaleckého ocenění, tedy pouze po převzetí účetních položek z rozdělované společnosti, byla následující.

Tabulka č. 4: Zahajovací rozvaha Trendy s.r.o. bez oceňovacího rozdílu v tis. Kč

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 51)

Aktiva	Netto hodnota	Pasiva	Hodnota
Dl. majetek	100	Vlastní kapitál	45.000
Zásoby	12.000	Rezervy	5.500
Kr. pohledávky	15.000	Časové rozlišení	15.700
Kr. fin. majetek	13.000	Dl. závazky	4.000
Časové rozlišení	59.900	Kr. závazky	29.800
Aktiva celkem	100.000	Pasiva celkem	100.000

Na základě těchto hodnot byl vypočten oceňovací rozdíl, a to ve výši -30 mil. Kč. Tato minusová položka byla následně vložena do zahajovací rozvahy do dlouhodobého majetku, resp. oceňovacího rozdílu z nabytého majetku a dále do pasiv ve formě kapitálových fondů, resp. oceňovacího rozdílu z přecenění při přeměnách, v důsledku čehož byl významně snížen vlastní kapitál i aktiva nové společnosti (51).

Samotná výše oceňovacího rozdílu však byla zcela nesprávná. Oceňovací rozdíl je vypočten jako rozdíl mezi oceněním znalcem celého jmění jako celku (zde ve výši 70 mil. Kč) a souhrnem ocenění jednotlivých složek majetku v účetnictví rozdělované společnosti po odečtení závazků společnosti. K dosažení výše -30 mil. Kč by tak musel být souhrn majetku po odečtení závazků 100 mil. Kč, čehož by bylo dosaženo pouze za předpokladu, že by nová společnost nepřebírala žádné závazky, což není pravdou. Při výpočtu oceňovacího rozdílu tak v menšenci byl zahrnut pouze majetek a zcela se pozapomnělo na závazky nově vzniklé společnosti, na základě čehož je výpočet oceňovacího rozdílu chybný.

Správný výpočet oceňovacího rozdílu tedy měl být následující: $70.000 - (100.000 - 5.500 - 15.700 - 4.000 - 29.800) = 25.000$ tis. Kč. Kladný oceňovací rozdíl měl být následně zohledněn v zahajovací rozvaze v dlouhodobém majetku i ve vlastním kapitálu nově vznikající společnosti. Celkově došlo ke snížení vlastního kapitálu o 55 mil Kč, tedy místo 15 mil Kč měl vlastní kapitál činit ke dni účetního vzniku společnosti Trendy 70 mil. Kč (45 mil. Kč přecházejících ze společnosti Oděvy a 25 mil. Kč kladný oceňovací rozdíl). Mimo podhodnocení pasiv byly významně zkresleny i aktiva, přičemž správná hodnota měla být 125 mil. Kč namísto vykázaných 70 mil. Kč.

Zatímco v ostatních analyzovaných aspektech se společnost Trendy nedopustila v rámci obou přeměn žádných závažných pochybení, způsob, kterým bylo znaleckým posudkem oceněné jmění zahrnuto do účetnictví, je zcela nesprávný. V této souvislosti lze taktéž zmínit, že konečná závěrka i zejména zahajovací rozvaha podléhaly kontrole ze strany renomované auditorské společnosti, přesto toto významné pochybení nebylo auditem zjištěno (51).

Mimo významné zkreslení zahajovací rozvahy a výše aktiv a pasiv byly taktéž významně pozměněny výsledky hospodaření v následujících pěti účetních obdobích. Na základě zdůvodnění, že oceňovací rozdíl vznikl z důvodu dobrého jména značky Trendy, kterou společnosti Trendy a Oděvy prodávaly, byl z rozhodnutí společnosti oceňovací rozdíl účetně odpisován v trvání 5 let jako v případě goodwillu namísto standardních 15 let (49), a to dle ust. § 7 odst. 10 vyhlášky č. č. 500/2002 Sb., prováděcí vyhláška k zákonu o účetnictví (53). Zmíněná vyhláška tento postup umožňuje, odůvodnění společnosti je však velmi kontradikční, jelikož nesprávně vypočtený oceňovací rozdíl byl záporný, tedy zajisté nemohl být způsoben dobrým jménem prodávané značky společnosti. V následujících pěti účetních obdobích byl do výnosů zaúčtován odpis ve výši 6 mil. Kč (-30 mil. Kč / 5 roky), zatímco správná hodnota odpisu měla být 5 mil. Kč (25 mil. Kč / 5 roky), avšak zaúčtována jako náklad. Společnost tak v pěti letech následujících po přeměně vylepšila svůj výsledek hospodaření každoročně o 11 mil. Kč, celkem tedy o 55 mil. Kč. Každoroční nesprávná výše výsledku hospodaření neměla vliv na daňové povinnosti společnosti.

2.1.12 Odložená daň, účetní odpisy majetku

Vlivem skutečnosti, že v žádné z analyzovaných přeměn nedošlo k přecenění jednotlivých položek majetku, nevznikaly v souvislosti s přeměnou žádné rozdíly mezi účetním a daňovým pojetím nákladů a výnosů, proto žádná odložená daň nebyla vykázána. U společnosti Trendy nebyla odložená daň z oceňovacího rozdílu vypočtena a vykázána. V oblasti odpisů dlouhodobého majetku nástupnické společnosti pokračovaly v odepisování zahájeném rozdělovanými, popř. zanikajícími společnostmi. Opět na základě nepřecenění zůstatkové ceny majetku nevznikl důvod upravovat měsíční výši odpisů či dobu odpisování. Odpisy byly účetními náklady pro nástupnické společnosti poprvé v kalendářním měsíci následujícím po měsíci, k němuž byla sestavena konečná řádná či mimořádná účetní závěrka, tedy v lednu, resp. dubnu v případě fúze společností Trendy a Oděvy.

2.1.13 Ostatní právní a účetní kategorie.

Žádná z přeměn nepodléhala souhlasu orgánu veřejné moci, stejně tak analyzované obchodní společnosti nebyly emitenty dluhopisů (43) (45) (46) (47). V souvislosti s přechodem pracovněprávních práv a povinností nástupnických osob při rozdělení společnosti Oděvy bylo součástí projektu přeměny i vymezení zaměstnanců, kteří se stali zápisem přeměny zaměstnanci nově zakládané společnosti (46). Společnost Blue Elephant Services žádné zaměstnance před rozdělením neměla, tudíž tato obligatorní náležitost projektu přeměny zde nebyla relevantní (43). Při fúzích není nutné přechod zaměstnanců v projektu přeměny uvádět (1).

Přesto, že sestavení zahajovací rozvahy s komentářem obsahujícím vysvětlení, které položky byly převzaty ze závěrečné účetní závěrky zanikajících či rozdělovaných osob, do jakých položek nástupnické společnosti byly převzaty, popř. jak s nimi bylo jinak naloženo, je obligatorní (1), její zveřejnění je pouze fakultativní. Lze se však domnívat, že pro větší transparentnost přeměny by bylo vhodné do sbírky listin taktéž zahajovací rozvahu vložit a tím uvést, jakým způsobem je ke dni ekonomického vzniku nové společnosti či rozdělení rozdělované společnosti uspořádána struktura jmění těchto společností, tedy jakým způsobem je zohledněno přecházející jmění zúčastněných osob uvedené v jejich konečné závěrce v počáteční rozvaze nástupnických společností. V této souvislosti lze říct, že při přeměnách společností Trendy a Oděvy byly ve sbírce listin projekty přeměny a konečné závěrky neprodleně po zápisu přeměny doplněny i o zahajovací rozvahy (37). Taktéž společnost Ecolab zveřejnila zahajovací rozvahu s komentářem, a to již před zápisem přeměny do obchodního rejstříku (48). Společnost Blue Elephant Services jako jediná zveřejnila kompletní znalecký posudek obsahující i zahajovací rozvahy nástupnických společností, jednalo se však pouze o návrh rozvahy pro účely vypořádání jmění mezi společníky bez požadovaného komentáře. Další listiny mimo projekt přeměny nástupnické společnosti nezveřejnily (44).

2.1.14 Daň z příjmů

S výjimkou fúzí společností Oděvy a Trendy byl zvolen vždy jako rozhodný den první den řádného zdaňovacího období. Z tohoto důvodu nevznikala povinnost podat další daňové přiznání za zkrácené zdaňovací období. Zúčastněné společnosti tak pouze podaly přiznání z daně z příjmů právnických osob za běžné zdaňovací období předcházející rozhodnému dni a následné zdaňovací období již bylo vykázáno v řádném termínu nástupnickými společnostmi, a to včetně výnosů a nákladů vzniklých do dne zápisu přeměny do obchodního rejstříku. Vzhledem k zápisu přeměn do obchodního rejstříku v roce realizace přeměny nevzniklo prodloužené zdaňovací období. Tyto skutečnosti měly významný vliv na odpisování dlouhodobého majetku, kdy od rozhodného dne již pokračovaly v zahájeném odpisování nástupnické společnosti, a to bez krácení ročních odpisů.

Jak již bylo zmíněné výše, v případě fúzí společností Oděvy a Trendy rozhodný den stanovený na 1. 4. 2016 zapříčinil jisté dodatečné administrativní ztížení přeměny. Za zdaňovací období od 1. 1. 2016 do 31. 3. 2016 vznikla oběma společnostem povinnost podat daňové přiznání. Dále pak společnost Trendy evidovala a odepisovala hmotný dlouhodobý majetek, přičemž za první tři měsíce bylo možné uplatnit polovinu ročních odpisů a v následujícím zdaňovacím období do 31. 12. 2016 druhou polovinu ročních odpisů. V případě, že by některá ze společností v období od 1. 1. 2016 do 31. 3. 2016 zařadila nový dlouhodobý majetek, nevznikl by za toto období žádný nárok na odpis, z účetních závěrek však nevyplývá, že by některá ze společností nový dlouhodobý majetek v tomto období nabyla (54) (55) (56).

Dle ust. § 38a odst. 10 ZDP při přeměnách fúzí sloučením již od rozhodného dne byly zálohy na daň z příjmů hrazeny nástupnickými společnostmi. Od 1. 1., resp. 1. 4. příslušných let tedy vznikla společnostem Trendy a Ecolab povinnost hradit zálohy ve výši součtu stanovených záloh zanikajících i nástupnických společností. Odlišná situace nastala při rozdělení, zde až do zápisu přeměny do obchodního rejstříku byly zálohy hrazeny rozdělovanými společnostmi. V souladu s ust. § 38a odst. 10 ZDP poté bylo nutné vydání

rozhodnutí správce daně, který určil budoucí výši záloh pro jednotlivé nástupnické společnosti a také rozdělit zálohy zaplacené rozdělovacími společnostmi, které mohly být poté započteny proti daňovým povinnostem nástupnických společností.

Ve všech případech analyzovaných přeměn by v případě přechodu daňové ztráty společnosti měly plný nárok na její uplatnění, jelikož nástupnické společnosti vždy pokračovaly v totožné činnosti jako společnosti zúčastněné, tudíž obligatorní poměrné uplatnění daňové ztráty převzaté se neuplatní. V případě fúzí určení výše přecházející daňové ztráty je zřejmé, při rozdělení je situace poněkud komplikovanější. Odlišně od stanovení výše záloh, zde již správce daně obligatorně nerozhoduje o výši přecházející ztráty pro jednotlivé nástupnické společnosti. Dle ust. § 23c odst. 8 písm. b) ZDP je přechod ztráty z rozdělované společnosti možný pouze podle ekonomicky zdůvodnitelného kritéria, které není dále blíže specifikováno. Vhodným klíčem by tedy mohl být např. poměr převedení aktiv a pasiv na nástupnické společnosti, tedy v případě Blue Elephant Services by každá nástupnická společnost převzala 1/3 z celkové neuplatněné daňové ztráty, u rozdělení společnosti Oděvy pak poměr 2,5:1 či 3:1 (43).

Případné přecenění majetku při realizaci přeměny by bylo bez daňového dopadu, tato skutečnost však není příliš relevantní, jelikož v žádné z analyzovaných přeměn nedošlo k přecenění položek aktiv či pasiv. Nesprávně vypočtený oceňovací rozdíl a jeho odpisy taktéž nevstoupily do základu daně. Opravné položky a rezervy byly převzaty a následně pro daňové účely byly vykazovány totožným způsobem jako v případě, že by k přeměnám nedošlo. Nástupnické společnosti pokračovaly v jejich tvorbě a případné rozpuštění mělo veškeré daňové konsekvence, které by postihovaly společnosti zúčastněné bez realizace přeměny.

2.1.15 Daň z přidané hodnoty

V souvislosti s DPH je nutné zmínit, že společnosti Oděvy, Trendy, Ecolab i Blue Elephant Services byly před realizovanými přeměnami plátcí DPH, kdy na základě obrátů společností lze usuzovat, že se jednalo o plátce se zdaňovacím obdobím jednoho měsíce. Poslední měsíc, za který bylo podáno přiznání k DPH za zanikající společnosti byl srpen 2016

v případě společnosti Oděvy a srpen 2018 u společnosti Nalco. Mimo přiznání k DPH za následující měsíc obsahující plnění společností Trendy a Ecolab do dne zápisu přeměny a dále plnění již uskutečněná nástupnickou společností s DÚZP do konce kalendářního měsíce, vznikla nástupnickým společností povinnost v září příslušného roku taktéž podat přiznání i za zanikající společnosti, a to obsahují plnění s DÚZP od začátku měsíce do dne zápisu přeměny a dále případně provést úpravu odpočtů u krácených plnění za období od začátku kalendářního roku do výmazu slučovaných společností z obchodního rejstříku (44) (48) (49) (55).

Obdobně výše uvedené bylo aplikováno i na přeměny realizované rozdělením. Nově založené společnosti se staly z důvodu přechodu majetku plátce ze zákona plátcí DPH a první přiznání podaly za období 1. 8. 2014 - 31. 8. 2014 v případě Trendy a 3. 5. 2019 - 31. 5. 2019 v případě nově vzniklých společností z Blue Elephant Services. Těmito společnostmi taktéž vznikla povinnost do 15 dnů od zápisu do obchodního rejstříku podat přihlášku k registraci k DPH. Dle výše obrátů lze usuzovat, že zdaňovací období společnosti Trendy byl jeden měsíc, jelikož přecházející jmění odpovídalo při přeměně přibližně 3/4 jmění rozdělované společnosti, tudíž přebíraný roční obrát byl alespoň v řádech vyšších desítek milionů. Totožné nelze s jistotou říci o nástupnických společnostech Blue Elephant Services, které převzaly přibližně 1/3 jmění. Jelikož přesná výše obrátu není známa, nelze vyloučit zdaňovací období měsíční ani čtvrtletní (44) (49).

2.1.16 Ostatní daně a jiné daňové povinnosti

V oblasti daně z nemovitých věcí byl rozhodující stav k 1. 1. daného roku, tudíž případné změny ve vlastnictví nemovitých věcí realizované v rámci přeměny byly pro účely této daně zohledněny až v přiznáních podaných do 31. 1. roku následujícího po roku realizace přeměny.

Společnosti Trendy a Oděvy v době realizace přeměn nevlastnily žádný automobil podléhající dani silniční (38). V případě společnosti Nalco nelze z konečné závěrky společnosti vyloučit, že automobil podléhající této dani byl v jejím majetku (48). V takovémto případě by vznikla společnosti Ecolab povinnost do 30 dnů ode dne výmazu

společnosti Nalco podat přiznání k dani silniční za období od počátku roku do konce měsíce předcházejícího výmazu. Společnosti Ecolab by taktéž vznikla povinnost změnu vlastnictví vozidla ohlásit v evidenci vozidel. Při rozdělení společnosti Blue Elephant Services byl přechod dvou automobilů z rozdělované společnosti zřejmý z projektu přeměny, proto zajisté nebylo nutné určení přechodu daňové povinnosti správcem daně (43). Prvním dnem v měsíci zápisu přeměny do obchodního rejstříku tak přešla daňová povinnost na nově vzniklou společnost, tedy povinnosti hradit zálohy, podat v budoucnu daňové přiznání a taktéž změnu ohlásit v evidenci vozidel.

Mimo výše uvedené daňové povinnosti, povinnosti úhrady daňových závazků zanikajících společností, popř. povinnosti ručení za přešlé daňové závazky při rozdělení, vzniklo i několik obligací informačního charakteru. Zanikajícím společností vznikla povinnost zrušit registrace k příslušným daním, a to s doložením listin, které prokazovaly zánik těchto společností. Společnosti Blue Elephant Services a Ecolab pak musely do 15 dní od zápisu přeměny v obchodním rejstříku informovat správce daně o změně registračních údajů (změna obchodní firmy a sídla) (45).

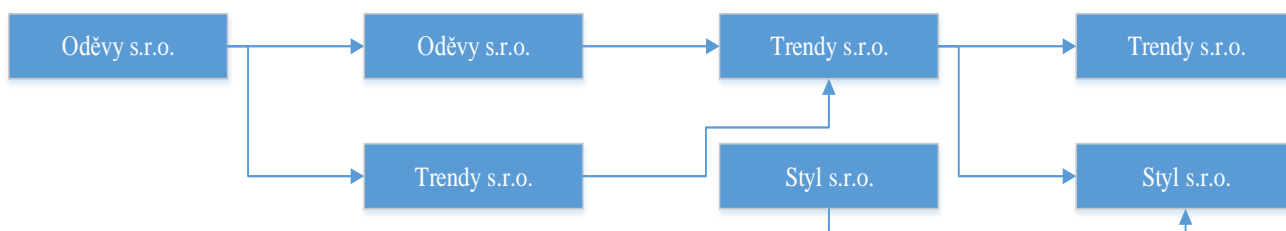
Závěrem lze říct, že žádná z předmětných přeměn nebyla uskutečněna za účelem získání daňové výhody bez náležitého hospodářského důvodu. Mimo rozdělení společnosti Oděvy se vždy jednalo o standardní a logickou změnu uspořádání společností. Rozdělení společnosti Oděvy taktéž zajisté mělo hospodářský důvod ve vyčlenění profitabilních prodejen a ukončení dlouhodobých smluv prodejen ztrátových, kdy přesto, že mohlo dojít k jisté újmě obchodních partnerů společnosti, v oblasti daňové nebyla získána žádná výhoda v rozporu s právem. Případné poškození, pokud nastalo, mělo pouze soukromoprávní charakter, a i v tomto případě se spíše jednalo o jednání neetické, nikoliv protiprávní, jelikož v době přeměny žádní věřitelé společnosti poškození rozdělením nebyli.

2.2 Analýza a srovnání realizace fúze odštěpením sloučením a převodu obchodního závodu

Druhá část analytické kapitoly bude zaměřena na analýzu skutečného záměru převodu či přechodu části obchodního závodu společnosti Trendy na sesterskou společnost Styl. Důraz bude kladen zejména na případné odlišnosti v oblasti právní realizace a daňové dopady analyzovaných způsobů na straně obou společností.

2.2.1 Historie skupiny a základní charakteristika analyzovaného záměru

Historie fúzí a rozdělení v rámci předmětné skupiny již byly zmíněny v první části analytické kapitoly. Pro větší přehlednost je však účelné tyto skutečnosti opět znázornit, zejména pak v návaznosti na nově představovanou společnost Styl s.r.o., která je stěžejní pro další části diplomové práce. Níže uvedené schéma představuje jednotlivé transfery obchodních závodů v rámci skupiny, a to již realizované i zamýšlené.

Obrázek č. 11: Schéma přeměn a převodů obchodních závodů v rámci skupiny

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 38)

Společnost Styl vznikla v roce 2016 se stejnou vlastnickou strukturou jako její sesterské společnosti. Podstatným rozdílem je pouze skutečnost nižšího základního kapitálu, a to ve výši 400 tis. Kč. Tato společnost byla založena s úmyslem realizace několika podnikatelských záměrů, ve skutečnosti se však žádný nerealizoval a společnost od svého vzniku de facto nevyvíjela žádnou relevantní podnikatelskou činnost. V roce 2018 byla vedením společnosti zamýšlena její likvidace. Toto však nakonec nebylo realizováno

a vlivem pandemie COVID-19 a dalších níže uvedených faktorů je nyní zvažováno její reálné využití (38).

Pandemie COVID-19 a následné vládní restrikce velmi citelně zasáhly do podnikatelské činnosti společnosti Trendy. Uzavření obchodů na několik měsíců, a tedy významný pokles tržeb v roce 2020 a nepříznivá prognóza na rok 2021 významně zhoršují finanční situaci společnosti. Druhotným problémem je také významný nárůst skladových zásob kdy přesto, že společnost některé dodávky nového zboží byla schopna omezit, valná většina byla dodána, přičemž možnost prodeje byla z důvodů uzavření provozů téměř minimální. Na rozdíl od jiných druhů zboží je však i možnost dodatečného budoucího prodeje značně omezena. V první řadě se jedná o módní sezónní zboží, jehož prodejnost v následujících období je nemožná, resp. pouze za cenu významných slev. Dalším problémem je i skutečnost, že společnost má již dojednané dlouhodobé dodávky dalšího zboží a při případném otevření obchodů by "staré" zboží prodávané s výrazně nižší marží pouze zabíralo prodejní kapacity pro zboží nové (38).

Společnost se s problematikou neprodaného zboží zabývá již delší dobu, pandemie COVID však již nutí management společnosti k realizaci příslušných opatření. Těmito opatřeními je pak myšlen převod či přechod části obchodního závodu v podobě tří prodejen ze společnosti Trendy na sesterskou společnost Styl. Zmíněné tři prodejny by byly následně transformovány ze standardních obchodů dané značky na obchody outletové, tedy obchody prodávající starší zboží se slevou. Dalšími atributy těchto prodejen by pak bylo nižší personální obsazení, menší důraz na design interiérů a větší koncentrace zboží v prodejnách. Společně s užívacím právem ke třem prodejnám a jejich personálem by taktéž přešlo či bylo převedeno veškeré znehodnocené zboží, čímž by společnost Trendy v případě prodeje mohla uplatnit daňově ztrátu z prodeje tohoto zboží. V současné době je znehodnocení zboží vykazováno nedaňovou opravnou položkou, která vytváří značnou disproporcionalitu mezi účetním výsledkem hospodaření a daňovým základem daně, což vedení společnosti dlouhodobě plánuje eliminovat (38).

Způsobem standardního prodeje zboží mezi spojenými subjekty by i v následujících letech bylo neprodané zboží přemístováno od společnosti Trendy na společnost Styl, a to na základě vnitropodnikových cen určených v rámci koncernu pro celou Evropu. Jako příklad lze uvést běžné tričko, jehož průměrná pořizovací cena u nového kusu se pohybuje ve výši 6 GBP, přičemž prodejní cena staršího kusu určeného pro outletový prodej je stanovena v rámci koncernu na 3 GBP. Toto schéma je plánováno využít i v ČR (38).

V případě přechodu starého zboží v rámci rozdělení by pořizovací hodnota zboží nebyla daňově uznatelným nákladem na straně společnosti Trendy, přesto vedení společností preferuje tvorbu opravných položek v rámci vedlejší společnosti Styl, resp. trvá na očištění účetnictví společnosti Trendy od znehodnoceného zboží (38).

Pouhé převedení části zboží a následný jeho prodej již společností Styl bez převodu či přechodu příslušných prodejen není možné aplikovat, jelikož z důvodu problematické implementace dvou pokladen a skladové evidence prodaného zboží nelze v rámci jednoho obchodu prodávat a evidovat zboží dvou společnostmi. Proto je nezbytné vyčlenit specializované prodejny, kde bude prodáváno pouze zboží outletové. Z těchto důvodů byly vybrány tři prodejny s většími prodejními kapacitami a nižšími náklady na nájem z důvodu méně dostupných lokalit, kde je možné prodávat větší množství zboží (38).

Pokud výše uvedené bude shrnuto, převod či přechod části obchodního závodu, resp. tří prodejen, cílí zejména na vytvoření dvou úrovní prodejen - standardních a outletových a dále na daňovou optimalizaci v případě neprodaného zboží, které bude prodáváno se ztrátou do společnosti provozující outletové obchody, kde bude následně toto zboží se slevou prodáváno zákazníkům.

V souvislosti s přechodem či převodem jmění není zamýšlena změna základního kapitálu zúčastněných osob ani alterace zakladatelských právních jednání (38).

V případě prodeje společnost nemá v úmyslu aplikovat ust. §§ 23a a 23d ZDP. Společnost Styl nemá dle záměrů managementu převzít žádnou neuplatněnou ztrátu a měla by započít

s vlastní tvorbou opravných položek a případně i odpisů, pokud bude realizován převod obchodního závodu namísto přeměny.

2.2.2 Konečné rozvahy, vymezení předmětného jmění

Dále uvedené analýzy budou vycházet z účetního stavu ke dni uzavření účetních knih posledního účetního období, tedy 31. 12. 2020. V případě přeměny tak bude zvolen rozhodný den 1. 1. 2021. K tomuto dni budou taktéž sestaveny zahajovací rozvahy nástupnických společností. Konečné účetní závěrky budou sestaveny k 31. 12. 2020. Prodej obchodního závodu nevyžaduje stanovení rozhodného dne, přesto pro účely této práce a možného porovnání jednotlivých způsobů bude předpokládáno, že případné ocenění jmění a celkový stav aktiv i pasiv předmětných společností ke dni právních účinků prodeje taktéž odpovídá stavu na počátku účetního období roku 2021.

Konečné rozvahy obou společností ke dni 31. 12. 2020 jsou znázorněny níže. Níže uvedené rozvahy neobsahují položky s nulovou netto hodnotou.

Tabulka č. 5: Konečná rozvaha Trendy - aktiva v tis. Kč

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 57)

	Položka	Brutto	Korekce	Netto
	AKTIVA CELKEM	62.050	-9.520	52.530
B.	Stálá aktiva	4.750	-3.220	1.530
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	4.750	-3.220	1.530
B.II.2.	Hm. movité věci a jejich soubory	4.750	-3.220	1.530
C.	Oběžná aktiva	53.400	-6.300	47.100
C.I.	Zásoby	21.500	-6.300	15.200
C.I.3.2.	Zboží	21.500	-6.300	15.200
C.II.	Pohledávky	18.000		18.000
C.II.2.	Krátkodobé	18.000		18.000

	Položka	Brutto	Korekce	Netto
	pohledávky			
C.II.2.1.	Pohledávky z OV	5.500		5.500
C.II.2.4. 4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	13.500		13.500
C.IV.	Peněžní prostředky	13.900		13.900
C.IV.1.	Peněžní prostředky v pokladně	1.400		1.400
C.IV.2.	Peněžní prostředky na účtech	12.500		12.500
D.	Časové rozlišení aktiv	3.900		3.900
D.1.	Náklady příštích období	3.100		3.100
D.3.	Příjmy příštích období	800		800

Tabulka č. 6: Konečná rozvaha Trendy - pasiva v tis. Kč

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 57)

	Položka	Hodnota
	PASIVA CELKEM	52.530
A.	Vlastní kapitál	10.300
A.I.	Základní kapitál	1.000
A.III.	Fondy ze zisku	600
A.III.1.	Ostatní rezervní fond	100
A.III.2.	Statutární a ostatní fondy	500
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	15.700
A.IV.1.	Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let (+/-)	15.700
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	-7.000
B.	Rezervy	2.430

Položka		Hodnota
B.4.	Ostatní rezervy	2.430
C.	Závazky	37.500
C.I.	Dlouhodobé závazky	12.000
C.I.2.	Závazky k úvěrovým institucím	12.000
C.II.	Krátkodobé závazky	25.500
C.II.4.	Závazky z obchodních vztahů	11.500
C.II.8.	Závazky ostatní	14.000
C.II.8.3.	Závazky k zaměstnancům	2.300
C.II.8.4.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	1.200
C.II.8.5.	Stát - daňové závazky a dotace	4.000
C.II.8.6.	Dohadné účty pasivní	6.500
D.	Časové rozlišení pasiv	2.300
D.1.	Výdaje příštích období	1.900
D.2.	Výnosy příštích období	400

Tabulka č. 7: Konečná rozvaha Styl - aktiva v tis. Kč

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 58)

Položka		Brutto	Korekce	Netto
AKTIVA CELKEM		1.430	0	1.430
B.	Stálá aktiva	0	0	0
C.	Oběžná aktiva	1.430		1.430
C.I.	Zásoby	0	0	0
C.II.	Pohledávky	20		20
C.II.2.	Krátkodobé pohledávky	20		20
C.II.2.1.	Pohledávky z OV	20		20
C.IV.	Peněžní prostředky	1.410		1.410
C.IV.1.	Peněžní prostředky v pokladně	10		10

	Položka	Brutto	Korekce	Netto
C.IV.2.	Peněžní prostředky na účtech	1.400		1.400
D.	Časové rozlišení aktiv	0		0

Tabulka č. 8: Konečná rozvaha Styl - pasiva v tis. Kč

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 58)

	Položka	Hodnota
	PASIVA CELKEM	1.430
A.	Vlastní kapitál	1.260
A.I.	Základní kapitál	400
A.III.	Fondy ze zisku	50
A.III.2.	Statutární a ostatní fondy	50
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	880
A.IV.1.	Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let (+/-)	880
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	-70
B.	Rezervy	0
C.	Závazky	170
C.I.	Dlouhodobé závazky	0
C.II.	Krátkodobé závazky	45
C.II.4.	Závazky z obchodních vztahů	45
C.II.8.	Závazky ostatní	125
C.II.8.3.	Závazky k zaměstnancům	60
C.II.8.4.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	35
C.II.8.5.	Stát – daňové závazky a dotace	30
D.	Časové rozlišení pasiv	0

Dle záměru vedení společností přecházející část jmění, resp. převádějící obchodní závod, by měl činit 3 z 10 prodejen společnosti Trendy. Jedná se o veškerý majetek a závazky související s předmětnými prodejny, a to včetně časového rozlišení, jehož povaha to připouští. Součástí předmětného jmění je dále většina zásob zboží, které se má v budoucnu prodávat pouze v outletových prodejnách (společnost Trendy očekává dodání nové jarní kolekce v prvních měsících roku 2021, tedy ještě před otevřením prodejen), a taktéž alikvotní část vlastního kapitálu v případě přeměny.

Přecházející či převáděné jmění pro účely rozdělení i koupě je uvedeno níže, hodnoty jsou uvedeny k 1. 1. 2021.

Tabulka č. 9: Převáděné/přecházející jmění v tis. Kč

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 38, 57)

Položka Aktiv	Hodnota (netto)	Položka Pasiv	Hodnota - rozdělení	Hodnota převod OZ
Aktiva celkem	18.280	Pasiva celkem	18.280	13.850
Stálá aktiva	195	Vlastní kapitál	3.700	X
Hm. movité věci a jejich soubory	195	Statutární a ostatní fondy	200	X
Oběžná aktiva	17.200	Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let (+/-)	3.500	X
Zboží	13.800	Rezervy	730	X
Pohledávky	1.200	Závazky	12.750	12.750
PP v pokladně	450	Závazky z OV	8.550	8.550
PP na BÚ	1.750	Ostatní závazky	4.200	4.200
Časové rozlišení Aktiv	885	Časové rozlišení Pasiv	1.100	1.100
Náklady PO	885	Výdaje PO	1.100	1.100

Z výše uvedeného je patrné, že společnost Styl nabývá dlouhodobý hmotný majetek - vybavení předmětných prodejen v zůstatkové účetní hodnotě ke dni 1. 1. 2021 195 tis. Kč. Z oběžných aktiv je převáděno zejména zboží, brutto hodnota 19,5 mil. Kč, korekce 5,7 mil. Kč, dále pak peníze v pokladnách předmětných prodejen, část peněz na bankovním účtu společnosti Trendy a pohledávky v hodnotě 1,2 mil. Kč vztahující se k daným prodejnám. Náklady příštích období jsou marketingového charakteru propagující značku prodávanou oběma společnostmi, proto lze část tohoto časového rozlišení alikvotně převést. Krátkodobé poskytnuté zálohy zůstávají rozdělované společnosti, resp. prodejci, jelikož tyto zálohy byly poskytnuty na nové zboží, které bude dodáno výhradně společnosti Trendy.

V oblasti pasiv je kalkulováno v případě rozdělení s přechodem vlastního kapitálu v přibližném poměru 1:3, jelikož tento poměr taktéž odpovídá poměru přecházejících aktiv k aktivům celkovým. Položka rezerv je tvořena zejména rezervami na náhrady mzdy za dovolené, výše 730 tis. Kč tedy přibližně alikvotně reflektuje počet převáděných zaměstnanců. V případě koupi obchodního závodu převádění vlastního kapitálu či rezerv možné není. V oblasti závazků je rozdělované či prodávající společnosti ponechán dlouhodobý závazek ve výši 12 mil. Kč, jelikož se jedná o bankovní úvěr se státní zárukou (Záruční program COVID II), kdy z důvodu veřejnoprávního charakteru státní garance a dalších případných problémů s rozdělením úvěru se nepředpokládá, že by tento úvěr měl být zahrnut do restrukturalizace společností (38). Naopak krátkodobé závazky jsou převáděné, resp. přecházejí v nadproporční hodnotě, a to zejména z důvodu, že se z velké části vztahují k již v minulosti nakoupenému zboží, které bude přecházet na společnost Styl. Další krátkodobé závazky z obchodních vztahů, dohadné položky pasivní či závazky za zaměstnanci jsou výše vyčísleny dle obratové předvahy a analytických účtů jednotlivých prodejen. Výdaje příštích období jsou taktéž stanovené dle prodejen, jedná se zejména o dosud nehraný nájem za poslední kvartál roku 2020.

2.2.3 Ocenění převáděného jmění

V souladu s ust. § 253 odst. 3 zákona o přeměnách v případě rozdělení sloučením při zachování základního kapitálu nástupnických osob nevzniká povinnost vypracovat znalecký posudek. Při případné realizace přeměny u společností Trendy a Styl by tedy nebylo nutné nechat znalecký posudek vypracovat. Toto lze zajisté označit za pozitivní zjištění. Případný znalecký posudek by neměl vliv na účetnictví a nevznikly by žádné daňové konsekvence u společnosti Trendy. U společnosti Styl by mohlo dojít k přecenění znehodnocených zásob, avšak bez vlivu na základ daně. Případná disproporce mezi účetním a daňovým pohledem (vysoká daňová pořizovací cena a daňově neuznatelné účetní opravné položky) by nebyla u společnosti Styl eliminována, avšak u této vedlejší společnosti se dle vedení společností nejedná o závažnější nedostatek, jako v případě hlavní společnosti Trendy (38).

Při realizaci koupě obchodního závodu zákon a priori nevyžaduje znalecký posudek. Následné přecenění oceňovacím rozdílem u kupujícího je v tomto případě provedeno na základě kupní ceny. Za daných okolností se však lze domnívat, že znalecký posudek by nebyl pouze vhodný, avšak spíše nezbytný. Odlišně od přeměn převod obchodního závodu má značné konsekvence v oblasti daní – možnost uplatnění ztráty z prodeje, nové daňové odpisy včetně odpisů goodwillu a oceňovacího rozdílu a daňově relevantní přecenění. V dané souvislosti lze zmínit ust. § 23 odst. 7 ZDP a možnost změny základu daně v případě transakcí spojených osob, které se odlišují od transakcí mezi nespojenými osobami. Předmětné společnosti jsou spojeny ze 100 % a při případném prodeji by s nejvyšší pravděpodobností byla na straně společnosti Trendy realizována ztráta z prodeje. Pokud by tedy tato transakce měla být před správcem daně obhajitelná, minimálně jeden znalecký posudek by byl nezbytný. V této souvislosti však lze zmínit jedno pozitivum oproti obligatornímu znaleckému posudku při přeměnách, a to možnost výběru znalce, kdy při fakultativním vypracování již samozřejmě jmenování znalce nenáleží soudu.

2.2.4 Odhad ocenění převáděného či přecházejícího jmění

Pro další výpočty a analýzy případných dopadů rozdělení či prodeje je nutné přibližně určit výši jednotlivých položek daného jmění a také hodnotu jmění jako celku. Kvalifikované ocenění předmětného jmění není účelem této práce, proto bude využíván hrubý odhad, který bude vycházet ze znaleckého posudku z roku 2014, účetních výkazů z konce roku 2020 a výsledků hospodaření a tržeb z let 2015-2020. Níže je uveden odhad individuálního přecenění jednotlivých položek předmětného jmění.

Tabulka č. 10: Převáděné/přecházející jmění - ocenění v tis. Kč

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 38, 57)

Položka Aktiv	Úč. hodnota (netto)	Přecenění netto	Položka Pasiv	Hodnota - rozdělení	Hodnota převod OZ
Aktiva celkem	18.280	14.185	Pasiva celkem	18.280	13.850
Stálá aktiva	195	150	Vlastní kapitál	3.700	X
Hm. movité věci a jejich soubory	195	150	Statutární a ostatní fondy	200	X
Oběžná aktiva	17.200	13.150	Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let (+/-)	3.500	X
Zboží	13.800	9.750	Rezervy	730	X
Pohledávky	1.200	1.200	Závazky	12.750	12.750
PP v pokladně	450	450	Závazky z OV	8.550	8.550
PP na BÚ	1.750	1.750	Ostatní závazky	4.200	4.200
Časové rozlišení Aktiv	885	885	Časové rozlišení Pasiv	1.100	1.100
Náklady PO	885	885	Výdaje PO	1.100	1.100

Z položek rozvahy byly oproti účetním hodnotám pouze přeceněny položky dlouhodobého hmotného majetku - zařízení, které je pouze několik měsíců staré, avšak i krátkým užíváním cena tohoto majetku klesla o cca 25 % proti ceně pořizovací. Přecenění zboží odpovídá praxi, která je u starého módního zboží v rámci koncernu užívána, tedy snížení brutto hodnoty o 50 %.

Dle majetkové metody ocenění by hodnota předmětného obchodního závodu činila 335 tis. Kč, tedy reálná hodnota netto aktiv 14.185 tis. Kč po odečtení převáděných závazků v hodnotě 13.850 tis. Kč. Majetkové metody ocenění však nejsou považovány za preferované, v daném případě by nebyl zcela zohledněn výnosový potenciál převáděných prodejen, přičemž pozitivní míra výnosového potenciálu byla hlavním důvodem, proč v roce 2014 při ocenění jmění společnosti Oděvy byla zvolena metoda výnosová. Bylo by tedy vhodné alespoň odhadem určit cenu obchodního závodu i výnosovou metodou. Níže je uveden EBIT z let 2015-2020 jakožto jeden z klíčových ukazatelů generátorů hodnoty.

Tabulka č. 11: Vývoj EBIT společnosti Trendy 2015-2020 v tis. Kč

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 59, 60, 61)

ROK	2015	2016	2017	2018	2019	2020
EBIT	8.700	11.300	18.700	13.500	-1.200	-6.500

Z výše uvedeného je patrné, že společnost dosahuje dlouhodobé ziskovosti. Výjimkou jsou pouze roky 2020 a 2019, přičemž rok 2020 byl rokem extrémním z důvodu pandemie COVID-19. Dále je nutné zmínit, že dvě ze tří předmětných prodejen byly otevřeny pouze několik měsíců v roce 2020, tudíž se na celkových tržbách a ziscích téměř nepodílely. Dle informací od společnosti Trendy však v období červenec-říjen 2020 byly právě tyto prodejny jedny z nejúspěšnějších v rámci prodejen společnosti Trendy (38).

V roce 2014 byla část jmění společnosti Oděvy, která představovala přibližně 3/4 společnosti oceněna na 70 mil. Kč, přičemž je nutné zmínit, že tato část jmění byla dlouhodobě prosperující, zatímco nerozdělovaná část jmění generovala spíše ztráty.

V letech předcházejících přeměně společnost Oděvy dlouhodobě realizovala provozní zisk okolo hodnoty 20 mil. Kč, přičemž k tomuto zisku byl potřebné čisté jmění v hodnotě cca 60 mil. Kč. Ziskovost odštěpované části jmění byla patrně ještě vyšší a čistý provozně nutný majetek očištěný o závazky činil dle odhadu znalce cca 45 mil. Kč (52).

Oceňované jmění převáděného obchodního závodu činí 335 tis. Kč a očekávaný provozní zisk je plánován v rozmezí 2-3 mil. Kč za rok (38). V roce 2014 činila finální hodnota jmění přibližně 3,5násobek plánovaného zisku. Nyní, pokud bude ignorován faktor probíhající pandemie jakožto okolnost extrémní nemající trvalejšího charakteru, po zohlednění dominantního způsobu financování převáděných aktiv cizím kapitálem, lze celkovou hodnotu jmění určit jako součin střídmejšího plánovaného EBIT ve výši 2 mil. Kč a odhadovaného koeficientu 2 (snížení hodnoty 3,5 z roku 2014 z důvodu převážně dluhové struktury financování aktiv), kdy celková hodnota jmění dle výnosové metody tedy bude činit **odhadem 4 mil. Kč**.

2.2.5 Výpočet oceňovacího rozdílu a goodwillu, daňové konsekvence na straně společnosti Styl

Jak již bylo zmíněno výše, v případě rozdělení není ocenění a výpočet oceňovacího rozdílu či goodwillu nutný ani žádoucí, proto tyto výpočty nebudou dále uvedeny.

Při převedení obchodního závodu a nepřecenění jednotlivých položek aktiv, tedy užití metody oceňovacího rozdílu, bude oceňovací rozdíl vypočten takto:

$$4.000.000 \text{ Kč (ocenění podniku) - 4.430.000 Kč (účetní aktiva snížené o účetní závazky) =}$$
$$= \mathbf{-430.000 \text{ Kč}}$$

Výše uvedený záporný oceňovací rozdíl bude účetně i daňově odpisován měsíčně po dobu 15 let, tedy každý měsíc ve výši odpisu 2.389 Kč, resp. 28.668 Kč za rok, přičemž tato hodnota bude taktéž účetním i daňovým výnosem.

Druhou možností při koupi obchodního závodu je přecenění pomocí goodwillu, tedy rozdílu mezi celkovou hodnotou převáděného obchodního závodu a hodnot jednotlivých přeceněných položek aktiv a pasiv. Výpočet je uveden níže:

4.000.000 Kč (ocenění podniku) - 335.000 Kč (přeceněna aktiva snižená o přeceněné závazky) = **3.665.000 Kč.**

V daném případě vznikne kladný goodwill. Ten bude po dobu maximálně 60 měsíců lineárně účetně odpisován, tedy každý rok ve výši 733.000 Kč, a to do účetních nákladů. Kladný goodwill bude taktéž odpisován daňově, a to po dobu 15 let, tedy každý rok ve výši 244.333 Kč, přičemž tento náklad bude daňově účinný.

Pouze na základě daňových odpisů by bylo možné dojít k závěru, že v daném případě z pohledu kupujícího je ocenění goodwillem značně výhodnější, a to z důvodu ročního rozdílu odpisů ve výši 273.000 Kč, které tvoří rozdíl v budoucích základech daně. Pokud bude pominuta položka majetku dlouhodobého, která má spíše nepatrný charakter a bude analyzována dále, rozdíl v odpisech je tvořen z důvodu daňově účinného přecenění zboží, a to z 13.800 tis. Kč na 9.750 tis. Kč. Domnívat se však, že prodejní doba módního oblečení bude delší, než 15letá doba odpisu goodwillu, je poněkud nerealistické. Pokud zboží bude prodáno, bude prodáno v nejbližších letech, v opačném případě bude zlikvidováno, přičemž pořizovací cena bude daňově uznatelná, pokud budou splněny všechny náležitosti dle ust. § 24 odst. 2 písmeno zg) ZDP. V případě, že společnost Styl nepočítá s realizací daňové ztráty v následujících několika letech, čímž by se stal dodatečný daňový náklad nadbytečným, je zajisté výhodnější uplatnit rozdíl z přecenění zásob v hodnotě 4,05 mil. Kč v nákladech v následujících zdaňovacích obdobích namísto uplatňování těchto nákladů cestou odpisů po dobu 15 let.

Pro úplnost je vhodné doplnit, že z pohledu společnosti Styl je pro budoucí základy daně optimální možností přeměna, nikoliv koupě. Při rozdělení nevznikne oceňovací rozdíl či goodwill (i pokud by vznikly, byly by bez daňových dopadů) a souběžně daňovým nákladem při prodeji předmětného zboží by byla původní historická pořizovací cena. Společnost Styl by převzala opravné položky vytvořené k předmětnému zboží, tyto opravné

položky by však byly pouze účetního charakteru. Bylo by tedy možné případné náklady za zboží uplatnit v plné historické výši při prodeji a dále by nebylo nutné odpisy záporného oceňovacího rozdílu v celkové výši 335 tis. Kč rozpouštět následujících 15 let do daňových výnosů.

2.2.6 Zahajovací rozvahy, daňové konsekvence na straně společnosti Trendy

V případě rozdělení nedojde z důvodu neocenění jmění k jeho přecenění v účetnictví. Veškeré přecházející položky budou odečteny od rozdělované společnosti a přičteny společnosti Styl v původní účetní výši, a to včetně odpisů, rezerv či opravných položek. Společnosti nemají mezi sebou vzájemné pohledávky a závazky či jiné položky, které by bylo nutné vyloučit. Zahajovací rozvahy obou zúčastněných společností ke dni 1. 1. 2021 jsou vytvořeny níže.

Tabulka č. 12: Zahajovací rozvaha Trendy - aktiva v tis. Kč

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Položka		Brutto	Korekce	Netto
AKTIVA CELKEM		38.060	-3.810	34.250
B.	Stálá aktiva	4.545	-3.210	1.335
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	4.545	-3.210	1.335
B.II.2.	Hm. movité věci a jejich soubory	4.545	-3.210	1.335
C.	Oběžná aktiva	30.500	-600	29.900
C.I.	Zásoby	2.000	-600	1.400
C.I.3.2.	Zboží	2.000	-600	1.400
C.II.	Pohledávky	16.800		16.800
C.II.2.	Krátkodobé pohledávky	16.800		16.800
C.II.2.1.	Pohledávky z OV	4.300		4.300
C.II.2.4. 4.	Krátkodobé	13.500		13.500

	Položka	Brutto	Korekce	Netto
	poskytnuté zálohy			
C.IV.	Peněžní prostředky	11.700		11.700
C.IV.1.	Peněžní prostředky v pokladně	950		950
C.IV.2.	Peněžní prostředky na účtech	10.750		10.750
D.	Časové rozlišení aktiv	3.015		3.015
D.1.	Náklady příštích období	2.215		2.215
D.3.	Příjmy příštích období	800		800

Tabulka č. 13: Zahajovací rozvaha Trendy - pasiva v tis. Kč

(Zdroj: Vlastní zpracování)

	Položka	Hodnota
	PASIVA CELKEM	34.250
A.	Vlastní kapitál	6.600
A.I.	Základní kapitál	1.000
A.III.	Fondy ze zisku	400
A.III.1.	Ostatní rezervní fond	100
A.III.2.	Statutární a ostatní fondy	300
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	5.200
A.IV.1.	Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let (+/-)	5.200
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	0
B.	Rezervy	1.700
B.4.	Ostatní rezervy	1.700
C.	Závazky	24.750
C.I.	Dlouhodobé závazky	12.000

Položka		Hodnota
C.I.2.	Závazky k úvěrovým institucím	12.000
C.II.	Krátkodobé závazky	12.750
C.II.4.	Závazky z obchodních vztahů	2.950
C.II.8.	Závazky ostatní	9.800
C.II.8.3.	Závazky k zaměstnancům	1.600
C.II.8.4.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	800
C.II.8.5.	Stát - daňové závazky a dotace	4.000
C.II.8.6.	Dohadné účty pasivní	3.400
D.	Časové rozlišení pasiv	1.200
D.1.	Výdaje příštích období	800
D.2.	Výnosy příštích období	400

Tabulka č. 14: Zahajovací rozvaha Styl - aktiva v tis. Kč

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Položka		Brutto	Korekce	Netto
AKTIVA CELKEM		25.420	-5.710	19.710
B.	Stálá aktiva	205	-10	195
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	205	-10	195
B.II.2.	Hm. movité věci a jejich soubory	205	-10	195
C.	Oběžná aktiva	24.330	-5.700	18.630
C.I.	Zásoby	19.500	-5.700	13.800
C.II.	Pohledávky	1.220		1.220
C.II.2.	Krátkodobé pohledávky	1.220		1.220
C.II.2.1.	Pohledávky z OV	1.220		1.220
C.IV.	Peněžní prostředky	3.610		3.610
C.IV.1.	Peněžní prostředky v	460		460

	Položka	Brutto	Korekce	Netto
	pokladně			
C.IV.2.	Peněžní prostředky na účtech	3.150		3.150
D.	Časové rozlišení aktiv	885		885
D.1.	Náklady příštích období	885		885

Tabulka č. 15: Zahajovací rozvaha Styl - pasiva v tis. Kč

(Zdroj: Vlastní zpracování)

	Položka	Hodnota
	PASIVA CELKEM	19.710
A.	Vlastní kapitál	4.960
A.I.	Základní kapitál	400
A.III.	Fondy ze zisku	250
A.III.2.	Statutární a ostatní fondy	250
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	4.310
A.IV.1.	Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let (+/-)	4.310
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	0
B.	Rezervy	730
C.	Závazky	12.920
C.I.	Dlouhodobé závazky	0
C.II.	Krátkodobé závazky	12.920
C.II.4.	Závazky z obchodních vztahů	8.595
C.II.8.	Závazky ostatní	4.325
C.II.8.3.	Závazky k zaměstnancům	760
C.II.8.4.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	435
C.II.8.5.	Stát - daňové závazky a dotace	30
C.II.8.6.	Dohadné účty pasivní	3.100

	Položka	Hodnota
D.	Časové rozlišení pasiv	1.100
D.1.	Výdaje příštích období	1.100

V souvislosti s případným odštěpením a nevypracováním znaleckého posudku nevzniká oceňovací rozdíl, goodwill či jiná změna struktury či výše aktiv a pasiv, a to vyjma části odštěpovaného jmění. Obdobně nevznikají žádné daňové konsekvence. Nástupnická společnost Styl by převzala rezervy, opravné položky a daňově relevantní pořizovací ceny zásob i pohledávek, pokračovala by v započatém odpisování. Na straně společnosti Trendy by tak v souvislosti s přeměnou a odštěpeným majetkem nevznikl žádný daňový či účetní výnos nebo náklad.

Výrazně odlišná situace by nastala v případě prodeje obchodního závodu. Zde by již společnost Trendy realizovala daňový zisk či ztrátu z prodeje, přičemž výše by byla totožná bez ohledu na způsob ocenění jmění. Na straně nákladů by byly uplatnitelné odpisy veškerých položek aktiv dle jejich daňově relevantní výše, tedy v případě dlouhodobého hmotného majetku v daňové zůstatkové ceně 159,643 tis. Kč (vyřazeno 1. 1. 2021, tedy za rok 2021 ještě uplatněna polovina daňového ročního odpisu), u zásob v pořizovací hodnotě 19,500 tis. Kč a u ostatních položek v účetní hodnotě (4.285 tis. Kč), tedy celkem 23.944,643 tis. Kč. V souvislosti s prodejem obchodního závodu by společnost realizovala výnos z titulu kupní ceny 4.000 tis. Kč a dále výnosy z převedení cizích zdrojů a časového rozlišení pasiv ve výši 13.850 tis. Kč, celkem tedy daňové výnosy v hodnotě 17.850 tis. Kč. Rozpouštění rezervy ve výši 730 tis. Kč, stejně jako opravné položka k zásobám ve výši 5.700 tis. Kč, by bylo výnosem, avšak pouze účetního, nikoliv daňového charakteru. Celková daňová ztráta z prodeje obchodního závodu by pro společnost Trendy činila **6.094,643 tis. Kč**, přičemž tato ztráta by byla celá daňově uplatnitelná již ve zdaňovacím období převodu obchodního závodu, tedy roce 2021.

Pro úplnost lze doplnit účetní zisk, či ztrátu z prodeje obchodního závodu. Na straně výnosů by prodejce realizoval výnos v hodnotě 13.850 tis. Kč z převedených závazků,

4.000 tis. Kč výnos z titulu kupní ceny a dále výnos (resp. mínus náklad) 730 tis. Kč z rozpuštění rezervy a taktéž 5.700 tis. Kč (opět snížení nákladů) z důvodu rozpuštění opravné položky, celkem tedy souhrn 24.280 tis. Kč výnosů, resp. výnosů a záporných nákladů. Na straně nákladů by pak byla zahrnuta netto hodnota převáděných aktiv v hodnotě 18.280 tis. Kč, která by byla navýšena o 5.700 tis. Kč vlivem zrušené opravné položky k zásobám, celkový náklad by tedy činil 23.980 tis. Kč. Výsledný účetní zisk prodávající společnosti Trendy z celé transakce převodu obchodního závodu by tak byl vyčíslen na **300 tis. Kč**.

2.2.7 Odložená daň

V žádném ze způsobů nebude účtováno o odložené dani. Při realizaci přeměny nedojde k žádnému přecenění ani vzniku oceňovacího rozdílu či goodwillu. Při koupi obchodního závodu a ocenění metodou oceňovacího rozdílu by taktéž nevznikl rozdíl mezi daňovým a účetním pohledem, jelikož individuální položky majetku by nebyly přeceněny a účetní odpis oceňovacího rozdílu by byl taktéž daňovým. Při užití poslední možnosti, tedy koupi obchodního závodu a přecenění pomocí goodwillu, by již individuální majetek přeceněn byl, avšak toto přecenění by bylo nejen účetního, ale i daňového charakteru. Jedinou disproporcí je odlišná doba odpisování účetního a daňového goodwillu, výpočet latentní daně z goodwillu je však dle současné praxe vyloučen.

2.2.8 Ostatní aspekty daně z příjmu právnických osob

Velká část daňových konsekvencí spojených s přeměnou či koupí již byla analyzována v předcházejících podkapitolách. Je však nutné zmínit i další případné daňové aspekty. Koupě či prodej obchodního závodu nezakládá povinnost podat daňové přiznání za zkrácené zdaňovací období. Vlivem zvolení rozhodného dne k 1. 1. 2021 to samé lze konstatovat i u rozdělení. Poněkud odlišná situace nastává u přiřazování nákladů a výnosů v roce 2021 předmětným společnostem. Obdobně jako u účetnictví, v případě přeměny jsou náklady a výnosy vztahující se k přecházejícím prodejnám přiřaditelné

společnosti Styl již od 1. 1. 2021. Z pohledu koupě obchodního závodu jsou rozhodné právní účinky převodu obchodního závodu, tedy zveřejnění v obchodním rejstříku.

Značný rozdíl lze konstatovat v souvislosti s daňovými zálohami. Zatímco při koupi obchodního závodu by obě společnosti v roce 2021 hradily zálohy ve stanovené výši z daňových přiznání za roky 2019, resp. 2020 a zvýšení daňového základu u společnosti Styl by se projevilo na případném zvýšení záloh až v druhé polovině roku 2022, přeměna by si vyžádala rozhodnutí správce daně. V souladu s ust. § 38a odst. 10 ZDP by společnost Trendy hradila zálohy až do dne zápisu přeměny do obchodního rejstříku. Následně by bylo nutné vyžádat rozhodnutí správce daně, který by určil výši nové zálohy obou společností a taktéž jakou část záloh zaplacených společnostmi Trendy by si mohly jednotlivé společnosti započíst na případnou daňovou povinnost za rok 2021.

Dlouhodobý hmotný majetek tvoří jen malou součást převáděného či přecházejícího jmění, přesto je vhodné nastínit možné způsoby odpisování v návaznosti na zvolený způsob realizace projektu i zvolený způsob ocenění jmění.

Předmětný dlouhodobý hmotný majetek je soubor vybavení dvou nově otevřených prodejen (nábytek, soustava regálů). Tento majetek byl zařazen do užívání ke dni 1. 7. 2020, patří do 2. odpisové skupiny, účetní odpis byl stanoven na 10 let. Účetní i daňové odpisy jsou lineární. Pořizovací cena činila 95 tis. Kč a 110 tis. Kč, tedy 205 tis. Kč celkem.

V roce 2020 daňový odpis u společnosti Trendy činil 22.550 Kč ($205.000 * 0,11$), účetní odpis 10.250 Kč ($205.000 / 10 / 12 * 6$) (62).

V případě rozdělení by již společnost Trendy v roce 2021 předmětný majetek účetně ani daňově neodpisovala. Společnost Styl by pokračovala v započatém daňovém i účetním odpisování, tedy daňový odpis by činil 45.613 Kč a účetní 20.500 Kč. Účetní zůstatková cena na konci roku 2021 by byla ve výši 174,25 tis. Kč, daňová 136,837 tis. Kč.

Přesto, že dříve uvedené daňové analýzy vycházely při koupi obchodního závodu ze stavu ke dni 1. 1. 2021, v praxi by patrně nenastalo, že by právní účinky koupě nastaly k prvnímu

dni zdaňovacího období. Nárok na daňový i účetní odpis by tak vznikl oběma společnostem, přičemž výše odpisů na straně společnosti Styl by byla závislá od oceňovací metody. Následující výpočty simulují výši jednotlivých odpisů v návaznosti na způsob ocenění převáděného jmění. Pro účely níže uvedených výpočtů odpisů jsou právní účinky převodu obchodního závodu stanoveny k 30. 6. 2021. V případě užití oceňovacího rozdílu je pořizovací cenou netto účetní zůstatková cena prodejce. Majetek byl u společnosti Styl zařazen do užívání dne 1. 7. 2021 a je plánováno pokračovat v odpisování dle odpisového plánu společnosti Trendy, tj. po dobu 9 let.

Tabulka č. 16: Daňové a účetní odpisy - oceňovací rozdíl v tis. Kč

(Zdroj: Vlastní zpracování)

	Trendy účetní odpis	Trendy daňový odpis	Účetní a daňová PC Styl	Styl účetní odpis	Styl daňový odpis
Výše odpisu v tis. Kč	10,25	22,807	184,5	10,25	20,295

V roce 2021 vzniká společnosti Trendy nárok na daňový odpis v poloviční výši ročního odpisu. Společnost taktéž prvních 6 měsíců předmětný majetek odpisuje účetně, což se projeví na zůstatkové ceně na straně společnosti Trendy, resp. pořizovací ceně pro společnost Styl, která po 12 měsících odpisování činí 184,5 tis. Kč. Z této hodnoty je vypočten standardní daňový odpis i účetní (odpisování dalších 9 let od zařazení).

Odlíšná výše účetních i daňových odpisů bude vypočtena v případě přecenění metodou goodwillu. Dříve bylo určeno, že dle znaleckého posudku tento majetek je oceněn na 150 tis. Kč. Další podmínky jsou neměnné, resp. stejný den zařazení i doba budoucího účetního odpisování majetku po dobu 9 let. Výpočet je uveden níže.

Tabulka č. 17: Daňové a účetní odpisy - goodwill v tis. Kč

(Zdroj: Vlastní zpracování)

	Trendy účetní odpis	Trendy daňový odpis	Účetní a daňová PC Styl	Styl účetní odpis	Styl daňový odpis
Výše odpisu v tis. Kč	10,25	22,807	150	8,33	16,5

Vlivem snížení hodnoty majetku znaleckým posudkem je i nová výše účetního a daňového odpisu v nižší hodnotě. Nižší výše daňového odpisu bude samozřejmě kompenzována výnosy ze záporného odpisu goodwillu, je však nutné si uvědomit, že zatímco majetek v odpisové skupině 2 se odpisuje 5 let, výnos z goodwillu je rozložen do 15 let. V daném případě vzhledem k výši částek se jedná o zanedbatelnou skutečnost, avšak při větších hodnotách by zajisté pro společnost kupující bylo výhodnější využití metody oceňovacího rozdílu a vyšších nákladů v následujících 5 letech. Pokud by však hodnota majetku ve skupinách 1, 2 a 3 vlivem přecenění byla zvyšována, je z pohledu budoucích základů daně metoda goodwillu výhodnější. Stejně tak při zvýšení hodnoty majetku v odpisových skupinách 4, 5 a 6 je výhodnější uplatnit nákladový rozdíl z přecenění odpisy oceňovacího rozdílu po dobu 15 let oproti pomalejšímu uplatňování alikvotního nákladu odpisy dlouhodobého majetku po dobu až 50 let.

Na základě výše uvedeného lze říct, že přesto, že pro společnost Styl aspekt daňových odpisů nebude z důvodů malé hodnoty stálého majetku rozhodující, daný rozbor přiléhavě reflektuje, jaký vliv má rozdílná daňová úprava přeměny a koupě, resp. přecenění metodou goodwillu a oceňovacího rozdílu. V případě přeměny by daňový odpis u společnosti Styl činil 45.613 Kč po dobu 4 let, při koupi bez individuálního přecenění 20.295 Kč v roce 2021 a 41.051 Kč po dobu následujících 4 let. Při koupi a individuálním přecenění 16.500 Kč v roce 2021 a 33.375 Kč v letech 2022-2025.

2.2.9 DPH, daň silniční a daň z nemovitých věcí

Odlišně od daně z příjmů, pro daň z přidané hodnoty, daň silniční a daň z nemovitých věcí není podstatné, jaký způsob převodu či přechodu jmění bude realizován. Daňová povinnost z titulu silniční daně nevzniká, jelikož v rámci předmětné přeměny či koupě nedochází k převodu či přechodu dopravního prostředku. Pro daň z nemovitých věcí je rozhodný stav k 1. 1. 2021, resp. 2022, tedy lze konstatovat, že u obou způsobů by bylo nutné do 31. 1. 2022 podat daňové přiznání k dani z nemovitých věcí. Společnosti Styl by vznikla povinnost vyčíslit a uhradit daň za tři nově pronajaté prodejny, společnost Trendy by naopak výslednou daň za rok 2022 v přiznání snížila o tři přecházející prodejny.

V případě daně z přidané hodnoty je situace vzhledem ke skutečnosti, že společnosti Styl i Trendy jsou plátcí DPH a žádná společnost nezaniká, relativně jednoduchá. Ode dne právních účinků přeměny či koupě obchodního závodu by již předmětné vstupy i výstupy náležely společnosti Styl. V této souvislosti lze taktéž zopakovat ust. § 13 odst. 7 ZDPH, které stanovuje, že prodej obchodního závodu není dodání zboží či poskytnutí služby. Nejedná se tedy o zdanitelné plnění ani o plnění osvobozené od daně a žádné straně nevzniká nárok či povinnost na vstupu či výstupu. Společnost Trendy nemá žádné krácené odpočty, tedy případná úprava by nebyla relevantní.

2.2.10 Ostatní daňové povinnosti

Vyjma výše uvedené povinnosti v oblasti daní lze taktéž zmínit povinnost v případě uzavření smlouvy o koupi obchodního závodu notifikovat správce daně do 15 dní od jejího uzavření. Z informačních povinností se jedná o povinnost jedinou, jelikož nedochází při přeměně či koupi obchodního závodu k zániku žádné z osob či jejich příslušnosti k některé z daní, taktéž nejsou pozměňovány registrační údaje.

Jak již bylo zmíněno dříve, společnosti neplánují převod či přechod daňových pohledávek, závazků či jiných daňových výhod (např. neuplatněné ztráty, která by při realizaci přeměny teoreticky v alikvotní výši mohla být převedena dle ust. § 38na ZDP). V případě koupi obchodního závodu přímo zákon převod veřejnoprávních pohledávek a závazků zakazuje.

S ohledem na výše uvedené lze vyloučit, že by připravovaná přeměna byla kvalifikována jako obcházení zákona s cílem získání daňové výhody. Realizací přeměny žádné daňové výhody získány nebudou a primární cíl vytvoření sítě outletových prodejen odpovídá strukturálním a organizačním potřebám společností. V případě koupě obchodního závodu se již jedná o formu daňové optimalizace, zejména pak pokud bude užito ocenění goodwillem a bude realizováno daňové individuální přecenění jednotlivých položek jmění či vznikne daňová ztráta z prodeje obchodního závodu. Tato problematika a nutnost vypracování adekvátního znaleckého posudku však již byly analyzovány výše.

2.2.11 Nutná dokumentace a další povinnosti

V obou případech možné realizace změny struktury společností je nutné zmínit, že se de facto jedná o jednu společnost z pohledu vlastníků a managementu. Zajisté tedy je možné vyloučit, že by společníci či management nebyli dostatečně informováni o finančním stavu či možných rizicích váznoucích na předmětném jmění. Proto lze doporučit, aby v obou případech realizace záměru byla dokumentace omezena z důvodů finanční i časové úspory na absolutní zákonné minimum.

V případě převodu obchodního závodu se bude jednat o smlouvu o koupi obchodního závodu, a to v písemné formě vzhledem k nutnosti jejího zveřejnění v obchodním rejstříku. Dále pak bude nutné vypracovat zápis o předání závodu. O akcentaci potřeby nechat vypracovat znalecký posudek z daňových důvodů již bylo dříve pojednáno. V souvislosti s prodejem obchodního závodu je taktéž nutné zmínit notifikační povinnost prodávajícího vůči věřitelům převáděných dluhů.

Při realizaci přeměny rozdělením vzniká povinnost přípravy předmětné dokumentace poněkud rozsáhlejšího charakteru. Již byla zmíněna povinnost vypracování konečné závěrky a zahajovací rozvahy společností Trendy a Styl. Vzhledem ke zvolení rozhodného dne ke dni 1. 1. 2021 však nevzniká povinnost předkládat správci daně další přiznání k dani z příjmů či sestavovat mimořádnou účetní závěrku zúčastněných společností. Z pohledu práva je nutné připravit zejména projekt přeměny, obsah projektu přeměny bude blíže představen v poslední části diplomové práce. Projekt přeměny by následně měl

být zveřejněn či uveřejněn, a to minimálně měsíc před schválením projektu přeměny. Vzhledem k vyšší technické náročnosti uveřejnění lze spíše společnosti doporučit případně projekt přeměny založit do sbírky listin a souběžně tuto skutečnost zveřejnit v Obchodním věstníku. Zprávu o přeměně není nutné dle ust. § 27 písm. d) zákona o přeměnách vypracovávat, pokud se společníci vzdají tohoto práva. Projekt přeměny je poté nutné schválit společníky formou notářského zápisu, přičemž notář je oprávněn i přeměnu zapsat do obchodního rejstříku.

2.2.12 Pracovněprávní závazky, práva a povinnosti vyplývající z nájemních smluv

Oba způsoby přeměny i koupě obchodního závodu jsou považovány za převod zaměstnavatele, v obou případech tedy společnost Styl vstoupí do pracovněprávních práv a povinností za společnost Trendy u předmětných zaměstnanců. V případě přeměny je nutné zmínit, že určení převáděných zaměstnanců je obligatorní náležitostí projektu přeměny.

Z pohledu budoucího vykonávání prodejní činnosti je stěžejní převod práv a povinností vyplývajících z nájemních smluv prodejních prostor. V případě rozdělení dochází k univerzální sukcesi všech práv a povinností náležících k předmětnému jmění, proto by došlo automaticky k přechodu nájemní smlouvy se všemi právy a povinnostmi ze společnosti Trendy na společnost Styl. Nebyl by tedy nutný případný souhlas pronajímatelů se změnou subjektu užívající předmětné prostory z titulu pronájmu.

Při realizaci převodu obchodního závodu již není daná situace takto zřejmá. S účinností nové právní úpravy není zcela vyjasněno, zda při koupi obchodního závodu přecházejí práva a povinnosti ze zákona, či je nutný souhlas pronajímatele. V odborné literatuře se objevují oba názory a bez případné novely zákona či judikurního rozhodnutí nelze s jistotou říci, které ustanovení občanského zákoníku lze aplikovat. Dle ust. § 2309 OZ může nájemce pouze s předchozím souhlasem pronajímatele převést pronajatý prostor sloužící k podnikatelské činnosti, kdy souhlas pronajímatele má obligatorně písemnou formu. Kontradikční ustanovení § 2175 odst. 1 OZ však stanovuje, že koupí závodu

je nabyto vše, co k závodu náleží jako celku, z čehož lze usuzovat, že se jedná i o nájemní smlouvu (63). V obou případech se jedná o speciální právní úpravu, a to ke koupi obchodního závodu a nájmu prostor sloužících k podnikání, je tedy otázkou, které ustanovení by mělo být upřednostněno. Z tohoto důvodu lze říct, že zajisté v případě koupi obchodního závodu by z důvodu jistoty a eliminace případného budoucího rizika soudního sporu bylo vhodné získat písemný souhlas pronajímatelů předmětných tří prodejen se změnou v subjektu nájemce.

3 VLASTNÍ NÁVRHY ZLEPŠENÍ

Třetí kapitola diplomové práce bude zaměřena na prezentaci nejvýznamnějších zjištění z kapitoly předcházející a dále návrhů na realizaci dříve představeného záměru společností Trendy a Styl. Obdobně jako analytická kapitola této práce, i kapitola závěrečná bude rozdělena do dvou částí. První část bude cílit na výstupy vztahující se na již realizované přeměny a dále základní vymezení rozdílů mezi dříve analyzovanými formami přeměn. Druhá část již bude zaměřena do budoucna s cílem navrhnout jednotlivé kroky realizace přeměny předmětných společností či převodu části obchodního závodu, přičemž v závěru bude shrnuto, které klady a zápory jsou spojeny s jednotlivými variantami.

3.1 Výstupy analýz přeměn obchodních společností formou odštěpení se vznikem nových společností a fúze sloučením

V rámci druhé části diplomové práce bylo zjištěno několik méně či více závažných pochybení při realizaci analyzovaných přeměn. Důraz byl kladen zejména na přeměny v rámci skupiny společností Oděvy, Styl a Trendy, avšak několik zajímavých poznatků lze zmínit i v souvislosti s dalšími analyzovanými přeměnami. Níže budou uvedeny nejen tato pochybení a jejich následky, ale taktéž i případně návrhy, jak těmto pochybením předcházet. Zmíněny budou taktéž nejvýznamnější rozdíly mezi předmětnými formami přeměn a několik praktických poznatků vztahujících se k případným problematickým místům.

3.1.1 Zjištěná pochybení, jejich následky, návrhy

Výpočet oceňovacího rozdílu

Bezpochyby **největším pochybením ze strany společnosti Trendy byl zcela nesprávný výpočet oceňovacího rozdílu.** Na základě chybně aplikovaného vzorce výpočtu, kdy namísto užití v menšiteli hodnoty aktiv očištěných o závazky, byly použity aktiva celá, došlo k **určení výsledného oceňovacího rozdílu v záporné výši 30 mil. Kč, namísto správně vypočtených kladných 25 mil. Kč.** Tento výpočet byl následně i schválen

ze strany auditorské společnosti a bylo započato s jeho odpisem. V důsledku tohoto nesprávného výpočtu byl **vlastní kapitál** nově vzniklé společnosti **snížen o 55 mil. Kč, stejně tak jako i aktiva**. Dalším významnou konsekvencí byl samotný odpis, který byl stanoven společností na 5 let. V každém z těchto 5 let byl namísto nákladu z odpisu ve výši 5 mil. Kč, zaúčtován výnos ve výši 6 mil. Kč, čímž byl **výsledek hospodaření vylepšen každoročně o 11 mil. Kč**. Patrně jedním z důvodů, proč toto pochybení nebylo zjištěno ze strany společnosti či finanční správy je skutečnost, že alespoň vliv na výslednou daňovou povinnost v předemtných zdaňovacích obdobích byl díky daňové neuznatelnosti odpisů oceňovacích rozdílů vzniklých z přeměn nulový. **Z pohledu případných úhrad a pohybu peněžních toků tak toto pochybení nemělo žádný vliv**. Odpis započal v roce 2014 a byl ukončen v roce 2018, tudíž nyní již vliv na výsledek hospodaření, stejně tak i samotná položka oceňovacího rozdílu v aktivech i vlastním kapitálu, není relevantní, přesto toto pochybení má v současnosti stále vliv na finanční výkazy společnosti. I přes pětileté vylepšování výsledku hospodaření na konci roku 2020 společnost Trendy vykazuje vlastní kapitál v hodnotě 10,3 mil. Kč. Pokud by však vlastní kapitál byl přepočten na správnou výši po zohlednění nárůstů nákladů, resp. poklesu výnosů z titulu správného odpisu oceňovacího rozdílu, byl by vlastní kapitál společnosti Trendy v hodnotě -44,7 mil. Kč (kladná položka vlastního kapitálu oceňovací rozdíl z přecenění při přeměnách obchodní korporace by již byla odúčtována, stejně jako je již odúčtována nesprávně vypočtená nesprávná záporná hodnota této položky), což vzhledem k výši aktiv a tržeb by bylo velmi znepokojivé. Je například otázkou, zda s těmito hodnotami by společnost dosáhla na čerpanou podporu ve formě úvěru z programů na podporu společností zasažených pandemií COVID. **Nesprávným výpočtem oceňovacího rozdílu tak společnost bezesporu získala neplánované vylepšení účetních výkazů**, což vzhledem k finanční výkonnosti společnosti v posledních letech a zejména v roce 2020 významně pomáhá její kredibilitě a důvěryhodnosti. Lze se patrně domnívat, že s takto záporným vlastním kapitálem a současnými ztrátami by společnost na základě účetních výkazů byla považována za finančně velmi nezdravou, či dokonce za společnost těsně před nevyhnutelným bankrotem.

Přes výše zmíněná finální pozitiva nesprávného přecenění aktiv a pasiv **lze toto jednání zajisté označit za naprosto bezprecedentní pochybení, které významně zkreslilo účetnictví společnosti na několik let.** Z pohledu účetnictví právě výpočet oceňovacího rozdíl je dost možná nejvýznamnější činností z pohledu možného ovlivnění budoucího účetnictví. Pokud jsou nesprávně přeceněny některé jednotlivé položky či nesprávně zohledněny vylučované vztahy, s nejvyšší pravděpodobností tato pochybení nebudou mít tak rozsáhlé následky jako nesprávný výpočet oceňovacího rozdílu, ve kterém se odráží veškerá aktiva, kupní cena i veškeré závazky, resp. vlastní kapitál.

Lze tak doporučit při samotném výpočtu oceňovacích rozdílů a goodwillů **využití konzultace či přímé vypracování odbornými společnostmi specializujícími se na přeměny**, zejména pak v případě pochybností. Jisté pochybnosti o správnosti výpočtu musely vzniknout i v případě společnosti Trendy, kde oceňovací rozdíl vyšel záporně, což samo o sobě lze označit za nestandardní, zejména pak u majetku, který dlouhodobě dosahoval před přeměnou ziskovosti a značky, která měla u zákazníků velmi dobré jméno. Stejně tak po zohlednění záporného oceňovacího rozdílu byl výsledný vlastní kapitál v méně než třetinové výši oproti znaleckému ocenění jmění majetkovou metodou, což vzhledem k mírnému navýšení hodnot majetku v posudku lze označit za velmi nestandardní. Majetkové ocenění je založeno na hodnotě majetku po odečtení závazků, což de facto odpovídá vlastnímu kapitálu, samozřejmě v případě významné změny výše aktiv může dojít k rozdílům mezi oceněním a vlastním kapitálem, v daném případě však dle ocenění byly aktiva mírně navyšována, dle užití výnosové metody pak hodnota podniku byla dokonce o 20 mil. Kč vyšší než hodnota jmění. **Nutnost snížit vlastní kapitál a aktiva společnosti oproti účetní hodnotě byla tedy naprosto iracionální.** Mimo výše zmíněné konzultace s experty na danou problematiku lze taktéž doporučit i jistou míru kritického myšlení a komplexního nahlížení na převáděné jmění, jeho ocenění a vypracovávané zahajovací rozvahy. **Nelze pouze automaticky aplikovat několik málo ustanovení zákonů bez snahy o pochopení podstaty ocenění.** Zajisté se lze domnívat, že pokud by se některá z osob zúčastněných na realizaci přeměny více kriticky zamyslela nad výslednými čísly, výše uvedené pochybení by muselo být zjištěno.

V této souvislosti lze taktéž zmínit postup společností vzniklých rozdělením Blue Elephant Services, které na základě znaleckého posudku nepřecenily přecházejí jmění. Přesto, že znalecký posudek obsahoval standardní metodu ocenění na základě minulých i plánovaných výnosů, na základě čehož byla hodnota jmění zvyšována a oceňovací rozdíl by tak byl v kladné hodnotě, **byla upřednostněna metoda historických cen, tedy de facto převzetí účetních hodnot a nulový oceňovací rozdíl.** Samozřejmě tento postup lze aplikovat pouze v případě, že cena jmění je standardní metodou ocenění zvyšováno oproti historické účetní hodnotě, jinak by byla porušena účetní zásada opatrnosti, přesto se lze domnívat, **že tento postup je spíše obcházení povinnosti ocenění a následného přecenění, jelikož ocenění metodou historických cen žádným oceněním není.** Výhody této metody jsou však zřejmé. Nevzniká oceňovací rozdíl, tedy ani žádný odpis a následný rozdíl mezi účetním a daňovým pohledem, nevzniká případná nutnost výpočtu odložené daně a celková pracnost se sestavováním zahajovacích rozvah je snížena, jelikož jsou pouze převzaty hodnoty od rozdělované společnosti. Pokud bude pominut faktor, do jaké míry je tato metoda v souladu s právní úpravou, je zcela zřejmé, že v praxi přecenění pomocí oceňovacího rozdílu a následné konsekvence představují jeden z náročnějších aspektů přeměn a společnosti tak mohou být motivovány z důvodu opatrnosti či finanční a časové úspory k tomu, aby výpočet oceňovacího rozdílu a následné přecenění nebylo realizováno.

Zpráva o přeměně a další dokumentace

Při rozdělení společnosti Oděvy v roce 2014 byla vypracována zpráva o přeměně. Tato skutečnost nemůže být považována za pochybení, přesto se lze domnívat, **že se jednalo o nadbytečný úkon, ze kterého nikdo nebenefitoval a pouze se jednalo o nezanedbatelnou finanční a časovou ztrátu.** V daném případě smysl zprávy o přeměně, tedy informování vlastníků zúčastněných osob, nemohl být naplněn, jelikož management mateřské společnosti de facto celou přeměnu řídil, tudíž není pochyb o tom, že měl veškeré informace. Zpráva o přeměně byla spíše vypracována z důvodu neznalosti ust. § 27 písm. d) zákona o přeměnách, resp. možnosti užití vzdání se práva na její vypracování. Management společnosti Oděvy tak patrně tuto zprávu vypracoval pouze z důvodu, že se domníval, že se jedná o zákonnou povinnost. V této souvislosti

lze doporučit vždy **vypracovávat jen nezbytné minimum dokumentů v souvislosti s přeměnou**, zejména pak pokud je struktura zúčastněných osob takto jednoduchá (jedna mateřská společnost s jedním jednatelem) a dodatečné listiny nejsou ku prospěchu žádné z osob. Dalším doporučením je **důsledné seznámení se ze zákonnou úpravou přeměn a možností v ní uvedených**, na základě čehož lze ušetřit nezanedbatelné časové i finanční prostředky nevypracováním dokumentů, které jsou za jistých okolností pouze fakultativní.

Rozhodný den

V návaznosti na limitaci nutné dokumentace na nutné minimum lze taktéž zmínit správné zvolení rozhodného dne. **Až na výjimky lze říct, že povětšinou optimálním rozhodným dnem je první den nového účetního období.** Ve třech ze čtyř analyzovaných přeměn bylo toto pravidlo dodrženo, pouze u fúze společností Trendy a Oděvy byl zvolen den odlišný. V daném případě následné konsekvence nebyly významnějšího charakteru, přesto pokud by byl zvolen první den účetního období, **nebylo by nutné vypracovávat mimořádnou účetní závěrku, která byla následně i auditována, a dále by nebylo nutné podávat daňové přiznání za zkrácené zdaňovací období.**

V obecné rovině lze taktéž zmínit při zvolení odlišného dne nutnost přepočtu polovičních daňových odpisů či i případný **vznik rozdílu z ocenění při přeměnách obchodních korporací**, což i vzhledem k výše zmíněným problémům při výpočtu oceňovacího rozdílu, který lze považovat za výpočet jednodušší, je další komplikovanou činností, které lze předejít. Zajisté je možné tedy doporučit volit v případech, kdy je to možné, jako rozhodný den první den nového účetního období, přičemž užitečnost tohoto pravidla úměrně roste s náročností realizace přeměny samotné.

Projekt přeměny

Všechny analyzované projekty přeměny obsahovaly veškeré zákonem požadované údaje. Přesto lze zmínit dvě informace, které se nevyskytovaly ve všech projektech, avšak jejich uvedení je možné považovat za vhodné. V první řadě se jedná o **vymezení důvodu či účelu přeměny**. Tato informace byla zahrnuta pouze do projektu přeměny fúze společností

Oděvy a Trendy. Uvedení dané informace není obligatorní, přesto s ohledem na transparentnost přeměn a zejména aspekt **daňový a požadovaný racionální hospodářský důvod přeměn**, ji lze doporučit. Současná právní úprava vyžaduje pro uplatnění daňových výhod vyplývajících z přeměn hospodářský důvod, jehož uvedení v projektu přeměny by mohlo předejít případným dodatečným výzvám správce daně ohledně hospodářské zdůvodnitelnosti přeměny. Lze se tedy domnívat, že vhodné vysvětlení důvodů přeměny v projektu může eliminovat případné pochybnosti správce daně, a to již v jejich počátku.

Další fakultativní informací v projektu přeměny je **uvedení zúčastněných osob, které se podílejí na úhradě nákladů spojených s přeměnou**. Tato informace je podstatná zejména v případě rozdělení, kdy **není a priori zřejmé, která společnost by měla náklady nést**, resp. zda je vhodné náklady v určitém poměru sdílet. V případě rozdělení společnosti Blue Elephant Services tato informace byla součástí projektu přeměny, **při rozdělení odštěpením společnosti Oděvy již nikoliv**, což vzhledem k nezanedbatelným nákladům přeměny nelze označit za optimální. V budoucnu by bylo vhodné tuto informaci v projektu přeměny uvést, aby bylo předcházeno případným nejasnostem či dokonce právním sporům.

Změna zakladatelského právního jednání, notářský zápis

Jak již bylo několikrát zmíněno, realizace přeměny obchodní společnosti je náročný a zdlouhavý proces, a proto je vhodné postupovat obezřetně, ale současně i úsporně. Jako vhodný způsob úspory je využití **realizace přeměny k fakultativní změně zakladatelských právních jednání zúčastněných osob**, jak bylo i ostatně uskutečněno společnostmi Ecolab a Blue Elephant Services. Ke změně zakladatelského právního jednání kapitálové společnosti je běžně nutné rozhodnutí valné hromady, a to ve formě notářského zápisu a dále podání listin k příslušnému rejstříkovému soudu. Obdobně i v případě projektu přeměny je povětšinou nutné, aby schválení přeměny valnou hromadou bylo ve formě notářského zápisu, přičemž součástí schvalovaného projektu může být i změna zakladatelského právního jednání, která s přeměnou zcela nesouvisí. Společnost v případě

potřeby tedy může **využít nutnosti notářského zápisu schválení přeměny i k dalším potřebným změnám**, čímž je šetřen čas společníků i finanční prostředky společnosti.

V souvislosti s výše uvedeným lze v těch případech, kde schválení přeměny podléhá obligatornímu notářskému zápisu, **doporučit i podání návrhu na zápis přeměny do obchodního rejstříku příslušným notářem**. Tato praxe je patrně běžná, s výjimkou fúze společnosti Trendy a Oděvy byla vždy přeměna zapsána notářem. Tento postup nejen šetří čas zúčastněných osob, ale také zejména daný notář má povinnost zkontrolovat veškeré listiny a jejich správnost a popř. zažádat o nápravu. Pokud je vše v pořádku, bezodkladně přeměnu zapíše. V případě komplikovanějších přeměn tak si může být společnost jista, že celý proces přeměny byl úspěšný a brzo bude zdárně ukončen. V případě vlastního podání soudu společnost nemá jistotu, že přeměna bude zapsána, resp. že soud nebude vyžadovat další dokumenty či jiná jednání, čímž může být celý proces výrazně prodloužen.

3.1.2 Souhrnné srovnání fúze sloučením a rozdělení odštěpením se vznikem nových obchodních společností

Na základě čtyř analyzovaných přeměn lze říct, že **realizace přeměny obchodní korporace je velmi náročný a zdoluhavý proces, jehož obtížnost se do značné míry odvíjí od samotného způsobu přeměny obchodní společnosti**. Samozřejmě nelze zcela veškeré přeměny generalizovat, jelikož každá přeměna má svá specifika a problematická místa, v obecné rovině však lze prohlásit, že zatímco **uskutečnění fúzi sloučením je možné považovat za spíše jednodušší přeměnu, odštěpení se vznikem nových obchodních společností vyžaduje větší časovou a finanční investici na její realizaci**.

Patrně nejvýznamnější výhodou fúze sloučením je skutečnost, že **není nutné vypracovat znalecký posudek a následné přecenění jmění**, samozřejmě pokud není zvyšován základní kapitál. Tuto skutečnost je nutné zvážit zejména v případě, že společnosti plánují fúzi a zvažují formu sloučením či splynutím. Nutnost zadání vypracování znaleckého posudku je nákladným úkonem, dále pak je nutné jmění přecenit individuálním přeceněním či alespoň oceňovacím rozdílem, vzniká tak nesoulad mezi účetním a daňovým pohledem,

nutnost odpisu oceňovacího rozdílu či goodwill, popř. i účtování o odložené dani, což jsou skutečnosti, na které je nutné si dát nejen v průběhu realizace přeměny velký pozor, ale i po realizaci přeměny mohou být časovým a finančním nákladem v následujících účetních obdobích. **Je tedy zajisté výhodou znalecký posudek nevypracovávat, pokud tato povinnost nevzniká.** Samozřejmě v určitých případech může být případné přecenění žádané (např. vedení společnosti by rádo zvýšilo hodnotu aktiv přeceněním a tím i vylepšilo finanční obraz nástupnické společnosti).

Další z významných výhod fúze v porovnání s rozdělením je větší jistota právního nástupnictví majetku, závazků, a to i daňových výhod. **Zatímco při fúzi není nutné v projektu přeměny definovat přecházející jmění, zaměstnance apod., při rozdělení je velmi přesné vymezené předmětného jmění zcela stěžejní.** Stejně tak z pohledu daně z příjmů při fúzi přebírá nástupnická společnost veškerou ztrátu (pokud jsou splněny zákonné podmínky), může si uplatnit zaplacené zálohy všech zúčastněných společností a naopak jí vzniká povinnost od realizace přeměny, či od rozhodného dne u fúze sloučením, hradit zálohy v souhrnné výši stanovené všem zúčastněným společnostem. **V případě rozdělení je nutné požádat o rozhodnutí správce daně,** který určí výši záloh po zápisu přeměny do obchodního rejstříku i výši záloh, které si mohou jednotlivé nástupnické společnosti započíst.

Logickým důsledkem založení nové obchodní společnosti v závěru procesu přeměny obchodní korporace **je nutnost zahrnout do projektu přeměny i zakladatelské právní jednání nově zakládané společnosti.** Náklady na sepsání zakladatelského právního jednání jsou další okolností, která by měla být zohledněna při rozhodování mezi fúzí sloučením a splynutím. V této souvislosti lze taktéž zmínit dobré či negativní jméno zúčastněných osob. Zajisté v případě, že jedna ze zúčastněných osob již má vybudované dobré obchodní jméno, není zcela žádoucí, aby tato společnost zanikla a byla založena zcela nová společnost. V opačném případě může být fúze splynutím cestou, jak začít novou etapu podniká bez části negativního stigmatu z minulosti. Při rozdělení či odštěpení se vznikem nových společností vzniká povinnost sepsání nového zakladatelského jednání

vždy. Dále je při zakládání nových společností nutné určit výši základního kapitálu a také je nutné zkoumat, zda tato výše nepřesahuje hodnotu jmění nově vzniklé společnosti.

Bez ohledu na skutečnost, zda se jedná o přeměnu rozdělením či fúzí, je nutné do projektu přeměny uvést **identifikaci zúčastněných osob a nástupnických společností, vlastnickou strukturu nástupnických společností** a případně vyrovnání mezi vlastníky osob zúčastněných. Dalšími významnými povinnostmi bez ohledu na metodu přeměny jsou sestavení **konečné účetní závěrky, zahajovací rozvahy k rozhodnému dni a podání přiznání za období předcházejí rozhodnému dni**. Samotný postup uskutečnění přeměny je taktéž shodný bez ohledu na způsob přeměny. Jako jistou výjimku lze zmínit realizaci přeměny zjednodušeným procesem, ten však je možné aplikovat při splnění zákonných podmínek při fúzi i rozdělení.

S ohledem na výše uvedené a celkovou vysokou míru náročnosti lze doporučit při realizace přeměny rozdělením se vznikem nových obchodních společností se **obrátit na specializované poradenské společnosti, advokátní kanceláře a daňové poradce**. V případě fúze, zejména pak sloučením, je míra náročnosti nižší a při důkladném seznámení se s danou problematikou je patrně možné úspěšně realizovat fúzi i svépomocí, přesto z důvodu jistoty rychlé a zdárné realizace lze spíše i v tomto případě doporučit přenechání celého procesu specialistům.

Souhrnné porovnání přeměny fúzí sloučením a rozdělením odštěpením se vznikem nových obchodních společností je uvedeno v tabulce níže.

Tabulka č. 18: Srovnání fúze sloučením a rozdělení odštěpením se vznikem nových OS

(Zdroj: Vlastní zpracování)

Úkon	Fúze sloučením	Odštěpení se vznikem nových OS
Konečná účetní závěrka	ANO	ANO
Počáteční rozvaha	ANO	ANO
Daňové přiznání za zdaň.	ANO	ANO

Úkon	Fúze sloučením	Odštěpení se vznikem nových OS
období před rozh. dnem		
Znalecký posudek, přecenění jmění	NE, pokud není zvyšován ZK	VŽDY
Změny/Nové zakl. pr. jednání v projektu přem.	NE, pokud není rozhodnuto jinak	ANO, vždy nově zakládané OS
Předpokládaná délka PP	Několik stran	Několik desítek stran
Zpráva o přeměně	ANO, možnost vzdát se	ANO, možnost vzdát se
Souhlas orgánu státní moci	Stejně podmínky	Stejně podmínky
Nutnost specifikace přecházejícího jmění	NE, automatické	ANO
Převod zaměstnavatele	ANO	ANO, nutné specifikovat v projektu přeměny
Žádost o rozhodnutí správce daně (zálohy)	NE	ANO
Přechod daňové ztráty	ANO	ANO, je nutné definovat výši
Přecenění jmění, daňové odpisy, rezervy, ...	Princip daňové neutrality, pokračování v odpisování, tvorbě OP, ...	Princip daňové neutrality, pokračování v odpisování, tvorbě OP, ...
Povinnost zveřejnění PP	ANO	ANO
Souhlas s přeměnou ve formě notářské zápisu (vyjma zjednodušeného procesu)	ANO	ANO
Náklady přeměny	Nástupnická společnost	Vhodné určit v projektu přeměny
Rozhodný den (daň z příjmů, účetnictví)	Určen v projektu přeměny	Určen v projektu přeměny

Úkon	Fúze sloučením	Odštěpení se vznikem nových OS
Rozhodný den z pohledu DPH, silniční daň	Zápis od OR	Zápis od OR
Právní účinky přeměny	Zápis od OR	Zápis od OR

3.2 Návrh realizace přeměny či přechodu obchodního závodu

V následující podkapitole budou představeny dva návrhy realizace převodu či přechodu části jmění ze společnosti Trendy na společnost Styl, a to formou koupi obchodního závodu či rozdělením odštěpením sloučením. V závěru pak budou předmětné návrhy srovnány a bude společností doporučeno, který z návrhů je pro dané uskupení výhodnější s ohledem na daňové náklady a náklady spojené s realizací projektu.

3.2.1 Přeměna rozdělením odštěpením sloučením

Proces realizace přeměny obchodní společnosti rozdělením odštěpením sloučením je zdlouhavý proces vyžadující několik postupných kroků. Návrh jednotlivých kroků postupu realizace přeměny u společností Trendy a Styl s jejich daňovými konsekvencemi je popsán níže.

Rozhodnutí o realizaci přeměny, stanovení rozhodného dne

Logickým prvním krokem je rozhodnutí vedení společností Trendy a Styl, resp. jejich společníků (projekt přeměny je schvalován valnou hromadou), **o realizaci daného projektu a způsobu samotné realizace.** V této souvislosti lze zmínit, že společníci obou společností, stejně jako management obou společností, jsou tytéž osoby, tudíž lze vyloučit možné spory mezi společnostmi, ale také **není nutná důsledná due diligence celé transakce**, jelikož se jedná o pouhý přechod jmění v rámci skupiny a všechny zainteresované osoby mají velmi dobré informace o stavu jmění a jeho možných vadách.

V případě upřednostnění přeměny nad převodem obchodního závodu **je nutné zvolit rozhodný den.** Rozhodný den je obligatorní náležitostí projektu přeměny, tudíž

jeho stanovení je oficiálně zveřejněno až v projektu přeměny, přesto lze doporučit jeho určení s jistým předstihem, a to z důvodu změn v přičitatelnosti nákladů, výnosů a účetnictví jako celku k jednotlivým společnostem od tohoto dne. Dále lze **doporučit stanovení rozhodného dne na 1. 1. 2021**, kdy toto datum sebou přináší nejméně dodatečných prací v oblasti daní a účetnictví (není povinnost podat dodatečná daňová přiznání, vypracovat a nechat zauditovat mimořádné účetní závěrky, nevznikají poloviční daňové odpisy apod.).

Znalecký posudek

Znalecký posudek v daném případě není nutný, tudíž lze doporučit jeho nevypracování. Tímto bude celý proces urychlen a zjednodušen a taktéž bude ušetřena případná odměna znalce. Nebude nutné přecenit nabývané jmění na straně společnosti Styl, nevznikne tedy oceňovací rozdíl a jeho odpis, tedy i riziko špatného výpočtu a ovlivnění rozvahy i budoucích výsledků hospodaření (což nastalo v minulosti). Jediným negativem je nepřecenění zásob na jejich skutečnou hodnotu. Z důvodu případného nedaňového přecenění však toto negativum je pro vedení společností spíše vedlejšího charakteru.

Sestavení konečné účetní závěrky, podání daňových přiznání

Vlivem zvolení rozhodného dne k 1. 1. 2021 jsou konečné účetní závěrky obou společností **shodné s řádnými účetními závěrkami za rok 2020, tudíž zde nevzniká žádná další povinnost.** Obě účetní závěrky **musejí být auditované**, jelikož účetní závěrky společnosti Trendy podléhají ze zákona auditu. Stejně tak nevzniká zkrácené zdaňovací období, tedy společnosti podávají v roce 2021 pouze standardní daňová přiznání k dani z příjmů v běžném termínu do **1. 7. 2021**. Konečné rozvahy obou společností jsou uvedeny v podkapitole **2.2.6**. Obě konečné účetní závěrky by měly být zveřejněny ve sbírce listin obchodního rejstříku, a to v optimálním případě nejpozději se zápisem přeměny do obchodního rejstříku.

Sepsání projektu přeměny

Jedním z nejvýznamnějších kroků při realizaci projektu přeměny je sepsání a podpis projektu přeměny. Před samotným soupisem je však nutné rozhodnout o některých náležitostech rozdělení, zejména pak je nutné **vymezit aktiva a pasiva přecházející ze společnosti Trendy na společnost Styl**. Toto vymezení i s dalším komentářem je uvedeno v podkapitole **2.2.2**.

Osobou odpovědnou za sepsání projektu přeměny je **jednatel obou společností**. Samozřejmě lze využít i služeb specializovaných společností, které se na realizaci přeměn specializují. Jako částečný vzor pro sepsání projektu přeměny by taktéž mohly sloužit staré projekty přeměn z předchozí fúze a rozdělení.

Mimo podrobné vymezení přecházející jmění by projekt přeměny měl dále obsahovat následující:

- identifikaci zúčastněných osob,
- úvodní ustanovení - vymezení, že se jedná o projekt přeměny, způsob přeměny,
- výměnný poměr podílů (nic se nemění),
- rozhodný den (1. 1. 2021),
- práva poskytovaná vlastníků dluhopisů (společnosti dluhopisy nevydaly),
- den, kdy vzniká právo na podíl na zisku společníkům z výměnných podílů (nevzniká, podíly nejsou vyměňovány, nemění se vlastnická struktura),
- zvláštní výhody orgánům společností (žádné nejsou poskytovány společnostmi),
- vymezení přecházejícího jmění, tedy veškerá aktiva i pasiva přičitatelné předmětným třem prodejnám a dále zboží a vlastní kapitál, jehož přechod je taktéž plánován,
- vymezení, kteří zaměstnanci se stávají zaměstnanci společnosti Styl, a kteří zaměstnanci jsou nadále zaměstnání u společnosti Trendy,
- změny zakladatelských právních jednání, popř. poznámku o neměnnosti zakladatelských právních jednání (a priori není v tomto případě nutné společenské

smlouvy měnit, pokud však některá společnost zvažuje nějakou změnu, je z důvodu hospodárnosti vhodné zahrnout ji do projektu přeměny),

- přílohy (bližší určení jednotlivých položek jmění),
- podpisy statutárního orgánu.

Mimo výše uvedené lze doporučit taktéž následující:

- určení, která společnost hradí náklady spojené s rozdělením,
- vymezení důvodu realizace přeměny.

Projekt přeměny by měl být **vyhotoven nejpozději do 30. 6. 2021**, tedy do uplynutí 6 měsíců od zvoleného rozhodného dne, aby nevznikla povinnost vypracovat mimořádnou účetní závěrku.

Sestavení zahajovacích rozvah

Na základě konečných účetních závěrek a soupisu jmění přecházejícího v rámci přeměny, lze přistoupit k sestavení zahajovacích rozvah. Na rozdíl od převodu obchodního závodu **je možné v rámci jmění převádět i rezervy či opravné položky, není tedy nutné je na straně společnosti Trendy rozpouštět.** Vlivem nepřecenění jmění jsou účetní položky odčítané z rozvahy Trendy plně přiřitatelné k rozvaze Styl. Obě společnosti nemají vzájemné závazky či pohledávky, tudíž není nutné přistoupit k vyloučení některých účetních položek. Není nutné nikterak měnit strukturu přecházejícího vlastního kapitálu. Podrobnější popis zahajovacích rozvah lze nalézt v podkapitole **2.2.6. Zahajovací rozvahy by taktéž měly obsahovat stručný komentář**, které položky byly převzaty, zda došlo k přecenění, jak se změnila struktura vlastního kapitálu či zda došlo k vyloučení některých položek. Totožně jako v případě konečných závěrek, i zahajovací rozvahy obou společností musejí být auditované. Obě zahajovací rozvahy by měly být zveřejněny ve sbírce listin obchodního rejstříku, a to v optimálním případě se zápisem přeměny do obchodního rejstříku či bezprostředně poté.

Zpráva o přeměně

Vypracování zprávy o přeměně je obecně obligatorním krokem realizace přeměny. Lze však využít práva společníků zúčastněných osob (mateřská společnost a jednatel společností) **se vypracování zprávy o přeměně vzdát, přičemž tento postup lze důrazně doporučit.** Vypracování zprávy o přeměny nebude ku prospěchu žádné z osob a jednalo by se tedy o zbytečnou finanční a časovou ztrátu. Dle ust. §§ 8 a 9 zákona o přeměnách souhlas s nevypracováním zprávy o přeměně musí mít **písemnou formou s úředně ověřenými podpisy.** V daném případě by tedy bylo nutné sepsat souhlas a poté jej zaslat k podpisu statutárnímu orgánu mateřské zahraniční společnosti a dále jednatelem AB. Oba podpisy na těchto listinách by následně musely být úředně ověřeny. Souhlas se vzdáním se práva na vypracování zprávy o přeměně je také možné sepsat přímo před notářem při schvalování přeměny.

Mimo tento souhlas lze dále doporučit vložit do předmětné listiny taktéž vzdání se práva na dorovnání, práva na náhradu škody, práva na určení neplatnosti projektu přeměny, návrhu na vyslovení neplatnosti rozhodnutí o schválení přeměny, práva na poskytnutí doplatku a práva požadovat přezkoumání projektu přeměny znalcem.

Zveřejnění projektu přeměny

Alespoň 30 dní před samotným schválením projektu přeměny je nutné jej zveřejnit zákonem daným způsobem. V daném případě lze spíše **doporučit vložení projektu přeměny do listin obchodního rejstříku a dále zveřejnění této informace v Obchodním věstníku.** Případné uveřejněním projektu přeměny a dalších informací na zabezpečených internetových stránkách zúčastněných korporací, a to s uznávaným elektronickým podpisem či pečeti, by bylo technicky obtížnější variantou (společnost Styl nemá internetové schránky, jednatel obou společností nedisponuje uznávaným elektronickým podpisem či pečeti).

Notifikace převáděných zaměstnanců

Při této přeměně taktéž dochází k přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů, tedy převodu některých zaměstnanců ze společnosti Trendy na společnost Styl. Dané zaměstnance je však nutné nejprve **informovat o chystaném převodu**, a to dle ust. § 339 odst. 2 (u společnosti Trendy nepůsobí odborová organizace či rada zaměstnanců) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále též "ZP"). Tuto notifikační povinnost je nutné splnit **alespoň 30 dní před právními účinky přeměny obchodních společností** (64).

Schválení přeměny, notářský zápis, návrh zápisu do obchodního rejstříku

Schválení přeměny, tedy projektu přeměny a další související dokumentace (konečné závěrky, zahajovací rozvahy) je vyhrazeno **valným hromadám předmětných společností**. V daném případě se jedná pouze o zahraniční mateřskou společnost (zastoupenou jejím statutárním orgánem) a dále jednatele obou českých společností. Forma schválení přeměny je **obligatorní notářský zápis**. V daném případě, a to nejen z důvodu aktuální pandemie COVID a restrikcemi spojenými s překračováním hranic, lze doporučit, aby zahraniční statutární orgán **udělil plnou moc k zastupování společníka na valné hromadě** dle ust. § 168 ZOK (65). Zmocnitelem by v daném případě mohl být jednatel společností Trendy a Styl, popř. vybraný advokát či jiná obdobná osoba. Osoba jednatele společností, popř. jednatel a advokát by následně za přítomnosti notáře rozhodnutím valné hromady schválili přeměnu, přičemž přítomný notář by vyhotovil notářský zápis a také prohlášení notáře prohlašující projekt přeměny za v souladu se zákonem a zakladatelskými dokumenty. Následně lze doporučit prostřednictvím předmětného **notáře podat návrh na zápis přeměny do obchodního rejstříku**.

Zápis do obchodního rejstříku, právní účinky přeměny

Právní účinky přeměny pro obě společnosti nastávají **dnem zveřejnění přeměny v obchodním rejstříku**. K tomuto dni se taktéž mění zaměstnavatel předmětných zaměstnanců a společnost Styl nabývá jmění vymezené přeměnou. Další výhodou zápisu

přeměny do obchodního rejstříku prostřednictvím notáře je i skutečnost, že tento den lze velmi dobře dopředu předpovídat, zpravidla se bude jednat o následující pracovní den po dni schválení přeměny.

Daňové a účetní konsekvence

Z pohledu valné většiny účetních a daňových aspektů samotné právní účinky přeměny nejsou příliš podstatné, významným dnem, jak již bylo zmíněno výše, je den rozhodný. Od tohoto dne již **společnost Styl účtuje veškeré výnosy a náklady, resp. nakládání s předmětným jměním**, bez ohledu na právní vlastnictví. Stejně tak společnost Styl pokračuje v odpisování hmotného dlouhodobého majetku v roce 2021 dle odpisového plánu společnosti Trendy, které již nárok na účetní či daňový odpis za rok 2021 nevzniká. Účetní konsekvence na straně obou společností jsou znázorněni zejména v konečných účetních závěrkách a zahajovacích rozvahách, ze kterých je patrné, že **k 1. 1. 2021 již předmětné jmění vstupuje do aktiv a pasiv společnosti Styl, naopak společnost Trendy k tomuto dni toto jmění pozbývá**. Jak vyplývá z účetních závěrek a rozvah, společnosti mezi sebou nemají ke dni předcházejícímu rozhodný den žádné vzájemné závazky a pohledávky, není tedy nutné žádné účetní položky vylučovat, a tedy není nutné účtovat o rozdílu z přeměn obchodních korporací.

V souvislosti s právními účinky přeměny **nevzniká povinnost podat daňové přiznání za zkrácené zdaňovací období či vypracovat účetní závěrku**.

Vlivem nepřecenění aktiv **nevzniká žádný oceňovací rozdíl**, není tedy nutné vypočítávat případný odpis či odloženou daň na straně společnosti Styl.

Z pohledu daní i účetnictví nevzniká na straně obou společností **žádný výnos či náklad v souvislosti s přeměnou** (vyjma skutečných nákladů na přeměnu jako např. notářské poplatky či poplatky za poradenství). **Veškeré operace jsou pouze rozvahového charakteru**, kdy na straně pasiv i aktiv je pozbývána, resp. nabývána stejná účetní hodnota. Společnost Trendy nerozpouští rezervy či opravné položky vztahující se k jmění, které přechází, jelikož společnost Styl pokračuje v tvorbě a případném rozpouštění těchto rezerv

či opravných položek. V daném případě se jedná o rezervy ve výši 730 tis. Kč a opravné položky k zásobám ve výši 5.700 tis. Kč, které přecházejí.

V souladu se zásadou daňové neutrality přeměn společnost Styl taktéž **přebírá pro účely daní historické pořizovací ceny**. Zejména pak při prodeji zboží je možné v daňových nákladech uplatnit plnou pořizovací cenu, pokud by tedy veškeré přecházející zboží bylo prodáno, popř. částečně zničeno v souladu s podmínkami pro uplatnění nákladů při likvidaci zásob, základ daně za předmětné zdaňovací období či více období by byl snížen o neupravenou hodnotu zboží, tedy 19.500 tis. Kč.

Společnost Styl **nepřebírá žádnou daňovou ztrátu**. Pokud by však došlo ke změně preferencí vedení společností, je převzetí části ztráty společnosti Trendy možné. Obě společnosti vykonávají a v budoucnu budou vykonávat totožnou podnikatelskou činnost, pokud by tedy na základě zdůvodnitelného kritéria (např. přechod ztráty v poměru k přecházejícímu vlastnímu kapitálu) ztráta ze společnosti Trendy na Společnost Styl přecházela, z pohledu daňové legislativy by bylo vše v pořádku.

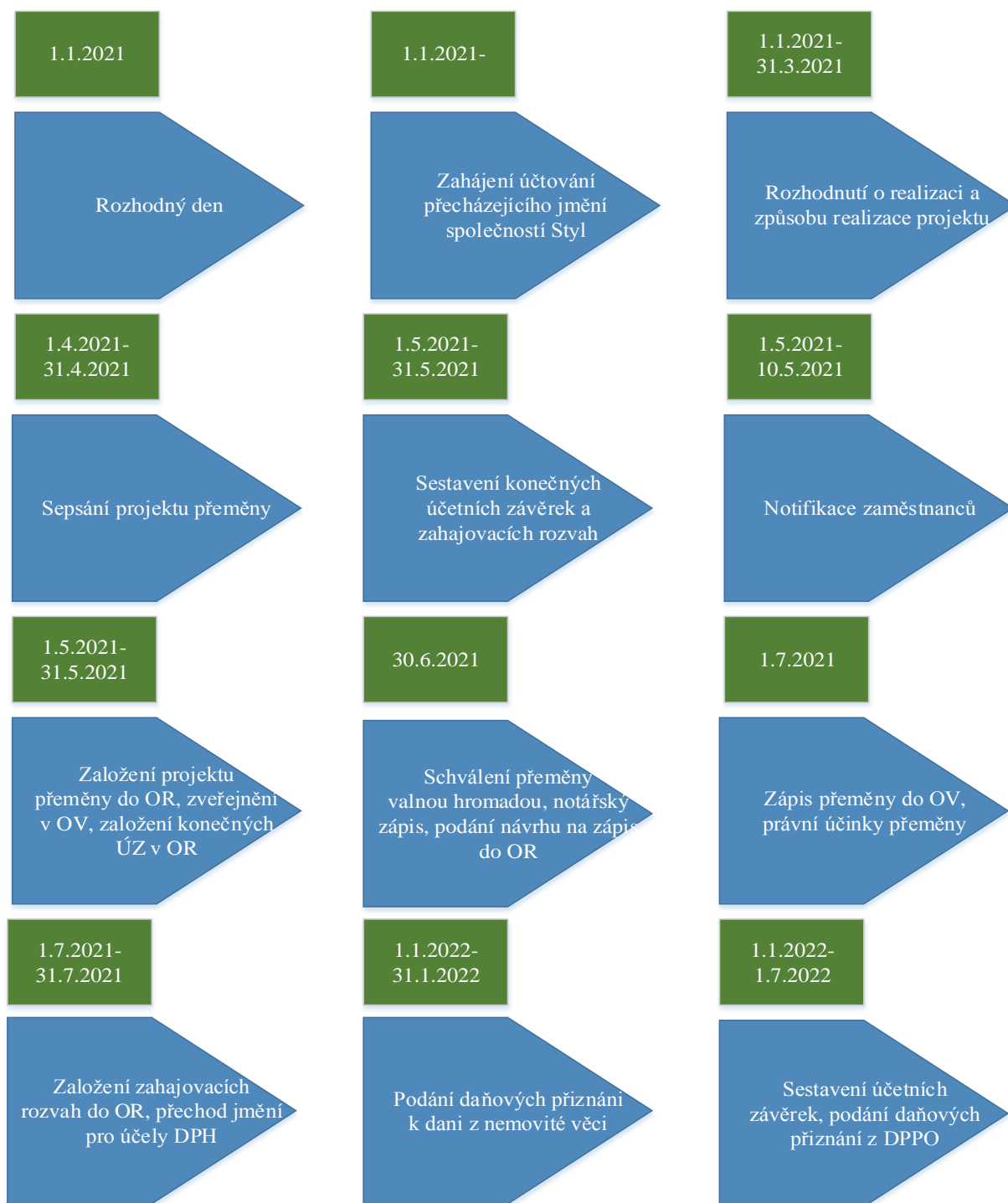
Zálohy na daň z příjmů **hradí obě společnosti v stanovené výši** dle poslední známé daňové povinnosti, a to až do dne právních účinků přeměny. Za standardních okolností by následně bylo nutné vyžádat rozhodnutí správce daně o určení nových výší záloh a také hodnoty již zaplacených záloh, které by mohly jednotlivé společnosti uplatnit proti výsledné daňové povinnosti. V daném případě však toto není příliš relevantní. Vlivem pandemie COVID obě společnosti rok 2020 ukončily v daňové ztrátě, tudíž **stanovená a uhrazená výše záloh je nulová**. Je tedy více než patrné, že nové zálohy určené správcem daně budou pro obě společnosti **opět nulové**.

Z pohledu daně z přidané hodnoty a daně z nemovitých věcí je podstatným dnem den zápisu přeměny do obchodního rejstříku. Od tohoto dne vzniká společnosti Styl daň na výstupu z prodeje přecházejícího zboží. Společnosti Trendy **vzniká daňová povinnost k DPH za to zboží, které bylo prodáno přede dnem právních účinků přeměny**. Obě společnosti jsou plátcí DPH, tudíž žádná **registrační či jiná obdobná povinnost nevzniká. Samotný přechod zboží není zdanitelným plněním z pohledu**

DPH. Do konce ledna roku 2022 taktéž vzniká oběma společnostem povinnost podat daňové přiznání k dani z nemovitých věcí, v případě společnosti Styl vzniká nová povinnost z titulu užívání nových prodejen, naopak společnost Trendy tímto daňovým přiznáním sníží své budoucí platby této daně o přecházející prodejny. Daň silniční není zcela relevantní, jelikož v rámci přeměny nepřechází žádný automobil podléhající této dani.

Časový harmonogram

Pro shrnutí celého procesu přeměny rozdělením odštěpením sloučením je níže graficky uveden přibližný časový harmonogram jednotlivých kroků.

Obrázek č. 12: Časový harmonogram přeměny rozdělením odštěpením

(Zdroj: Vlastní zpracování)

3.2.2 Převod obchodního závodu

Pro účely této práce lze předmětnou realizaci převodu obchodního závodu dle ust. § 2175 a násl. OZ rozdělit na pomyslné tři fáze; **přípravnou, realizační a postrealizační.**

Fáze přípravná

Při obvyklém prodeji obchodního závodu by patrně přípravná fáze byla výrazně zdlouhavějším a náročnějším procesem, v jehož průběhu by proběhla důkladná due diligence a rozsáhlé vyjednávání o podmínkách koupě. V daném případě však nic z výše uvedeného není relevantní, jelikož vlastníci obou společností i management jsou stejné osoby, které o realizaci projektu rozhodují. Motivací těchto osob je pak zejména změna podnikové struktury, resp. jistá reorganizace prodejen v rámci skupiny a daňová optimalizace. **Případný převod problematických pohledávek či majetku by byl pouze převodem v rámci jedné skupiny.**

Bez ohledu na výše uvedené je nutné v této fázi **vypracovat znalecký posudek převáděného jmění** (jmění blíže vymezeno v druhé podkapitole analytické části). Výsledná výše znaleckého posudku pak bude sloužit jako **kupní cena předmětného obchodního závodu** a taktéž jako důkazní prostředek v případě kontroly ze strany správce daně, zda kupní cena odpovídala ceně obvyklé, jelikož je opět nutné zdůraznit, že se jedná o **spojené osoby** a **omezení** uvedené v ust. § 23 odst. 7 ZDP je velmi striktní. Pravděpodobnost případné daňové kontroly je do značné míry závislá na skutečnosti, zda prodávající společnost Trendy bude z dané transakce generovat ztrátu. Zajisté nelze bez adekvátního znaleckého posudku případnou kupní cenu přesně predikovat (dále bude kalkulováno s odhadem kupní ceny ve výši **4 mil. Kč**, viz analytická část), avšak vlivem částečného znehodnocení zboží a problematické současné ekonomické situace, se lze domnívat, že daňová ztráta na straně prodávajícího bude realizována. Z těchto důvodů lze doporučit vypracovat v optimálním případě **až dva nezávislé znalecké posudky obsahující každý ocenění předmětného jmění alespoň dvěma metodami.** Výsledná kupní cena by pak měla být přibližně střední hodnotou jednotlivých ocenění, aby bylo předejito případné pochybnosti, zda kupní cena odpovídala ceně tržní.

V souvislosti s přípravnou fází, a i následnou realizací převodu obchodního závodu je nutné zmínit na rozdíl od přeměny obchodních společností **neexistenci rozhodného dne či jiného obdobného dne**, od kterého by přecházela některá účetní, právní či daňová práva a povinnosti (samozřejmě vyjma dne právních účinků převodu obchodního závodu). V několikátýdenní době od zadání znaleckého posudku po jeho vypracování by obě společnosti **pokračovaly ve standardním účtování**, tedy každá společnost by účtovala odděleně své realizované transakce. V případě konce účetního/zdaňovacího období by podávaly daňová přiznání a sestavovaly účetní závěrky za předmětné roky, hradily by stanovené zálohy, podávaly přiznání z DPH apod.

Fáze realizační

Prvním krokem této fáze je rozhodnutí, zda, popř. jakým způsobem, bude projekt převodu či přechodu jmění společnosti Trendy realizován. Vedení mateřské společnosti je již rozhodnuto, že v průběhu roku 2021 tento záměr bude realizován, je tedy pouze otázkou, zda jmění přejde na společnost Styl přeměnou, či bude převedeno v rámci prodeje obchodního závodu. Zde je velmi podstatná přípravná fáze, resp. znalecký posudek a výsledné ocenění. Z pohledu daně z příjmů je významnou preferencí na straně **společnosti Trendy realizovat z celé transakce daňovou ztrátu**, která by mohla být uplatněna za zdaňovací období roku 2021. V případě dalších výpadků v tržbách z důvodu pandemie COVID pak v letech následujících. Vedení mateřské společnosti zcela odmítá možnost, že by společnost Trendy z dané transakce realizovala daňový zisk. Účetní zisk či ztráta je spíše vedlejšího charakteru. V návaznosti na dané okolnosti je tedy zcela stěžejní výše kupní ceny, resp. znaleckého posudku. Pokud bude kupní cena stanovena v **hodnotě nižší než 10.094.364 Kč** (daňové náklady celkem 23.944.643 Kč, výnosy bez tržní ceny 13.850.000 Kč), bude **společnost Trendy realizovat z celé transakce daňovou ztrátu, v opačném případě daňový zisk**. Na základě odhadu uvedeného v druhé podkapitole analytické části byla kupní cena určena ve výši 4 mil. Kč. Dále tedy bude kalkulováno s touto hodnotou, při níž by společnost Trendy realizovala daňovou ztrátu a **projekt převodu obchodního závodu by byl vedením mateřské společnosti schválen**.

Po výsledném rozhodnutí management mateřské společnosti o realizaci projektu převodu obchodního závodu lze doporučit přistoupit **k soupisu smlouvy o koupi obchodního závodu, a to v písemné formě.** Za standardních okolností by samotný text smlouvy, resp. podmínky, byly výsledkem jednání mezi smluvními stranami, zde však jsou obě strany zastoupeny stejnou osobou jednatele, což danou situaci poněkud zjednodušuje (např. lze úplně vynechat ustanovení o důvěrnosti informací, smluvní pokuta apod.). Samotná kupní smlouva by měla zahrnovat zejména následující náležitosti:

- identifikaci smluvních stran,
- předmět smlouvy (koupě obchodního závodu),
- kupní cena (4 mil. Kč) a způsob její úhrady,
- vymezeně převáděného obchodního závodu, tedy veškerá aktiva i závazky přičitatelné předmětným třem prodejnám a dále zboží, které je plánováno taktéž převést,
- vymezení převáděných zaměstnanců,
- prohlášení smluvních stran (zejména seznámení se kupujícího se stavem obchodního závodu),
- možnost odstoupení od smlouvy,
- další ustanovení (právní účinky, možnost změn smlouvy, aj.),
- přílohy (znalecký posudek, bližší určení jednotlivých položek jmění),
- podpisy statutárního orgánu.

Nejpozději 15 dní od uzavření kupní smlouvy vzniká společnosti Styl povinnost jí předložit správci daně dle ust. § 127 odst. 3 písm. c) DŘ.

V souvislosti s převodem zaměstnanců je taktéž nutné **předmětné zaměstnance informovat o chystaném převodu** dle ust. § 339 odst. 2 ZP, a to **alespoň 30 dní před právními účinky převodu obchodního závodu** (64).

Problematika automatického převodu nájemních smluv v souvislosti s převodech obchodního závodu byla blíže analyzována v druhé podkapitole analytické části, je však vhodné znovu i **zde doporučit, aby před samotnou realizací přeměny byl i získán**

písemný souhlas pronajímatelů, a to z důvodu vyšší jistoty a předejití případným právním sporům.

Z pohledu daní a účetnictví do zveřejnění kupní smlouvy v obchodním rejstříku stále platí stejný režim jaký je uveden ve fázi přípravné, a to s výjimkou jednoho účetního úkonu. Tímto úkonem je **rozpuštění rezerv, opravných položek a časového rozlišení** souvisejících s převáděným jměním. V případě společnosti Trendy se jedná o nedaňovou rezervu na výplatu dovolené ve výši 730 tis. Kč a dále opravnou položku na převáděné zboží ve výši 5,700 tis. Kč. Tyto položky budou zaúčtovány na straně společnosti Trendy jako nedaňový mínus náklad ve výši 6,430 tis. Kč. Časové rozlišení není odúčtováno v této první fázi účetního vypořádání předmětného jmění, jelikož je taktéž převáděno na společnost Styl.

Po uzavření kupní smlouvy a uplynutí 30denní notifikační povinnosti vůči zaměstnancům lze přistoupit ke **zveřejnění kupní smlouvy v obchodním rejstříku, přičemž den zveřejnění je považován za den právních účinků převodu obchodního závodu**. K tomuto dni kupující pozbývá obchodní závod a kupující nabývá předmětný majetek i závazky. Dále je nutné samotný obchodní závod předat, přičemž při předání obchodního závodu je sepisován **zápis o předání závodu**. Vzhledem ke skutečnosti, že prodávající a kupující jsou řízeni stejnými osobami, je tento dokument spíše formalitou, jelikož zástupce kupujícího je velmi dobře seznámen se stavem předmětného obchodního závodu, tudíž případné skryté vady či jiné odlišnosti od kupní smlouvy nelze očekávat.

V závěru realizační fáze lze také zmínit povinnost společnosti Trendy neprodleně **sdělit svým dlužníkům a věřitelům, jejichž dluhy a pohledávky byly převedeny** na společnost Styl, že část obchodního závodu byla prodána a dále komu.

Fáze postrealizační

Právními účinky převodu obchodního závodu je realizace daného projektu do značné míry ukončena z pohledu právního. Z pohledu daní a účetnictví však v případě převodu

obchodního závodu je den právních účinky převodu počátek nejvýznamnějších daňových i účetních konsekvencí pro obě společnosti.

Prodávající:

Na straně společnosti Trendy je ke dni právních účinků prodeje obchodního závodu nutné **odúčtovat veškeré předmětné jmění**, tedy aktiva v účetní výši 23.980 tis. Kč, které budou odúčtována na vrub nákladů. Obdobně je nutné odúčtovat převáděná pasiva, a to souvztažně se zaúčtování výnosů ve výši 13.850 tis. Kč. Dále je nutné **zaúčtovat výnos z titulu kupní ceny** ve výši 4.000 tis. Kč. Celkový hospodářský výsledek z této transakce bude taktéž doplněn o účetní zápisy provedené v první fázi účtování, tedy rozpuštění opravných položek a rezerv. Po zahrnutí všech položek tak hospodářský výsledek za rok 2021 bude u společnosti Trendy ovlivněn touto transakcí o **zisk ve výši 300 tis. Kč**.

Mimo účetní výsledek hospodaření taktéž prodej obchodního závodu ovlivní základ daně z příjmů. Zatímco veškeré transakce v druhé fázi odúčtování jmění jsou daňově účinné, a to s výjimkou odpisu zůstatkové hodnoty odpisovaného majetku, který bude nákladem ve výši daňové zůstatkové ceny, rozpuštění nedaňových rezerv a opravných položek nebude mít vliv na základ daně. Celkový výpočet tedy bude zahrnovat daňové náklady s odúčtování aktiv ve výši 23.944.643 Kč, daňový výnos z odúčtování pasiv ve výši 13.850.000 Kč a dále daňový výnos z titulu kupní ceny 4.000.000 Kč. **Daňová ztráta tedy celkově činí 6.094,643 tis. Kč, přičemž tato hodnota sníží základ daně v daňovém přiznání společnosti za rok 2021.** Výsledná **daňová úspora** z této transakce by pak činila **1.157.982 Kč**.

Veškeré výše uvedené účetní a daňové konsekvence budou zahrnuty do účetní závěrky a přiznání z daně z příjmů za rok 2021 **ve standardním termínu**, tedy pro auditovanou společnost nejpozději dne 1. 7. 2022. Povinnost podat mimořádné daňové přiznání či sestavit mimořádnou účetní závěrku ke dni právních účinků převodu obchodního závodu či jinému dni nevzniká.

Společnost Trendy i po realizaci prodeje obchodního závodu dále **pokračuje v hrazení záloh** stanovených na základě daňových přiznání za roky 2019 a 2020. Veškeré výnosy a náklady spojené s předmětným jměním do dne právních účinků jsou plně přičitatelné společnosti a budou zahrnuty v daňovém přiznání za rok 2021. To platí i v případě daně z přidané hodnoty, kdy **povinnost hradit DPH z prodeje zboží prodaného do dne právních účinků přeměny náleží společnosti Trendy**. V neposlední řadě je nutné zmínit i povinnost podat daňové přiznání k dani z nemovitých věcí z důvodu pozbytí užívacího práva ke třem provozovněm, a to nejpozději do 31. 1. 2022.

Kupující:

Výše jednotlivých položek převáděného jmění na straně kupující společnosti Styl do značné míry je ovlivněna zvolenou metodou přecenění daného jmění. Na základě premisy, že převáděné zboží, jakožto nejvýznamnější položka, jejíž hodnota by byla individuálním přeceněním změněna, je částečně znehodnocené, lze dojít k závěru, že s velkou pravděpodobností při individuálním přeceněním by vznikl **kladný goodwill**, naopak v případě přecenění pomocí oceňovacího rozdílu by **oceňovací rozdíl** dle výpočtů z analytické části byl **záporný**. Na základě této skutečnosti lze **doporučit** i v případě, že by znalecký posudek obsahoval individuální ocenění jednotlivých položek jmění, **volit metodu oceňovacího rozdílu**, a to z důvodu dřívějšího uplatnění vyšších nákladů v případě prodeje zboží oproti pomalejšímu 15letému nákladovému odpisování kladného goodwillu.

Při zvolení metody oceňovacího rozdílu a kupní ceně 4.000 tis. Kč **vznikne záporný oceňovací rozdíl ve výši 430 tis. Kč** (4.000 - 4.430 (převáděná aktiva - pasiva)). Záporný oceňovací rozdíl bude následně **účetně i daňově odpisován měsíčně po dobu 15 let**, tedy každý měsíc ve výši odpisu **2.389 Kč**, resp. za celý rok se jedná o celkový odpis a současně **výnos 28.668 Kč**. I přes toto navýšení základů daně v následujících 15 letech o celkem **430 tis. Kč, což odpovídá navýšení výsledné daňové povinnosti o 81,7 tis. Kč**, je aplikace výše uvedeného pro společnost Styl optimální variantou. Pokud by byla snížena přeceněním hodnota zboží z 13.800 tis. Kč na 9.750 tis. Kč, v případě plánovaného prodeje zboží v prvních přibližně dvou letech od pořízení, by společnost Styl **ztratila možnost**

snížit si v tomto období základ daně o více než 4 mil. Kč. Tato částka by byla společnosti navrácena prostřednictvím daňového nákladového odpisu goodwillu, tedy v případě obou variant je výsledný vliv na daňovou povinnost totožný, je však jisté **výhodnější uplatnit daňové náklady v následujících několika zdaňovacích období namísto 15 let.** Problematika účetních a daňových odpisů byla blíže popsána v podkapitole **2.2.8.**

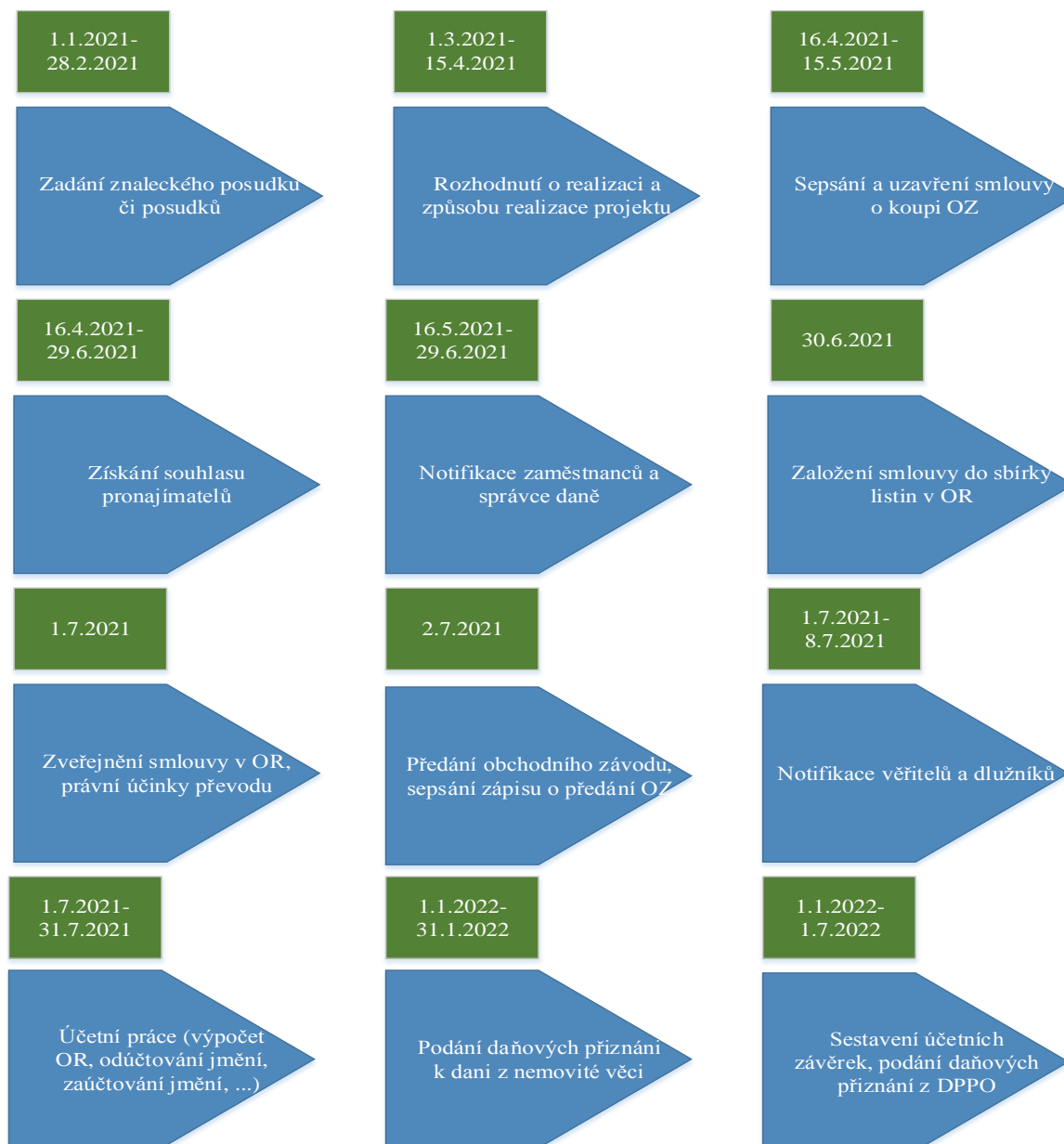
Společnost Styl ode dne zveřejnění kupní smlouvy v obchodním rejstříku nabývá předmětný majetek a závazky, a to **v netto účetní hodnotě vedené u společnost Trendy** před první fází odúčtování rezerv a opravných položek. Ke dni právních účinků koupě obchodního závodu je tedy nutné **zaúčtovat nabytí předmětného majetku a závazků, vznik oceňovacího rozdílu a závazek uhradit kupní cenu** společnosti Trendy, pokud k tomuto dni kupní cena nebyla uhrazena.

V souvislosti s uhrazením kupní ceny je vzhledem k výši peněžních prostředků na straně společnosti Styl nutné poznamenat, že uhrazení kupní ceny z vlastních zdrojů je vyloučeno. Tato skutečnost by pravděpodobně byla řešena krátkodobou zápůjčkou ve výši kupní ceny ze strany mateřské společnosti či přímo společnosti Trendy.

Společnost Styl **nepřebírá žádnou daňovou ztrátu**, což by ani v případě zájmu nebylo možné. Na problematiku záloh na daň z příjmů, účtování výnosů a nákladů z předmětného jmění, DPH či daně z nemovitých věcí lze **analogicky užít informace uvedené u prodávající společnosti Trendy**, pouze u DPH a účtování výnosů a nákladů je nutné zmínit, že **společnost Styl je povinna DPH hradit z prodeje zboží v předmětných prodejnách a účtovat o výnosech a nákladech z převedeného závodu ode dne právních účinku koupě obchodního závodu.**

Časový harmonogram

Pro shrnutí celého procesu převodu obchodního závodu je níže graficky uveden přibližný časový harmonogram jednotlivých kroků.

Obrázek č. 13: Časový harmonogram převodu obchodního závodu

(Zdroj: Vlastní zpracování)

3.2.3 Souhrnné srovnání převodu obchodního závodu a přeměny rozdělením

Na základě výše navrhovaných plánů realizace projektu lze spíše **doporučit projekt realizovat formou prodeje obchodního závodu**. Hlavní přednostní této varianty je **méně formální a náročný postup dle občanského zákoníku oproti striktní úpravě přeměn obchodních společností dle zákona o přeměnách**. Při realizaci převodu obchodního závodu není nutné **sestavovat a následně nechat auditovat zahajovací rozvahy obou společností**. Dle aktuálních sazeb, které společnosti hradí za daňové a účetní poradenství a dále za audit, by dle odhadů managementu společností se jednalo o dodatečný náklad ve výši **přibližně 50 tis. Kč** (38). Sestavení a audit konečných účetních závěrek by dodatečný náklad nepřineslo, jelikož vlivem zvolení rozhodného dne k 1. 1. 2021 by se jednalo o standardní úkon, který by byl vykonán i bez realizace přeměny.

V obou případech je nutné sepsat projekt přeměny, resp. kupní smlouvu. Oba tyto dokumenty jsou rozsáhlejšího charakteru a obsahují jistá specifika. Lze se však domnívat, že bez ohledu na zvolený způsob by společnosti zadaly soupis této dokumentace advokátní kanceláři či jiné specializované společnosti, přičemž vzhledem ke skutečnosti, že v projektu přeměny by nebyly měněny zakladatelská právní jednání, rozsah a **náročnost obou dokumentů by byly přibližně totožné**, což by patrně i reflektovaly náklady na jejich soupis.

V obou případech je nutné informovat převáděné zaměstnance 30 dní před právními účinky přeměny či převodu obchodního závodu. Při převodu obchodního závodu je dále taktéž nutné zaslat uzavřenou kupní smlouvu správci daně a po zveřejnění kupní smlouvy v obchodním rejstříku notifikovat věřitele převáděných závazků. Naopak specifíkem přeměny je nutnost zveřejnit zákonným způsobem projekt přeměny alespoň 30 dní před schválením přeměny. **Veškeré činnosti zmíněné v tomto odstavci však nepředstavují významnější časový či finanční náklad**, tudíž by neměly být rozhodujícím kritériem.

Významnějšího charakteru však již jsou **náklady spojené se schválením projektu**. Zatímco při převodu obchodního závodu podpisem kupní smlouvy jednatelem a následným

zveřejněním ve sbírce listin obchodního rejstříku je převod úplný (dle ust. § 190 odst. 2 písm. i) ZOK lze doporučit, aby před samotnou realizací přeměny jednatel měl i oficiální souhlas valné hromady), při schválení přeměny je nutné uspořádat **valnou hromadu za přítomnosti notáře sepisujícího notářský zápis** a prohlášení notáře dle ust. § 23a odst. 1 zákona o přeměnách. Jen notářský zápis o právním jednání při přeměně právnické osoby, je dle notářského tarifu zpoplatněn nejméně 10 tis. Kč (66). Dále pak by zajisté bylo zpoplatněno i samotné podání návrhu notářem na zápis do obchodního rejstříku, samotná změna v obchodním rejstříku pak dle zákona o soudních poplatcích je zpoplatněna 2 tis. Kč. Přibližná hodnota všech notářských a soudních poplatků by tak činila cca **15 tis. Kč**. V této souvislosti však je třeba dále zmínit, že statutární orgán zastupující majoritního vlastníka obou společností je zahraniční subjekt. Již dříve bylo **doporučeno zplnomocnění českého jednatele či advokáta**, přičemž soupis plné moci, odborné překlady, kontroly podpisů či odměna advokáta za zastupování by byly další časové i finanční náklady spojené výhradě s přeměnou.

Převod obchodního závodu však má taktéž dvě významná negativa. Prvním negativem **je nutnost získání souhlasu tří pronajímatelů předmětných prodejů**. Získání písemného souhlasu pronajímatelů se změnou subjektu pronajímajícího předmětné prodejny se může zdát jako nevýznamná formalita, což i může být pravdou, pokud by však z jakéhokoliv důvodu některý pronajímatel nesouhlasil, jednalo by se o významnou komplikace celé realizace převodu obchodního závodu.

Druhým, ještě podstatnějším negativem je **nutnost zadání znaleckých posudků**. Zatímco při přeměně není nutné znalecký posudek nechat vypracovat, v případě převodu obchodního závodu lze de facto říct, že se jedná o nutnost. Cena znaleckého posudku je do značné míry ovlivněna velikostí obchodního závodu, v daném případě předmětné jmění nemá příliš mnoho položek o větší hodnotě, přesto, pokud v rámci znaleckého posudku bude vyžadováno alespoň ocenění výnosovou metodou a dále majetkovou při individuálním ocenění majetku, lze očekávat částku okolo **40-50 tis. Kč** (odhad na základě ceny znaleckého posudku společnosti Oděvy z roku 2014) (38).

V oblasti daní a účetnictví již v úvodu této podkapitoly byly zmíněny konečné účetní závěrky a zahajovací rozvahy. Dalším negativem přeměny je **odlišné účtování z pohledu účetnictví a daně z příjmů a DPH od rozhodného dne do dne právních účinků přeměny**. Obě společnosti částečně vedou účetnictví interně a částečně je účetnictví outsourcováno, daně jsou zpracovávány zcela externí společností (38). Lze proto očekávat, že v této přechodné době by jistý nesoulad v subjektech mezi výnosy, náklady a dalšími účetními operacemi z pohledu účetnictví a daně z příjmů a zdanitelnými plněními pro účely DPH, vyvolal některé komplikace a dodatečné časové náklady na straně interní účetní a dále finanční náklady z důvodu vyšší pracnosti na straně externí daňové kanceláře.

Je však nutné taktéž zmínit, že z pohledu samotného zaúčtování přeměny či převodu obchodního závodu, je přeměna o poznání snazší variantou. Při přeměně **není nutné rozpouštět rezervy či opravné položky, nevzniká žádný výnos či náklad** na straně rozdělované společnosti Trendy. Společnost Styl naopak přebírá veškeré položky z účetnictví společnosti Trendy bez jakýchkoliv změn, není nutné určit novou výši daňových a účetních odpisů, tvořit nové opravné položky apod. V případě prodeje je však situace poněkud odlišná. Na straně prodejce je nutné rozpouštět opravné položky a rezervy, z celé transakce pak vzniká sice **účetní zisk, avšak daňová ztráta**. Kupující společnost Styl musí provést **nový výpočet odpisů** (alespoň daňových), taktéž se z pohledu daní mění pořizovací **cena zboží, která je snížena na netto hodnotu převzatou** od společnosti Trendy. Také je nutné **vypočítat oceňovací rozdíl a ten následně 15 let daňově i účetně odpisovat**. Z pohledu náročnosti zpracování daňového a účetního aspektu tak lze říct, že v daném případě **je přeměna jednodušší variantou**.

Posledním, avšak nejpodnětnějším aspektem je aspekt daňový, resp. daňová optimalizace. V této souvislosti lze ihned říct, že žádná z variant **nemá z dlouhodobého hlediska vliv na celkovou daňovou povinnost společností jako celku**, resp. lze pouze ovlivnit základy daně v čase. Předchozí věta však platí pouze za předpokladu, že je na obě společnosti nahlíženo jako na jeden celek, což je do značné míry pravdou (stejně vedení a vlastnická struktura). Pokud by bylo nahlíženo na společnosti jako na dva nezávislé subjekty, je zřejmé, že **pro společnost Trendy je optimální variantou prodej obchodního závodu**.

Touto cestou by byla realizována daňová **ztráta z prodeje** ve výši **6.094,643 tis. Kč**, tedy výsledná **daňová úspora** by pak činila **1.157.982 Kč**, kdy tato částka by byla plně uplatnitelná již za zdaňovací období roku 2021. **Na straně společnosti Styl se však jedná o velmi nevýhodné řešení.** Nejenže by vznikl oproti přeměně oceňovací rozdíl v záporné výši 430 tis. Kč, který by bylo nutné 15 let odpisovat daňově do výnosů, ale zejména by pro účely daní byla **pořizovací cena převáděného zboží snížena o 5.700 tis. Kč**, tedy v případě prodeje či zničení by byl významně snížen celkový daňový náklad z této operace. Naopak v případě přeměny by společností Trendy nevznikl žádný výnos či náklad, stejně tak by společnost Styl neodpisovala do výnosů oceňovací rozdíl a dále by tato společnost uplatňovala v nákladech plnou nesníženou pořizovací cenu zboží.

Je patrné, že z pohledu výsledné daně a **společností jako celku jsou obě varianty zcela rovnocenné** (rozdíl ve výši 35.357 tis. Kč je způsoben přeceněním dlouhodobého majetku a uplatněním polovičního daňového odpisu společností Trendy v roce 2021 při realizaci převodu obchodního závodu). Přesto však lze říct, že **prodej obchodního závodu je pro koncern výhodnější variantou**, a to ze dvou důvodů. V první řadě hlavní prioritou pro společníky předmětných společností je společnost Trendy, od které se více očekává, že v roce 2021 bude dosahovat zisků. Je tedy žádoucí, **aby daňová ztráta z celé transakce byla uplatněná společností Trendy** a případně snížila daňovou povinnost za rok 2021 (vlivem aktuální situace a zavření provozoven je však možné, že obě společnosti zakončí rok 2021 ve ztrátě). Naopak se společností Styl se do budoucna spíše počítá jako se subjektem, který bude vykupovat neprodané zboží od společnosti Trendy a bude jej s minimální marží prodávat, popř. likvidovat, společnost tedy není považována za prioritní a není očekávat příliš vysoká ziskovost.

Druhou daňovou předností prodeje obchodního závodu je obecné pravidlo, že **finanční prostředky získané nyní mají větší hodnotu než ty, které jsou získány v budoucnu.** Zatímco při prodeji obchodního závodu by daňová ztráta, a tedy případné snížení daňové povinnosti bylo realizovatelné **již za zdaňovací období roku 2021**, vyšší pořizovací hodnota v případě prodeje zboží jakožto náklad by byla uplatnitelná až v následujících **2-3 letech**, ve kterých by toto přebytečné zboží bylo prodáno, popř. neprodané kusy by byly

zlikvidovány způsobem, který by umožňoval daňovou uznatelnost pořizovací ceny. Lze téměř s jistotou říct, zejména pak vzhledem k aktuální situaci, že nelze očekávat, že by outletové prodejny v roce 2021 prodaly veškeré převáděné zboží či alespoň valnou většinu.

Souhrnně tedy lze říct, že **obě varianty realizace projektu sebou přinášejí několik předností i nedostatků a přesto**, že dle všeho **je převod obchodního závodu** v daném případě **stále vhodnější variantou**, zajisté lze najít **velmi silné argumenty i pro realizaci přeměny** rozdělením odštěpením.

ZÁVĚR

Hlavním cílem této diplomové práce byla analýza a zhodnocení čtyř v minulosti realizovaných přeměn a dále navržení konkrétního postupu realizace přeměny reálných obchodních společností způsobem rozdělení odštěpením sloučením či převodu totožného obchodního závodu dle občanského zákoníků a porovnání, která z těchto variant je pro předmětné společnosti výhodnější.

Tohoto cíle bylo dosahováno skrze tři vzájemně provázané kapitoly, které systematicky tvořily základ pro výsledná zjištění a návrhy. První část byla zaměřena na teoretická východiska a základní popis přeměn obchodních společností z pohledu daňového, účetního a právního. Nebyly opomenuty ani podstatné právní a daňové aspekty převodu obchodního závodu, ze kterých bylo čerpáno zejména v závěrečné části této práce.

V první části analytické kapitoly byly komplexně rozebírány čtyři již v minulosti realizované přeměny. Ve dvou případech se jednalo o fúzi sloučením společností Oděvy a Trendy a dále Ecolab a Nalco, další dvě přeměny byly realizovány formou rozdělením odštěpením se vznikem nových společností, přičemž rozdělované společnosti byly opět společnost Oděvy a dále Blue Elephant Services. Cílem těchto analýz bylo nejen porovnání jednotlivých typů přeměn, avšak zejména zjištění případných nedostatků či prostoru pro možné úspory, přičemž tyto poznatky byly i následně využity při finálním návrhu postupu nově připravované přeměny.

Druhá část analytické kapitoly již byla zaměřena na rozbor dvou společností a jejich aktuálního záměru vyčlenit část obchodního závodu z jedné ze zúčastněných společností a převést ho na další, a to formou převodu obchodního závodu či přeměny rozdělením odštěpením sloučením. Tato část poskytla klíčová data pro kapitolu návrhovou, jelikož na základě výpočtů a analýz uvedených v této části byly následně v kapitole návrhové uvedeny jednotlivé kroky a byly kvantifikovány daňové a účetní dopady jednotlivých variant.

Samotným naplněním stanovených cílů byla především kapitola třetí. První část této kapitoly byla zaměřena zejména na zjištění pochybení a představení několika návrhů, která by tato pochybení mohla při realizaci budoucích přeměn eliminovat. Bezpochyby nejzávažnějším zjištěným pochybením byl zcela nesprávně určený oceňovací rozdíl při odštěpení společnosti Oděvy a vzniku společnosti Trendy. Tímto došlo ke zcela zásadnímu zkreslení rozvahy nově vzniklé společnosti o 55 mil. Kč, což snížilo vlastní kapitál ze správné hodnoty 70 mil. Kč na 15 mil. Kč a aktiva společnosti ze 125 mil. Kč na 70 mil. Kč. Toto pochybení se následně přeneslo skrze odpisy záporného oceňovacího rozdílu i do výsledku hospodaření v následujících 5 letech, kdy společnost vylepšila každoročně svůj výsledek hospodaření o 11 mil. Kč. Vytvoření a nezjištění takovéto chyby do značné míry po zohlednění dalších faktorů svědčí o významnějším nepochopení celé problematiky stanovování oceňovacího rozdílu, je tedy více než žádoucí, aby realizující osoby přistupovaly k celému proces více komplexně se snahou o hlubší pochopení či alespoň využily pomoci ze strany poradenských specializovaných společností.

Z dalších méně závažných nedostatků a návrhů lze zmínit zvolení optimálního rozhodného dne (povětšinou první den nového účetního a zdaňovacího období), úsporné vypracovávání potřebné dokumentace, kdy v případě, že dokumentace není pro společníky či společnost nutná, lze často využít vzdání se práva na její vytvoření, určení v projektu přeměny při rozdělení společnost či společnosti, které budou hranit náklady spojené s přeměnou či využití možnosti v rámci přeměny změnit a doplnit zakladatelská právní jednání zúčastněných osob o informace, která přímo s přeměnou nesouvisí.

V rámci první části třetí kapitoly byly taktéž popsány některé nejpodstatnější rozdíly mezi jednotlivými druhy přeměn. V obecné rovině lze říct, že pokud při realizaci přeměny vzniká nová obchodní společnost, celý proces je značně komplikovanější. Je nutné nechat vypracovat znalecký posudek, na základě kterého je následně nezbytné přecenit aktiva a pasiva, vzniká oceňovací rozdíl či goodwill, který je nutné odpisovat. Při porovnání fúzí a rozdělení lze konstatovat, že fúze jsou obecně snadnější variantou, a to zejména z důvodu, že majetek, závazky či daňové výhody přecházejí jako celek, není nutné přecházející jmění vymezovat či žádat správce daně o rozhodnutí ve věci rozdělení záloh apod.

Stěžejní částí celé diplomové práce byla druhá polovina třetí kapitoly. V té byly představeny variantní návrhy jednotlivých kroků převodu či přechodu předmětného jmění ze společnosti Trendy na společnost Styl. V závěru této části byly jednotlivé varianty srovnány, na základě čehož lze konstatovat, že realizace převodu obchodního závodu je pro dané společnosti jako celek výhodnější variantou oproti přeměně rozdělením. V této souvislosti však je nutné zmínit několik poznámek.

V první řadě je vhodné konstatovat, že výhody převodu obchodního závodu nejsou pro dané uskupení o tolik převažující, jak by se z teorie mohlo zdát. Proces přeměny je obecně jistě náročnějším a rigidnějším oproti úpravě dle občanského zákoníku, přesto v tomto konkrétním případě tomu tak zcela není. Významnou předností převodu obchodního závodu je menší množství listin (např. auditované zahajovací rozvahy) či nižší nároky na schválení celého procesu, kdy není nutný notářský zápis. Naopak výhodou navrhované přeměny není nutnost v tomto konkrétním případě nechat vypracovat znalecký posudek, nevznikne tedy oceňovací rozdíl a nástupnická společnost Styl pouze převezme veškeré účetní a daňové položky přecházející od společnosti Trendy bez jejich změn. Není nutné vypočítat nové odpisy, rozpouštět či tvořit opravné položky apod. V případě prodeje obchodního závodu naopak vzniká na stranách obou společností nutnost realizace více kroků v oblasti účetnictví a daní (výpočet daňových a účetních odpisů, zaúčtování výnosů a nákladů z transakce, rozpouštění opravných položek aj.).

Rozhodujícím faktorem výběru je tedy především aspekt daňový. Zatímco pokud je na společnosti nahlíženo jako na samostatné subjekty, je pro společnost Trendy optimální variantou prodej obchodního závodu (vzniká vysoká daňová ztráta z celé transakce ve výši 6.094,643 tis. Kč) a pro společnost Styl naopak přeměna (vyšší budoucí daňové náklady z přecházejícího zboží). Z pohledu společností jako jednoho koncernu spojených osob je však daňový aspekt de facto pouze úpravou základů daně v čase. Pokud je však zohledněna skutečnost, že optimální je uplatnit daňovou ztrátu či daňové náklady pokud možno ihned a dále očekávání, že společnost Trendy bude více zisková než společnost Styl, je vhodné realizovat prodej obchodního závodu a uplatnit ztrátu z celé transakce již za zdaňovací období roku 2021 u prioritní společnosti Trendy.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- 1) Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 15. 1. 2021].
- 2) EY. EY M&A Barometr: V České republice se v roce 2019 uzavřelo celkem 282 transakcí, nejčastěji na trhu s nemovitostmi. *EY.com* [online]. Ernst & Young, publikováno 22. 4. 2020 [cit. 14. 1. 2021]. Dostupné z: https://www.ey.com/cs_cz/news/2020-press-releases/04/ey-m-a-barometr-v-ceske-republice-se-v-roce-2019-uzavrelo-celkem
- 3) SALACHOVÁ, Bohumila, Bohumil VÍTEK, Jana GLÁSEROVÁ a Milena OTAVOVÁ. *Obchodní korporace a jejich přeměny: (právní, účetní a daňové aspekty)*. Ostrava: Key Publishing, 2014. 148 s. ISBN 978-80-7418-220-4.
- 4) CHALUPA, Ivan, David REITERMAN a Václav HOLÝ. *Obchodní korporace. Přeměny a obchodní rejstřík. Základy soukromého práva VI*. Praha: C. H. Beck, 2016. 170 s. ISBN 978-80-7400-605-0.
- 5) SKÁLOVÁ, Jana. *Účetní a daňové souvislosti přeměn obchodních společností*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. 228 s. ISBN 978-80-7598-570-5.
- 6) DVOŘÁK, Tomáš. *Přeměny a přeshraniční přeměny obchodních společností a družstev*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. Vědecké monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-970-8.
- 7) ŠAFRÁNEK, Jan, Lola LAŠTOVIČKOVÁ, Tomáš PODŠKUBKA, Lukáš PĚSNA a Jiří HLAVÁČ. *Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev. Praktický komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. 624 s. ISBN 978-80-7552-914-5.
- 8) POKORNÝ, Miroslav a Helena CHADIMOVÁ. Přeshraniční přemístění sídla společnosti dle novely zákona o přeměnách. *epravo* [online]. EPRAVO.CZ, a.s., publikováno 12. 10. 2012 [cit. 22. 1. 2021]. ISSN 1213-189X. Dostupné

z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/preshranicni-premisteni-sidla-spolecnosti-dle-novely-zakona-o-premenach-85578.html>

9) MIRČEVSKÁ ŠVIHÁLKOVÁ, Dilimila. Fúze. *DU.cz* [online]. Verlag Dashöfer, publikováno 21. 6. 2016 [cit. 25. 1. 2021]. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/fuze-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Epet2uzaS-of9nOgA-Bnp1GB9n5h1jbQJA/?query=f%F9ze%20slou%E8en%EDm&serp=1>

10) ETRYCH, Richard. Jaké změny přináší novela zákona o přeměnách z pohledu znalců. *epravo* [online]. EPRAVO.CZ, a.s., publikováno 24. 1. 2012 [cit. 24. 1. 2021]. ISSN 1213-189X. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/jake-zmeny-prinasi-novela-zakona-o-premenach-z-pohledu-znalcu-80021.html>

11) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 25. 1. 2021].

12) JINDROVÁ, Blanka. Oceňovací rozdíl k nabytému majetku. *DU.cz* [online]. Verlag Dashöfer, publikováno 4. 12. 2015 [cit. 28. 1. 2021]. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/ocenovaci-rozdil-k-nabytemu-majetku-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4ErxxR3GYFT5bOHGfP8wsQz8/>

13) Český účetní standard č. 011. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 25. 1. 2021].

14) KADLEC, Michal. Odložená daň. *portál.POHODA.cz* [online]. Copyright © 2012 STORMWARE s.r.o., publikováno 15. 7. 2013 [cit. 31. 1. 2021]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/odlozena-dan/>

15) MULLEROVÁ, Libuše. Odložená daň při přeměnách společnosti a při nepeněžních vkladech. *DU.cz* [online]. Verlag Dashöfer, publikováno 17. 8. 2018 [cit. 1. 2. 2021]. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/odlozena-dan-pri-premenach-spolecnosti-a-pri-nepeneznich-vkladech-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EoVzalPIEUkHaN7jHtA2ItM/>

- 16) PILAŘOVÁ, Ivana. Přeměny obchodních korporací. *DU.cz* [online]. Verlag Dashöfer, publikováno 13. 3. 2018 [cit. 1. 2. 2021]. Dostupné z: https://www.du.cz/33/premeny-obchodnich-korporaci-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Ep5Fq_FVtAE5iy66mVXYfoA/?uri_view_type=11
- 17) Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 1. 2. 2021].
- 18) JAROŠ, Tomáš. *Daň z příjmů právnických osob v kontextu aktuální judikatury*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020. 165 s. ISBN 978-80-7598-821-8.
- 19) KADLEC, Michal. Mimořádné odpisy a další změny u majetku v roce 2021. *portál.POHODA.cz* [online]. Copyright © 2012 STORMWARE s.r.o., publikováno 18. 1. 2021 [cit. 1. 2. 2021]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/dan-z-prijmu/mimoradne-odpisy-a-dalsi-zmeny-u-majetku-v-roce-20/>
- 20) SEDLÁKOVÁ, Eva a Drahomíra MARTIONCOVÁ. Zákon o daních z příjmů s komentářem. *Poradce*. 2017, č. 12-13, s. 5-464. ISSN 1211-2437.
- 21) AMROŽ, Jan a Radmila KULKOVÁ. Přeměny společností - DPH. *DU.cz* [online]. Verlag Dashöfer, publikováno 29. 1. 2013 [cit. 3. 2. 2021]. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/premeny-spolecnosti-dph-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EkQWDkVsOQKER1OQUmL7NQckukZUzLWmsA/?justlogged=1>
- 22) Zákon č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 3. 2. 2021].
- 23) Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 5. 2. 2021].
- 24) Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 5. 2. 2021].

- 25) MATYÁŠOVÁ, Lenka a Marie Emílie GROSSOVÁ. *Daňový řád: s komentářem a judikaturou*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Nakladatelství Leges, 2015. 1024. ISSN 2336-517X. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 6. 2. 2021].
- 26) Rozsudek Nejvyššího správního soudu České republiky ze dne 22. 8. 2007, sp. zn. 1 Afs 25/2007. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 6. 2. 2021].
- 27) BOULOGNE, G.F., Fpg POTGENS, Tax LAW a Kooijmans INSTITUTE. Shortcomings in the EU Merger Directive. [online]. 2016, p. 432 [cit. 7. 2. 2021]. ISBN 9789041167132. Available from: https://primo.lib.vutbr.cz/primo-explore/fulldisplay?docid=TN_narcisvu:oai:research.vu.nl:publications%2F493d4bed-1502-4eaa-a7e4-00d775247bac&context=PC&vid=420BUT&lang=cs_CZ&search_scope=Everything&adaptor=primo_central_multiple_fe&tab=default_tab&query=any,contains,eu%20merger%20directive&offset=0
- 28) RENÁTA, Krajčířová. Implementation of EU Merger Directive into the Slovak Legislation and Certain Selected Types of Restructuring of Business in the Slovak Republic. *EU agrarian law* [online]. Sciendo, 2014, 3(1), p. 37-41 [cit. 7. 2. 2021]. DOI: 10.2478/eual-2014-0006. Available from: [https://content.sciendo.com/configurable/contentpage/journals\\$002feual\\$002f3\\$002f1\\$002farticle-p37.xml](https://content.sciendo.com/configurable/contentpage/journals$002feual$002f3$002f1$002farticle-p37.xml)
- 29) Směrnice Rady 2009/133/ES ze dne 19. října 2009. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 3. 2. 2021].
- 30) Rozsudek Soudního dvora Evropské unie v rozsudku ze dne 10. 11. 2011 ve věci C-126/10 Foggia – Sociedade Gestora de Participações Sociais SA. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 5. 2. 2021].
- 31) Rozsudek Soudního dvora Evropské unie v rozsudku ze dne 20. 5. 2010 ve věci C-352/08 Modehuis A. Zwijnenburg BV. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 5. 2. 2021].

- 32) NOVOTNÝ, Petr, Monika NOVOTNÁ, Petra BUDÍKOVÁ, Jitka IVIČIČOVÁ, Kristina KEDROŇOVÁ, Ilona ŠTROSOVÁ a Monika ŠTÝSOVÁ. *Smluvní právo*. 2. vydání. Praha: Grada, 2017. 232 s. ISBN 978-80-271-0609-7.
- 33) BRYCHTA, Ivan. Prodej obchodního závodu. *DU.cz* [online]. Verlag Dashöfer, publikováno 28. 5. 2019 [cit. 5. 3. 2021]. Dostupné z: https://www.du.cz/33/prodej-obchodniho-zavodu-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4ElRHge_8mMLuqW2KbgrzH9M/?query=p%F8evod%20obchodn%EDho%20z%E1vodu&serp=1
- 34) DĚRGEL, Martin. Prodej obchodního závodu. *DU.cz* [online]. Verlag Dashöfer, publikováno 4. 10. 2016 [cit. 5. 3. 2021]. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/prodej-obchodniho-zavodu-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EswOiFC2s-JAsLpNEvhs-vOkukZUZLWmsA/?query=p%F8evod%20obchodn%EDho%20z%E1vodu&serp=1>
- 35) KUBÁTOVÁ, Alena Haas. Nákup obchodního závodu z pohledu kupujícího. *portál.POHODA.cz* [online]. Copyright © 2012 STORMWARE s.r.o., publikováno 23. 9. 2020 [cit. 5. 3. 2021]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/nakup-obchodniho-zavodu-z-pohledu-kupujiciho/>
- 36) ČOUKOVÁ, Pěva. ČÚS-011-002 - Koupě obchodního závodu - kupující. *účetní-portál.cz* [online]. Copyright © 2021 Účetní portál, publikováno 23. 9. 2020 [cit. 12. 11. 2015]. Dostupné z: <https://www.ucetni-portal.cz/koupe-obchodniho-zavodu-kupujici-461-p.html>
- 37) EJUSTICE. Veřejný rejstřík a Sbirka listin: Výpis z obchodního rejstříku Trendy s.r.o., C 123456 vedená u Městského soudu v Praze [online]. Česká republika: Ministerstvo spravedlnosti České republiky, 14. 2. 2021 [cit. 14. 2. 2021]. Dostupné z: [https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-\\$firma](https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-$firma)
- 38) A.B. (jednatel společnosti Trendy). Přeměny společností Trendy a Oděvy [ústní sdělení]. Trendy. Václavské náměstí 795/40, Praha 25. 1. 2021.

- 39) ECOLAB S.R.O. Ecolab Česká republika. *cz.ecolab.com* [online]. © 2015 Ecolab [cit. 14. 2. 2021]. Dostupné z: <https://cs-cz.ecolab.com/o-ecolab.html>
- 40) EJUSTICE. Veřejný rejstřík a Sbírka listin: Výpis z obchodního rejstříku Ecolab s.r.o., C 300669 vedená u Městského soudu v Praze [online]. Česká republika: Ministerstvo spravedlnosti České republiky, 14. 2. 2021 [cit. 14. 2. 2021]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=557212&typ=PLATNY>
- 41) EJUSTICE. Veřejný rejstřík a Sbírka listin: Výpis z obchodního rejstříku BEVP s.r.o., C 78818 vedená u Krajského soudu v Brně [online]. Česká republika: Ministerstvo spravedlnosti České republiky, 14. 2. 2021 [cit. 14. 2. 2021]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=440677&typ=UPLNY>
- 42) BLUE ELEPHANT IINVESTMENT A.S. Společnost Blue Elephant Investment. *beinvest.cz* [online]. © Blue Elephant Investment a.s. [cit. 14. 2. 2021]. Dostupné z: <http://beinvest.cz/cs/>
- 43) EJUSTICE. Veřejný rejstřík a Sbírka listin: Sbírka listin. BEVP s.r.o. notářský zápis [NZ 471/2019], C 78818 vedená u Krajského soudu v Brně [online]. Česká republika: Ministerstvo spravedlnosti České republiky, 2. 5. 2019 [cit. 25. 2. 2021]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=57291350&subjektId=440677&spis=756523>
- 44) EJUSTICE. Veřejný rejstřík a Sbírka listin: Sbírka listin. BEVP s.r.o. posudek znalce, C 78818 vedená u Krajského soudu v Brně [online]. Česká republika: Ministerstvo spravedlnosti České republiky, 2. 5. 2019 [cit. 25. 2. 2021]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=57291362&subjektId=440677&spis=756523>
- 45) EJUSTICE. Veřejný rejstřík a Sbírka listin: Sbírka listin. Ecolab s.r.o. projekt fúze, C 300669 vedená u Městského soudu v Praze [online]. Česká republika: Ministerstvo spravedlnosti České republiky, 23. 5. 2018 [cit. 14. 2. 2021]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=557212&typ=PLATNY>

- 46) ODĚVY S.R.O. *Projekt přeměny rozdělení odštěpením*. Praha: Oděvy s.r.o., 2014.
- 47) TRENDY S.R.O. *Projekt přeměny fúze sloučením*. Praha: Trendy s.r.o., 2016.
- 48) EJUSTICE. Veřejný rejstřík a Sběrka listin: Sběrka listin. Ecolab s.r.o. zpráva auditora, C 300669 vedená u Městského soudu v Praze [online]. Česká republika: Ministerstvo spravedlnosti České republiky, 29. 6. 2018 [cit. 14. 2. 2021]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=557212&typ=PLATNY>
- 49) ODĚVY S.R.O. *Konečná účetní závěrka 2013*. Praha: Oděvy s.r.o., 2014.
- 50) ODĚVY S.R.O. *Zahajovací rozvaha 2014*. Praha: Oděvy s.r.o., 2014.
- 51) TRENDY S.R.O. *Zahajovací rozvaha 2014*. Praha: Trendy s.r.o., 2014.
- 52) ODĚVY S.R.O. *Znalecký posudek odštěpovaného jmění 2014*. Praha: Oděvy s.r.o., 2014.
- 53) Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 25. 5. 2021].
- 54) ODĚVY S.R.O. *Konečná účetní závěrka 03/2016*. Praha: Oděvy s.r.o., 2016.
- 55) TRENDY S.R.O. *Konečná účetní závěrka 03/2016*. Praha: Trendy s.r.o., 2016.
- 56) TRENDY S.R.O. *Zahajovací rozvaha 04/2016*. Praha: Trendy s.r.o., 2016.
- 57) TRENDY S.R.O. *Obratová předvaha 12/2020*. Praha: Trendy s.r.o., 2020.
- 58) STYL S.R.O. *Obratová předvaha 12/2020*. Praha: Trendy s.r.o., 2020
- 59) TRENDY S.R.O. *Účetní závěrka 2015*. Praha: Trendy s.r.o., 2016.
- 60) TRENDY S.R.O. *Účetní závěrka 2017*. Praha: Trendy s.r.o., 2018.
- 61) TRENDY S.R.O. *Účetní závěrka 2019*. Praha: Trendy s.r.o., 2020.

- 62) TRENDY S.R.O. *Odpisový plán 2020*. Praha: Trendy s.r.o., 2020.
- 63) SKOLIL, Ivo. Nová úskalí převodu nájmu při koupi závodu. *epravo* [online]. EPRAVO.CZ, a.s., publikováno 10. 9. 2014 [cit. 22. ., 2021]. ISSN 1213-189X. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/nova-uskali-prevodu-najmu-pri-koupi-zavodu-95309.html>
- 64) Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 17. 4. 2021].
- 65) Zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 30. 4. 2021]
- 66) Vyhláška č. 196/2001 Sb. o odměnách a náhradách notářů, správců pozůstalosti a Notářské komory České republiky (notářský tarif). In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 1. 5. 2021].
- 67) Zákon č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 1. 5. 2021].

SEZNAM ZKRATEK

ČÚS	České účetní standardy
DPH	daň z přidané hodnoty
DPPO	daň z příjmů právnických osob
DÚZP	datum uskutečnění zdanitelného plnění
DŘ	daňový řád
OZ	občanský zákoník
EU	Evropská unie
NSS	Nejvyšší správní soud České republiky
OP	opravná položka
OR	obchodní rejstřík
OS	obchodní společnost
OV	Obchodní věstník
PP	projekt přeměny
SDEU	Soudní dvůr Evropské unie
ÚZ	účetní závěrka
ZDP	zákon o daních z příjmů
ZDNV	zákon o dani z nemovitých věcí
ZDPH	zákon o dani z přidané hodnoty
ZoK	zákon o obchodních korporacích

ZoÚ	zákon o účetnictví
ZP	zákoník práce

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Souhrnné srovnání projektů přeměny	62
Tabulka č. 2: Rozdělení pasiv Oděvy s.r.o., které nebyly závazkem v tis. Kč	71
Tabulka č. 3: Znalecký posudek odštěpovaného jmění Oděvy s.r.o. v tis. Kč	74
Tabulka č. 4: Zahajovací rozvaha Trendy s.r.o. bez oceňovacího rozdílu v tis. Kč	74
Tabulka č. 5: Konečná rozvaha Trendy - aktiva v tis. Kč	85
Tabulka č. 6: Konečná rozvaha Trendy - pasiva v tis. Kč	86
Tabulka č. 7: Konečná rozvaha Sty I- aktiva v tis. Kč	87
Tabulka č. 8: Konečná rozvaha Styl - pasiva v tis. Kč	88
Tabulka č. 9: Převáděné/přecházející jmění v tis. Kč	89
Tabulka č. 10: Převáděné/přecházející jmění - ocenění v tis. Kč	92
Tabulka č. 11: Vývoj EBIT společnosti Trendy 2015-2020 v tis. Kč	93
Tabulka č. 12: Zahajovací rozvaha Trendy - aktiva v tis. Kč	96
Tabulka č. 13: Zahajovací rozvaha Trendy - pasiva v tis. Kč	97
Tabulka č. 14: Zahajovací rozvaha Styl - aktiva v tis. Kč	98
Tabulka č. 15: Zahajovací rozvaha Styl - pasiva v tis. Kč	99
Tabulka č. 16: Daňové a účetní odpisy - oceňovací rozdíl v tis. Kč	103
Tabulka č. 17: Daňové a účetní odpisy - goodwill v tis. Kč	103
Tabulka č. 18: Srovnání fúze sloučením a rozdělení odštěpením se vznikem nových OS.	117

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Schéma fúze sloučením	20
Obrázek č. 2: Schéma fúze sloučením	21
Obrázek č. 3: Schéma způsobů rozdělení	22
Obrázek č. 4: Schéma rozdělení rozštěpením se vznikem nových společností	23
Obrázek č. 5: Schéma rozdělení rozštěpením sloučením	23
Obrázek č. 6: Schéma kombinované rozštěpení	24
Obrázek č. 7: Schéma odštěpení se vznikem nových společností	24
Obrázek č. 8: Schéma odštěpení sloučením.....	25
Obrázek č. 9: Schéma kombinace odštěpení sloučením a se vznikem nových obchodních společností	25
Obrázek č. 10: Schéma převod jmění na společníka	27
Obrázek č. 11: Schéma přeměn a převodů obchodních závodů v rámci skupiny	82
Obrázek č. 12: Časový harmonogram přeměny rozdělením odštěpením	128
Obrázek č. 13: Časový harmonogram převodu obchodního závodu	136